

UAB „ELBERTA“

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS

SPRENDINIAI

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS:

Rokiškio rajono savivaldybės
administracijos direktorius

Rokiškio rajono
savivaldybė

UAB „Elberta“ direktorė

Jolanta Antanaitienė

Projekto vadovas

Evaldas Ramanauskas

KAUNAS 2023

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMO RENGĖJŲ SĄRAŠAS

Vykdytojai:

PV Arch. dr. Evaldas Ramanauskas (A 1397)

Arch. Jurga Misiūnė

Arch. Nijolė Steponaitytė

Arch. Jelizavieta Karasiova

Inž. Antanas Burkus

GIS inž. Paulina Kulikauskienė

TURINYS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS	5
ĮVADAS.....	5
1. ROKIŠKIO MIESTO KONTEKSTAS.....	9
1.1. Miesto situacija ir reikšmingumas	9
1.2. Rokiškio miestas šalies ir regioniniame kontekste	10
2. ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS VYSYMŲ VEIKSNIAI.....	11
2.1. Rokiškio miesto teritorijos vystymui įtakos turintys veiksniai	11
2.2. Rokiškio miesto teritorijos vystymo sritys.....	12
2.3. Rokiškio miesto teritorijos funkcinio zonavimo ir urbanistinės plėtros teritorijų vystymo principai.....	13
3. URBANISTINĖS STRUKTŪROS VYSTYMAS.....	14
3.1. Miesto erdvinės struktūros formavimo pagrindas	14
3.2. Demografinės tendencijos	14
3.3. Urbanistinės plėtros poreikis	15
3.4. Rokiškio miesto planinės-erdvinės struktūros vystymas	16
3.5. Urbanistinė plėtra.....	17
3.5.1. Gyvenamųjų teritorijų plėtra.....	17
3.5.2. Kvartalų kompleksinio atnaujinimo (modernizavimo) teritorijos ir jų energinio efektyvumo didinimo priemonės	17
3.5.3. Pramonės zonų plėtra	18
3.5.4. Teritorijų balansas	18
3.6. Aptarnavimo centrų struktūra.....	19
3.7. Socialinė aplinka.....	20
3.8. Rekreacijos ir turizmo vystymas	22
3.8.1. Rekreacijos ir turizmo vystymas pagal LRBP	22
3.8.2. Rekreacijos ir turizmo vystymas Rokiškio mieste	23
4. GAMTINĖ APLINKA	26
4.1. Gamtinis kraštovaizdis.....	26
4.2. Gamtinis karkasas.....	28
4.3. Želdynai	28
4.3.1. Intensyvaus naudojimo želdynai	29
4.3.2. Ekstensyvaus naudojimo želdynai.....	30
4.3.3. Memorialinės paskirties želdynai, kapinės	31
4.4. Miškai	31
4.5. Vandens telkinių pakrantės apsaugos juosta ir apsaugos zona	31
4.6. Saugomos teritorijos.....	31
4.7. Naudingosios iškasenos.....	32
5. KULTŪROS PAVELDO APSAUGA	32
5.1. Bendros nuostatos	32
5.2. Rokiškio erdvinės struktūros savitumą sudarantys elementai	33
6. TERITORIJŲ NAUDOJIMO IR TVARKYMO REIKALAVIMAI.....	35
6.1. TERITORIJŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMAI	35
6.2. Viešųjų teritorijų suformavimo būdai.....	47
6.3. UŽSTATOMŲ ŽEMĖS SKLYPŲ FORMAVIMAS IR TVARKYMAS	48
6.3.1. Statybos zona	48
6.3.2. Užstatymo tipai	48
6.3.3. Būstų skaičius, pagrindinių pastatų skaičius sklype.....	50
6.3.4. Bendrieji užstatymo formavimo reikalavimai	50
6.3.5. Užstatymo ir pastatų aukščio reglamentavimas:.....	51
6.3.6. Mažmeninės prekybos objektų išdėstymo reikalavimai.....	51

6.3.7.	Reikalavimai statybinių žemės sklypų tvoroms.....	51
6.3.8.	Reikalavimai saulės elektrinių modulių išdėstymui užstatomose teritorijose	52
7.	SUSISIEKIMO SISTEMOS VYSTYMAS.....	53
7.1.	SUSISIEKIMO SISTEMOS	53
7.1.1.	Automobilių keliai.....	53
7.1.2.	Geležinkelis.....	54
7.2.	SUSISIEKIMO ELEMENTŲ FORMAVIMO REIKALAVIMAI	55
7.2.1.	Gatvių tinklo plėtra.....	55
7.2.2.	Darnaus judumo sprendiniai	56
7.2.3.	Kiti susisiekimo sistemos sprendiniai	57
7.2.4.	Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos	58
7.2.5.	Kelių ir gatvių planavimas esamose sodininkų bendrijose.....	58
8.	INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS	58
8.1.	Vandens tiekimas	59
8.1.1.	Geriamojo vandens tiekimas.....	59
8.1.2.	Priešgaisrinis vandentiekis.....	60
8.2.	Nuotekų tvarkymas	60
8.2.1.	Buitinių nuotekų tvarkymas.....	60
8.2.2.	Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas	60
8.3.	Elektros energijos tiekimas	61
8.4.	Šilumos energijos tiekimas.....	61
8.5.	Ryšiai ir telekomunikacijos	62
8.6.	Atliekų tvarkymas.....	62
8.7.	Išvados ir apibendrinimai:.....	63
8.8.	Priešgaisrinė sauga.....	64
9.	SUGRIEŽTINTO NAUDOJIMO TERITORIJOS	64
9.1.	Poveikis visuomenės sveikatai	64
9.2.	Specialiosios žemės naudojimo sąlygos.....	64
10.	BENDROJO PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS	65
10.1.	Naujos plėtros teritorijų vystymas.....	65
10.2.	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų statybos prioritetų nustatymas	66
10.3.	Bendrojo plano sprendinių detalizavimas.....	66
	GRAFINĖ DALIS	68

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

IVADAS

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano (toliau – bendrasis planas) keitimas atliekamas vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. TS-65 „Dėl Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo pradžios ir planavimo tikslų“ bei Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. AV-450 „Dėl Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo“.

Bendrojo plano keitimu yra keičiamas Rokiškio miesto teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu TS-6.109 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano ir Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“ (bendrojo plano rengėjas: UAB „Urbanistika“).

Bendrojo plano keitimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos (LR) įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais, taisyklėmis ir kitais norminiais dokumentais, reglamentuojančiais teritorijų planavimą: LR teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin. 2013-07-16, Nr. 76-3824), LR žemės įstatymu (Žin. 1994-05-06, Nr. 34-620), Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais (Žin. 1996-09-25, Nr. 90-2099), Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (TAR, 2014-01-06, Nr. 25), Teritorijų planavimo normomis (TAR, 2014-01-08, Nr. 91), Urbanizuotų teritorijų susisiekiimo sistemų planavimo normomis (TAR, 2016-09-07, Nr. 23314), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (Žin. 2004-08-21, Nr. 130-4650) ir kt.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo tikslai:

1. keisti veiklos reglamentavimą, atsižvelgiant į pasikeitusias miesto raidos tendencijas, nustatyti miesto plėtros prioritetus ir jų įgyvendinimo eiliškumą;
2. nustatyti miesto inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų savivaldybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas;
3. numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą;
4. kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertės gyvenimo sąlygas;
5. sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamas gyvenimo sąlygas;
6. derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus dėl teritorijų naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;
7. sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui;
8. panaikinti miesto bendrojo plano sprendinių prieštaravimus įstatymams ir kitiems teisės aktų reikalavimams.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo uždaviniai:

1. suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;
3. numatyti racionalaus gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones;
4. įvertinti Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius;

5. nustatyti Rokiškio miesto socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus detalizuojant savivaldybės lygmens bendrojo plano teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus;
6. nustatyti urbanizuotų ir (ar) urbanizuojamų teritorijų vystymo poreikius;
7. detalizuoti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
8. patikslinti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
9. detalizuoti gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
10. tobulinti ir vystyti istoriškai susiklosčiusią urbanistinę struktūrą, architektūrinę erdvinę kompoziciją;
11. numatyti kvartalų kompleksinio atnaujinimo (modernizavimo) teritorijas ir jų energinio efektyvumo didinimo priemonės, vadovaujantis Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 547 „Dėl Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo sąsaja su kitais planais ir teisės aktais

Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo dokumentas siejasi su šiais planais:

Bendraisiais planais:

1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789;
2. Rokiškio miesto bendrasis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-6.109;
3. Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos 2008-2017 m. atskaita, patvirtinta Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. TS-151.

Specialiaisiais teritorijų planavimo dokumentais:

1. Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703;
2. LR Vyriausybės 2019 m. kovo 13 d. nutarimas Nr. 234 „Dėl Rokiškio miesto teritorijos ribų pakeitimo“.
3. Rokiškio rajono ir Rokiškio miesto dviračių takų - trasų suformavimo specialusis planas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-147, 2014 m. liepos 25 d.;
4. Rokiškio miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17102) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas, 2011 m.
5. Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimas, patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2020-12-23 sprendimu Nr. TS-321

Teisės aktais, taikomais planuojamai teritorijai bei jos tvarkymo ir naudojimo režimui nustatyti:

- LR Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 2013, Nr. 76-3824);
- LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (Žin., 2004, Nr.153-5571);
- Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskirų grupių tipiniai apsaugos reglamentai (Žin., 2002, Nr. 13-499);
- LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 2001, Nr. 108-3902);
- LR Sveikatos apsaugos ministro, LR Aplinkos ministro, LR Susisiekimo ministro įsakymas „Dėl pasaulio sveikatos organizacijos chartijos „Transportas, aplinka ir sveikata“ įgyvendinimo Lietuvoje“ (Žin., 2005, Nr. 87-3276);
- LR Žemės įstatymas (Žin., 2004, Nr. 28-868);
- LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862);

- LR Aplinkos apsaugos įstatymas (Žin., 1992, Nr. 5-75);
- LR Aplinkos oro apsaugos įstatymas (Žin., 1999, Nr. 98-2813);
- LR Želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80-3215);
- LR Vandens įstatymas (Žin., 2003, Nr.36-1544);
- LR Triukšmo valdymo įstatymas (Žin., 2004, Nr.164-5971);
- LR Melioracijos įstatymas (Žin., 2004, Nr. 28-877);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 22-858);
- Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“;
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 140-7096);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.113-4228);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl planų ir programų atrankos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.136-4971);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo“ (Žin., 2004, Nr.130-4650);
- Lietuvos higienos norma HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ (Žin., 2009, Nr.38-1466);
- Lietuvos higienos norma HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ (Žin., 2003, Nr. 79-3606);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl planų ar programos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 61-2214);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 41-1335);
- LR Energetikos ministro ir LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 11-487);
- LR Transporto veiklos pagrindų įstatymas (Žin., 2002, Nr. 29-1034);
- LR Kelių įstatymas (Žin., 2002, Nr. 101-4492);
- LR Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (Žin. 2000, Nr. 92-2883);
- Lietuvos policijos generalinio komisaro patvirtintas „Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos aprašas“ (Žin., 2013, Nr. 124-6337);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl kelių priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2017, Nr. 4889);
- Kelių techninis reglamentas KTR 1.01.03:2008 „Automobilių keliai“ (Žin., 2008, Nr. 9-322);
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus patvirtintos „Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosios taisyklės“ BI ITK 09 (Žin., 2009, Nr. 133-5825);
- LR Energetikos ministro įsakymas dėl „Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 18-816);
- LR Aplinkos ministro įsakymas „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 23-892);

Ūkio šakų plėtros programomis ir strateginiais dokumentais:

- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. 89-4029);
- LR Vyriausybės nutarimas „Dėl LR kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 103-3808);
- LR Seimo nutarimas dėl „Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“ (TAR, 2015, Nr. 6178) ir kt.
- Kitais normatyviniais dokumentais.

1. ROKIŠKIO MIESTO KONTEKSTAS

1.1. Miesto situacija ir reikšmingumas

Rokiškis – miestas Lietuvos šiaurės rytuose, Aukštaitijoje, Panevėžio apskrityje, rajono savivaldybės administracinis centras.

Artimiausi miestai, turintys įtaką Rokiškiui: už 70 km Biržai, 90 km - Panevėžys, 60 km - Utena, 70 km - Daugpilis.

Per miestą teka Nemunėlio intakas - upė Laukupė, kurios slėnyje įrengti penki Rokiškio tvenkiniai. Šiaurės vakarų pusėje Rokiškio miestą supa Apūniškio miškas, pietinėje pusėje, prie miesto tvenkinių – Kraštų miškas. Rokiškio miestą sudaro dvi dalys: pietinėje pusėje – pramoninė, šiaurinėje pusėje – gyvenamoji. Rokiškyje nėra magistralinių kelių, tačiau pro miestą praeina svarbūs krašto keliai (Nr. 122, Nr. 123) ir rajoniniai keliai (3601, 3604, 3611, 3623), jungiantys su kitomis rajono teritorijomis. Miesto pietiniu pakraščiu nutiestas Radviliškio–Daugpilio geležinkelis, yra geležinkelio stotis.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2021 m. mieste buvo 11 724 gyventojai.

Istorinė raida

Miestas įeina į sėlių genties gyventos teritorijos ribas. Miestas pirmą kartą minimas 1499 m. rugsėjo 21 d. kunigaikščio Aleksandro privilegijoje dėl girios kirtimo, kai čia stovėjęs Rokiškio dvaras (nors esama nuomonių, kad Rokiškis buvęs jau XIII amžiuje).

Apie 1500 m. pastatyta katalikų bažnyčia, įkurta parapija. 1516 – 1519 m. minimas Rokiškio miestelis, vadintas ir miestu. XVI a. pradžioje Rokiškis buvo nedidelio valsčiaus centras, kurio plėtrą skatino Vilniaus–Rygos kelias.

1715 m. Rokiškis atiteko Tyzenhauzams. Po 1778 m. gaisro miestelis išplėstas. XVIII a. pabaigoje I. Tyzenhauzas miestelį pertvarkė– suformuota erdvi stačiakampė aikštė, kurią su dvaru jungė 1 km alėja. Tyzenhauzų iniciatyva Rokiškyje pastatyti prekybos namai (prekybos rūmai), viešbutis, alaus darykla, plytų fabrikas, malūnas, ligoninė, mokykla. Perkėlus dvaro sodybą toliau nuo turgaus aikštės pasikeitė miestovaizdis. Centrinė aikštė iš trikampės tapo stačiakampe ir sujungė dvarą rytuose su Rokiškio bažnyčia vakaruose.

1861–1915 m. Rokiškis – valsčiaus centras. Miestelis sparčiau augti pradėjo nuo 1873 m., kai per jį buvo nutiestas Radviliškio–Daugpilio geležinkelis. Prie geležinkelio įsikūrusi gyvenvietė XIX a. pabaigoje prijungta prie Rokiškio.

1920 m. Rokiškiui suteiktos miesto teisės. 1924–1927 m. išparceliavus dvarą, miestui plėsti skirta apie 100 ha žemės. Nuo 1923 m. pradėtos grįsti gatvės, klojami šaligatviai. 1931 m. atidengtas Nepriklausomybės paminklas. Apie 1930 m. veikė daugiau kaip 130 parduotuvių, 15 bankų ir kredito bei komercinių įstaigų, 9 smulkūs fabrikai ir 28 dirbtuvės, pieninė, buvo amatų mokykla (šaltinis: Visuotinė lietuvių enciklopedija, A. Miškinis „Rokiškio istorija“, www.vle.lt/straipsnis/rokiskio-istorija/).

1946 m. rugpjūčio 3 d. tapo apskrities pavaldumo miestu. Sovietmečiu veikė kombinuotųjų pašarų gamykla, „Neries“ gamybinio susivienijimo žemės ūkio mašinų gamykla, eksperimentinis maisto produktų kombinatas, sūrių gamykla, grūdų produktų kombinatas. Buvo liaudies teatras, kultūros mokykla. 1961–1985 m. veikė Rokiškio oro uostas, aptarnavęs reguliariai skraidžiusius An-2 tipo lėktuvus maršrutu Rokiškis-Vilnius.

Erdvinė struktūra

Nuo XVIII a. pabaigos Rokiškis pradėjo formuotis kaip stačiakampio plano miestas, kuriam pradžią davė perplanuota Nepriklausomybės aikštė. Svarbiausia miesto ašis yra Respublikos ir Vytauto gatvės, nutiestos šiaurės-rytų kryptimis, kur koncentruojasi visuomeninės, komercinės, gyvenamosios, bendro naudojimo ir kitų paskirčių teritorijos. Šią pagrindinę ašį statmenai kerta Taikos (123 krašto kelias, Rokiškis-Pandėlis-Biržai) ir Perkūno gatvės, vedančios vakarų-rytų kryptimis, kurios dalina miestą į šiaurinę (gyvenamąją) ir pietinę (pramoninę) dalis. Ties pietine

miesto riba praeina Radviliškio–Daugpilio geležinkelio linija ir Obelių Plento gatvė (122 krašto kelias, Panevėžys-Rokiškis-Obeliai).

Pagrindinė miesto kompozicinė ašis – tai Nepriklausomybės aikštė ir dvaro rūmų istorinė suformuota erdvė. Rokiškio miesto centras su istoriniu paveldu – tai išskirtinė miesto dalis. Rokiškio dvaro sodybos kompleksas, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas sudaro vieningą urbanistinę-architektūrinę visumą bei formuoja pagrindinę miesto kompozicinę ašį.

Rokiškyje taip pat yra gamtinės struktūros elementų. Miesto žaliosiose zonose dominuoja Rokiškio miesto tvenkiniai, Laukupės upelis, miško parkai, miesto miškai, kiti želdynai, kurie bendroje erdvinės raidos kompozicijoje įjungia miesto užstatytas teritorijas į bendrą miesto vidinę erdvinę struktūrą.

Rokiškyje vyraujančią užstatymą sudaro 1-2 aukštų pastatai daugiausiai su dvišlaičiais, dalis su vienslaičiais stogais. Rokiškio miesto pakraščiuose dominuoja sodybinis užstatymas. Miesto centrinėje dalyje prie pagrindinių gatvių vyrauja perimetrinis užstatymas. Rokiškyje taip pat, kaip atskiras užstatymo tipas, gali būti išskiriamas laisvo planavimo 4-5-9 aukštų daugiabučių namų užstatymas, suformuotas sovietmečiu. Didžiausios šio užstatymo teritorijos yra pramoninėje miesto dalyje, išdėstytos prie Panevėžio, Jaunystės, P. Širvio, Taikos, Vilties gatvių. Pagrindinės pramonės zonos su stambių pastatų tūriais iškyla pietinėje miesto dalyje, kvartale tarp Respublikos, Perkūno, Pramonės ir Miškininkų gatvių.

Pietine miesto riba praeina geležinkelio linija su čia esančia Rokiškio geležinkelio stotimi.

1.2. Rokiškio miestas šalies ir regioniniame kontekste

Rengiant Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimą, Rokiškio miestą ir toliau siekiama vystyti laikantis darniosios plėtros principų. Remiantis 2021 m. parengtu Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo planu, Rokiškio rajono centras – Rokiškio miestas išskiriamas kaip regioninis papildomo tipo urbanistinis centras (RPP). Rokiškio ekonominės veiklos prioritetą sudaro – mišri ekonominė veikla ir numatomas santykinai vidutinio, santykinai dažno ir būtinojo poreikio paslaugų teikimas.

Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (toliau – LRBP) gyvenamųjų vietovių sistemos vystymas yra grindžiamas atskirų savivaldybių centrų partnerystės modeliu, t.y. atskiriems urbanistiniams centrams bendradarbiaujant atskirų paslaugų bei veiklų srityse (taikant paslaugų funkcinio papildomumo ir dalinimosi principus). Pagal LRBP Rokiškis priskirtas šioms partnerystės grupėms:

- regioninio lygmens partnerystės grupė, kurią sudaro Rokiškio-Panevėžio-Biržų miestai;
- specializuota partnerystės grupė, kurią sudaro Zarasų-Visagino-Daugpilio miestai.

Vystant šalies teritorijas partnerystės pagrindu, bendradarbiaujant nacionalinėms institucijoms, numatoma taikyti tarptautinio lygmens paslaugų funkcinio papildomumo principus. Taip pat teritoriniam ir (ar) strateginiam šios partnerystės įgyvendinimui numatoma rengti savivaldybių grupių, patenkančių į partnerystės tiesioginės įtakos zoną, valstybės dalies bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus.

Remiantis LRBP sprendiniais, Rokiškyje numatoma santykinai vidutinio, dažno ir būtinojo poreikio paslaugų teikimas.

LRBP numatoma didinti Rokiškio, kartu su Biržų, urbanistinių centrų gyvybingumą remiantis viešosiomis investicijomis, įveiklinant esamus kultūrinius ir rekreacinius išteklius, stiprinant pasienio miestų bendradarbiavimą, bendradarbiaujant su Latvijos urbanistiniais centrais.

Rengiant bendrojo plano keitimą, siekiama nuoseklios ir darnios jo plėtros, kuri leistų užtikrinti kokybišką teritorijų užstatymą, racionalų inžinerinės infrastruktūros panaudojimą.

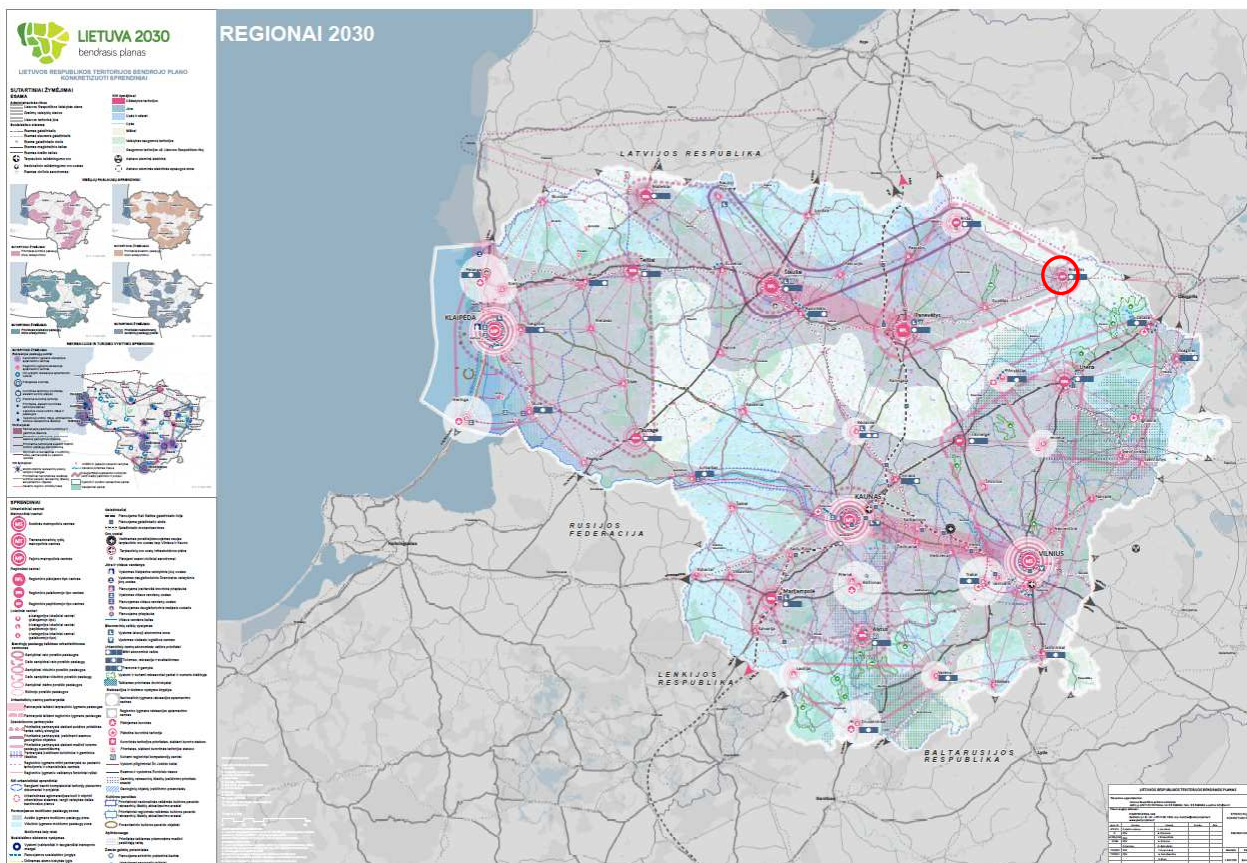
Miestą siekiama formuoti išlaikant esamą jo užstatymo pobūdį, respektuojant kultūros paveldo objektus, istorinę gatvių tinklą, taip pat išryškinant svarbiausius gamtinius elementus

miesto želdynus, miškus, taip pat prieigų gamtines teritorijas, kurie būtų apjungiami pėsčiųjų, dviračių takais.

Vystant užstatymą, siekiama vystyti vidutinio apgyvendinimo tankumo (apie 50 gyv. / ha) kompaktiškas urbanistines struktūras, kurios užtikrintų efektyvų socialinės infrastruktūros panaudojimą.

Taip pat Rokiškio mieste numatomos naujos pramonės teritorijos, kuriose būtų galimybė steigti naujas įmones, kurti darbo vietas.

Bendrai Rokiškio miesto plėtra nukreipta į esamų teritorijų funkcinį subalansavimą, teritorijos aptarnavimo pagerinimą, sukuriant ir išvystant paslaugų bei aptarnavimo centrų sistemą, naujų teritorijų plėtros planavimą pagal darnios plėtros principus, dabartinės susisiekimo sistemos tobulinimą ir papildymą.

1.2.1 pav. Rokiškio rajonas 2021 m. parengtame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (brėžinys „Regionai 2030“)

2. ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS VYSTYMO VEIKSNIAI

2.1. Rokiškio miesto teritorijos vystymui įtakos turintys veiksniai

Rokiškio miesto vystymasis priklauso nuo įvairių veiksnių. Jie gali apimti globalinius, nacionalinius bei lokalinius aspektus. Veiksniai, turintys didžiausią įtaką miesto raidai, bendrajame plane yra išskiriami į išorės ir vidaus veiksnius.

Rokiškio miestui didžiausią įtaką turintys **išorės veiksniai** yra:

1. pasaulinio masto veiksniai, susiję su energetiniais ištekliais, klimato kaita, gyventojų migracija;
2. įvairaus lygmens (tarptautiniai, respublikiniai, regioniniai) strateginiai dokumentai, kuriuose yra nustatytos plėtros gairės, darnaus vystymosi principai ir kt.;
3. valstybės teisinė aplinka, pokyčiai teritorijų planavimo ir nuosavybės reglamentavime;

4. galimybės pasinaudoti Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų lėšomis gyvenimo kokybei miesto teritorijoje gerinti ir investicijoms pritraukti;
5. aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai;
6. ekonomikos ir gyvenimo standartų pokyčiai šalyje;
7. investavimo aplinka miesto teritorijoje;
8. gyvenimo būdo, priimtinių normų, vertybių pokyčiai;
9. demografinės tendencijos.

Vidaus veiksniai Rokiškio mieste yra:

1. miesto geografinė padėtis šalies teritorijoje;
2. Panevėžio, taip pat Latvijos, Daugpilio miesto įtakos zonos;
3. gamtinis karkasas (migracijos koridoriai, geoekeologinė takoskyra);
4. gamtinė situacija, turimi rekreaciniai ir kultūriniai ištekliai;
5. aplinkos (oro, dirvožemio, vandens) kokybė;
6. bendruomeninis aktyvumas;
7. gyventojų įtraukimas į miesto teritorijos vystymo procesą;
8. gyventojų profesinės kvalifikacijos kėlimas, verslumo skatinimas;
9. viešosios infrastruktūros renovavimo bei inžinerinių tinklų plėtojimo investicijos;
10. teritorijų pertvarkymo skatinimas (žemės konsolidacijos projektų rengimas žemės ūkio teritorijose, žemės pertvarkymas planuojant užstatomas teritorijas).

Nemaža dalis nurodytų išorės ir vidaus veiksnių yra sunkiai prognozuojami ir apibrėžiami. Jie vertinami remiantis esamos būklės analize bei atskirų bendrojo plano sričių vystymosi tendencijomis.

2.2. Rokiškio miesto teritorijos vystymo sritys

Planuojant Rokiškio miesto teritoriją, bendrajame plane pateikiamos atskirų teritorijos vystymo sričių dalys. Bendrajame plane išskiriamos šios teritorijų vystymo sričių dalys, kaip:

- Urbanistinė;
- Ekonominė – socialinė;
- Gamtinė – kraštovaizdinė.

Urbanistinė plėtros sritis apima tokius bendrojo plano rengimo aspektus, kaip: miesto urbanistinės struktūros formavimas, plėtros kryptys, žemės ir miškų ūkio teritorijų plėtojimas, transportiniai ryšiai ir inžinerinė infrastruktūra. Šiai plėtros sričiai nustatomos tokios pagrindinės vystymo kryptys:

1. tolygi miesto urbanistinė plėtra;
2. racionalus miesto teritorijų (urbanizuotų) panaudojimas;
3. ekonomiškai pagrįstas miesto urbanizuotų teritorijų vystymas;
4. saugios ir sveikos gyvenamosios aplinkos kūrimas;
5. optimalios susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymas.

Ekonominė -socialinė sritis apima tokius bendrojo plano rengimo aspektus, kaip: sąlygos verslui ir investicijoms pritraukti, gyventojų užimtumo sąlygoms gerinti, taip pat visuomeninis aptarnavimas, sveikatos apsauga, švietimas, socialinių paslaugų poreikis ir prieinamumas, būstas ir jo kokybė. Šiai plėtros sričiai nustatomos tokios pagrindinės vystymo kryptys:

1. gyventojų verslumo skatinimas, pramonės arba verslo įmonių vystymas;
2. taršių ir pavojingų sveikatai įmonių išdėstymo reikalavimų nustatymas;
3. reikiamo socialinių paslaugų poreikio ir prieinamumo užtikrinimas;
4. visuomeninio aptarnavimo, sveikatos ir švietimo įstaigų modernizavimas;
5. socialinio būsto statyba ar įsigijimas, siekiant pritraukti jaunus specialistus ar emigravusius gyventojus;

6. rekreacijos ir turizmo plėtojimas.

Gamtinė-kraštovaizdinė plėtros sritis apima tokias sritis, kaip gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio kokybę. Šiai plėtros sričiai nustatomos tokios pagrindinės vystymo kryptys:

1. reikšmingo neigiamo poveikio gamtinei aplinkai minimizavimas ir kompensavimas;
2. kultūros paveldo, gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio įvertinimas;
3. miesto erdvinės struktūros savitumo respektavimas.

2.3. Rokiškio miesto teritorijos funkcinio zonavimo ir urbanistinės plėtros teritorijų vystymo principai

Rengiant bendrąjį planą, remiamasi teritorijų planavimo tikslais, darniojo vystymo principais bei kitais teritorijų planavimo reikalavimais.

Rokiškio miestas vystomas remiantis šiomis Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane patvirtintomis teritorijų naudojimo nuostatomis:

- urbanistiniai centrai vystomi taikant kompaktiškumo principus, kuriant daugiafunkcines urbanistines struktūras, užtikrinant gyvenimo kokybę, tinkamus paslaugų pasiekiamumo ir gyventojų judumo parametrus;
- urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos vystomos užtikrinant kompleksinę jų sudėtį: įrengiant visą privalomą žaliąją, socialinę, inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą, užtikrinančią kokybiškas gyvenimo, darbo ir poilsio, laisvalaikio sąlygas (teritorijos vystomos užtikrinant privalomą žaliąją infrastruktūrą remiantis LR Želdynų įstatymo, Gamtinio karkaso nuostatų, viešųjų atskirųjų želdynų normų ir kitais reikalavimais);
- urbanistinių centrų struktūra plėtojama, įsisavinant naujas plėtros teritorijas ir siekiant jų kokybę, laikantis teisės aktuose nustatyto bendru sutarimu pasiekiamu žemės sklypų pertvarkymu, ypač kai naujai vystomose teritorijose nėra reikiamos infrastruktūros;
- urbanistinė plėtra vykdoma tik įvertinus būtinų komunalinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą urbanizuojamose ir prioritetinėse teritorijose.

Rengiant Rokiškio miesto teritorijos bendrąjį planą, įvertinami šie teritorijų planavimo principai:

- gyvenamųjų teritorijų plėtra tik prie esamų urbanizuotų, kompaktiškai užstatytų teritorijų;
- urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų erdvinės struktūros savitumo formavimas ir išlaikymas;
- užstatomų teritorijų skaidymas į atskirus teritorinius vienetus apjungtus žaliosiomis jungtimis;
- vertingiausių gamtinio karkaso teritorijų išsaugojimas ir įjungimas į naują urbanistinę miesto struktūrą;
- esamų teritorijų konversija, įvertinant teritorijos urbanistinę situaciją bei jos panaudojimo perspektyvumą;
- viešo naudojimo teritorijų formavimas gyventojų ir atvykstančių turistų rekreacinių poreikių tenkinimui;
- urbanistinių ir transportinių konfliktų vengimas;
- naujų transporto srautų minimizavimas gyvenamose teritorijose.

Šie teritorijų planavimo principai nurodo gaires tiek esamų miesto teritorijų tvarkymui ir galimai konversijai, tiek naujos plėtros teritorijų erdvinės struktūros formavimui.

Bendrajame plane, siekiant įgyvendinti aukščiau išdėstytus teritorijų vystymo principus, kartu įvertinamos galimos konkrečios jų įgyvendinimo priemonės. Teritorijos vystymo principų įgyvendinimo priemonės įvertinamos, remiantis Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (patvirtinta LR Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015), 2014–2020 metų nacionalinės

pažangos programa (patvirtinta LR Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482), rengiama 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa ir kt. dokumentais.

3. URBANISTINĖS STRUKTŪROS VYSTYMAS

3.1. Miesto erdvinės struktūros formavimo pagrindas

Rokiškio miesto planinė–erdvinė architektūrinė kompozicija kuriama esamų vertingų miesto urbanistinių elementų pagrindu. Kaip svarbiausi elementai įvertinami miesto istorinis centras, sakraliniai objektai, svarbiausios funkcinės ašys, gamtiniai elementai bei kiti funkciniai ir erdviniai struktūrai svarbūs objektai.

Nuo XVIII a. pabaigos Rokiškis pradėjo formuotis kaip stačiakampio plano miestas, kuriam pradžią davė perplanuota Nepriklausomybės aikštė.

Pagrindinė miesto kompozicinė ašis - tai Nepriklausomybės aikštė ir dvaro rūmų istorinė suformuota erdvė. Rokiškio miesto centras su istoriniu paveldu – tai išskirtinė miesto dalis. Rokiškio dvaro sodybos kompleksas, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas sudaro vieningą urbanistinę-architektūrinę visumą bei formuoja pagrindinę miesto kompozicinę ašį.

Planuojant teritorijas įvertinamas Rokiškio vyraujantis 1-2 aukštų pastatų užstatymo pobūdis, laisvo planavimo 4-5-9 aukštų daugiabučių teritorijos, taip pat atokiau esančios pramonės zonos. Taip pat įvertinama gamtinė aplinka, jos įjungimas į bendrą urbanistinę struktūrą.

Atliekant Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimą, siekiama sudaryti palankesnes sąlygas verslo plėtrai, investicijoms. Skatinama ir toliau plėtoti smulkų ir vidutinį verslą, vystyti infrastruktūrą pramonės rajonuose. Siekiant šių tikslų, numatomas daugiafunkcinis miesto gyvenamųjų teritorijų vystymas (sudarant galimybes gyvenamosiose teritorijose kurtis verslams, paslaugoms ir pan.), numatoma specializuotų pramonės teritorijų plėtra.

Rokiškio miestas neturi svarbių magistralinių kelių, kurie kerta didžiausius šalies centrus, tačiau esamų krašto kelių tinklas mieste sudaro palankias sąlygas palankiai susisiekti, užmegzti ir išlaikyti intensyvius ir pastovius kasdieninius socialinius-ekonominius ryšius su šiais centrais. Rokiškis yra svarbus kultūros paveldo gausa, savita gamtine aplinka. Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, Rokiškį siūloma vystyti kaip reikšmingą kultūrinį, turizmo, gamybos centrą.

Bendrajame plane pateikiami teritorijų naudojimo reikalavimai Rokiškio miestui bei jo prieigose esančioms teritorijoms. Rokiškio miestas planuojamas atsižvelgiant su šalia jo esančių gyvenamųjų vietovių kaip Kavoliškio, Kalneliškių, Gabriškio, Serapiniškių, Pagrandžių, Parokiškės, Velniakalnio, Bajorų, Palūšnių ir kitų kaimų dalimis. Šios aplinkinės teritorijos susijusios funkciniais ryšiais, inžinerinio aprūpinimo infrastruktūra. Taip pat dalis jų yra perspektyvinės Rokiškio miesto urbanistinės plėtros teritorijos – Parokiškės, Gabriškio, Kavoliškio, Serapiniškio, Pagrandžių gyvenamosios vietovės.

3.2. Demografinės tendencijos

Miesto vystymosi raidą, jos plėtros perspektyvas bene labiausiai atspindi demografinė situacija – gyventojų skaičius, socialinė gyventojų struktūra. Demografinė situacija lemia miesto vystymosi spartą, ekonomines sąlygas bei kitas socialines ir urbanistines sritis.

Vertinant gyventojų skaičiaus kitimą ir socialinės demografijos situaciją, Rokiškio mieste gali būti išskirtos šios socialinės raidos tendencijos:

1. Rokiškio mieste per pastarąjį dešimtmetį (nuo 2011 m. iki 2021 m.) gyventojų skaičius sumažėjo 18,31 % (nuo 14 351 gyv. 2011 m. iki 11 724 gyv. 2021 m.), tai 3,13 % mažiau nei rajone (-21,44 %) ir 1,05 % daugiau nei apskrityje (-17,26 %) ir 9,89 % daugiau nei šalyje (-8,42%).

2. Gyventojų tankumas Rokiškyje per 10 metų sumažėjo 19 % (2021 m. – 1 013 gyv./km², 2011 m. – 1 252 gyv./km²).
3. Mažėja šalyje parengtų specialistų skaičius universitetuose. Nuo 2017 iki 2021 m. šalyje sumažėjo parengtų specialistų universitetuose 16,5 %, kolegijose 10,7 %. Panevėžio apskrities kolegijose parengtų specialistų skaičius sumažėjo 13,7 %.
4. 2021 m. nedarbo lygis Rokiškio rajone siekė 17,5 % ir buvo didesnis 4,5 % už Lietuvos Respublikos (13,0 %) bei 3,3 % už apskrities (14,2 %) nedarbo lygį. Rokiškio miesto seniūnijoje 2019 m. spalio mėn. bedarbių skaičius buvo 630 asmenys, o 2020 m. spalio mėn. išaugo iki 1 136 asmenų, tai beveik du kartus daugiau. Bedarbių skaičiaus augimą paskatino karantino įvedimas dėl COVID – 19 pandemijos.

Gyventojų skaičiaus netekimas Rokiškio mieste, taip pat ir rajone turi didelę neigiamą įtaką bendrai Rokiškio rajono ekonominei bei socialinei situacijai. Iš rajono gyvenamųjų vietovių Rokiškio miestas, santykinai, turi geresnę demografinę situaciją. Remiantis demografinė statistika, gyventojų skaičius čia nesumažėjo ženkliai ir todėl čia išlieka pakankamas ekonominis ir socialinis potencialas.

3.3. Urbanistinės plėtros poreikis

Per pastarąjį dešimtmetį Rokiškio mieste vyko naujos statybos, infrastruktūros plėtra. Remiantis Lietuvos Respublikos žemės fondo duomenimis, užstatytos teritorijos Rokiškio mieste 2021 m. sudarė 550,66 ha. Bendras gyventojų tankis užstatytose teritorijose buvo 21,29 gyv./ha. Remiantis Lietuvos Respublikos žemės fondo duomenimis, 2011 m. vienam gyventojui užstatytų teritorijų teko – 0,03 ha/gyv., o 2021 m. vienam gyventojui užstatytų teritorijų tenka – 0,05 ha/ gyv. ir šis rodiklis 1,7 karto didesnis nei buvo 2011 m.

Remiantis Rokiškio rajono gyvenamojo būsto statistika, galima išskirti, kad gyventojų aprūpinimas būstu yra pakankamas. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2020 m. pabaigoje bendras gyvenamasis fondas Rokiškio rajono savivaldybėje, sudarė 1 245,3 tūkst. m². Vienam savivaldybės gyventojui tenkantis naudingas plotas 2020 m. siekė 45,3 m² ir buvo vos didesnis už šalies (37,8 m²) ir apskrities (40,6 m²) vertes.

Rokiškyje yra 74 socialiniai būstai, tačiau šio skaičiaus nepakanka, kad aprūpinti visas remtinas šeimas.

Apibendrinant urbanistinę situaciją, reikia atkreipti dėmesį, kad Rokiškio miesto apgyvendinimo tankis dar nesiekia minimalaus rekomenduojamo gyventojų tankumo – 30 gyv./ha. Tokia užstatytų teritorijų ir jų apgyvendinimo statistinė situacija rodo, kad miesto esamos urbanizuotos teritorijos turėtų būti efektyviau panaudojamos, kompaktinamos. Nauja urbanistinė plėtra mieste turėtų būti derinama su demografinė, socialine situacija – gyventojų augimu, naujo kokybiško būsto kūrimu, socialinio būsto plėtra.

Vertinant esamą demografinę situaciją ir jos tendencijas, urbanistinės plėtros poreikis mieste turėtų būti nuosaikus. Rokiškio mieste siūloma siekti gyvenamųjų teritorijų formavimo, užtikrinant ne mažesnę nei 40-50 gyv./ha apgyvendinimo tankį. Vystant miesto teritorijas, prioritetas teiktinas esamų užstatytų teritorijų modernizavimui, rekonstravimui, konversijai, užstatymo kompaktinimui (pagal galimybes tankinant esamas užstatytas teritorijas, didinant jų užstatymo intensyvumą).

Rengiant Rokiškio miesto teritorijos vystymo koncepciją yra įvertinama galima miesto demografinės padėties kaita, kuri daugeliu atvejų priklauso nuo ekonominio augimo, socialinių sąlygų bei kitų šalies ir tarptautinių veiksnių. Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis, pastaraisiais trejais metais gyventojų skaičius Rokiškio mieste, kaip ir visoje šalyje, mažėjo (2021 m. buvo 11 724 gyventojai). Remiantis tolimesnėmis demografinėmis prognozėmis (Lietuvos statistikos departamento ir Eurostato duomenys), 2037 m. bendras gyventojų skaičius šalyje sudarys 2 201 105 gyventojų, t.y. tikėtinas gyventojų kiekio sumažėjimas, siekiantis beveik 24 %. Įvertinus esamą Rokiškio rajono savivaldybės demografinę situaciją bei prognozuojamą bendrą šalies

gyventojų skaičių, galima išskirti tris demografines prognozes – pesimistinė – kai gyventojų skaičius ir toliau mažės ir bus mažesnis 10 %, realistinė – kai gyventojų skaičius stabilizuosis ir iš esmės nesikeis, optimistinė – gyventojų skaičius padidės 10 %.

Rengiant bendrojo plano koncepciją pasirenkama optimistinė demografinės situacijos prognozė ir planuojama, kad 10 metų laikotarpyje gyventojų skaičius padidės iki 12 896 gyventojų. Optimistinė demografinės situacijos prognozė pasirenkama atsižvelgiant į galimą demografinės situacijos pasikeitimą dėl išvykusių šalies gyventojų sugrįžimo, siekiamo gyventojų gimstamumo padidėjimo, taip pat vykstančios vietinės migracijos iš kaimo gyvenamųjų vietovių į miestą. Optimistinė prognozė sudaro pagrindą urbanistinės plėtros teritorijų nustatymui, reikiamam jų inžineriniam ir socialiniam paruošimui. Tai ateityje leis išvengti stichiško teritorijų urbanistinio įsisavinimo.

Miesto demografinėi situacijai didžiausią poveikį gali turėti bendras šalies ekonominis augimas, potencialios investicijos, kurios gali turėti įtakos paties rajono ekonominės padėties pagerėjimui. Todėl numatomais sprendiniais pirmiausiai būtų sudaromos sąlygos esamos urbanizuotos teritorijos vystymui. Kartu koncepciniais pasiūlymais būtų siekiama sudaryti kuo palankesnes sąlygas demografinės padėties gerinimui – gyventojų skaičiaus mažėjimo sustabdymui bei palaipsniam jo augimui. Tuo tikslu, yra numatomi urbanistinės plėtros pasiūlymai, o taip pat ekonominės, socialinės bei kultūrinės veiklos sričių vystymo sprendiniai.

3.4. Rokiškio miesto planinės-erdvinės struktūros vystymas

Pagrindinius Rokiškio miesto planinės-erdvinės struktūros vystymo sprendinius sudaro:

- esamų užstatytų teritorijų modernizavimas ir naujos urbanistinės plėtros vystymas neurbanizuotose Rokiškio miesto teritorijose (vakarų, šiaurės-rytų ir rytų kryptimis);
- istorinio Rokiškio miesto centro bei kitų urbanistinių dalių pcentrių vystymas;
- socialinės infrastruktūros objektų kūrimas naujose plėtros teritorijose;
- bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų sistemos formavimas;
- susisiekimo sistemos, inžinerinės infrastruktūros vystymas.

Urbanizuotų teritorijų vystymas

Esamų urbanizuotų teritorijų vystymas numatomas, panaudojant esamus inžinerinius tinklus ir susisiekimo infrastruktūrą. Teritorijos vystomos taikant modernizavimo, konversijos plėtojimo būdus.

Esamos užstatytos teritorijos - išlaikoma funkcijų įvairovė, skatinamas jų modernizavimas. Siūlomas gyvenamųjų rajonų kompleksinis renovavimas, infrastruktūros atnaujinimas. Šių teritorijų plėtra turėtų vykti taikant užstatymo modernizavimą, inžinerinės, socialinės infrastruktūros plėtojimą, laisvų (neužstatytų) teritorijų kompleksinį integravimą į miesto kvartalų struktūrą.

Miesto istorinės dalies teritorija – saugoma ir tvarkoma pagal specialiuosius paveldosaugos reikalavimus. Ypač didelis dėmesys turi būti skiriamas Rokiškio centro – senamiestio teritorijos formavimui, kuri saugoma ir tvarkoma pagal specialiuosius paveldo saugos reikalavimus, kaip saugoma urbanistinė teritorija. Centrinės dalies užstatymas turi būti formuojamas, įvertinant senojo užstatymo pobūdį, jo mastelį. Pastatų tūrį Rokiškio senamiestyje ir jo prieigose rekomenduojama formuoti smulkesnį, labai geros architektūros erdvių ir užstatymo kokybės.

Sodininkų bendrijų teritorijos – teritorijas esančias miesto ribose siūloma konvertuoti į gyvenamąsias teritorijas. Teritorijas galima pertvarkyti į mažaaukščio užstatymo gyvenamąsias teritorijas, suformuojant inžinerinės infrastruktūros koridorius, viešąsias erdves.

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos bei mišrios paskirties verslo, gamybos ir paslaugų objektų teritorijos su komercinės paskirties objektų teritorijomis dominuoja pietinėje miesto dalyje. Čia numatomas daugiafunkcinis komercinės ir gamybinės paskirties objektų vystymas. Pramonės ir sandėliavimo bei komercinėse ir infrastruktūros teritorijose tikslingas teritorijų pertvarkymas (konversija) ir modernizavimas.

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos – svarbiausias miesto inžinerinės infrastruktūros teritorijas sudaro geležinkelio linijos ir geležinkelio stotis. Šias teritorijas numatoma išlaikyti. Sudaromos galimybės tikslingam gretimų urbanizuotų teritorijų vystymui panaudojant geležinkelio infrastruktūrą.

3.5. Urbanistinė plėtra

Planuojant miesto teritoriją numatoma gyvenamųjų zonų, miesto centrų bei pramonės ir sandėliavimo zonų plėtra. Gyvenamųjų teritorijų plėtra numatoma vakarinėje miesto pusėje, taip pat už jo ribos iki suplanuoto vakarinio aplinkkelio. Pramonės teritorijų plėtojimas numatomas esamų gamybinių teritorijų aplinkoje pietinėje miesto pusėje.

3.5.1. Gyvenamųjų teritorijų plėtra

Pagrindinės gyvenamųjų teritorijų plėtros teritorijos išdėstomos vakarinėje miesto dalyje. Taip pat atskiri gyvenamųjų teritorijų plėtros kvartalai ar jų dalys formuojami šiaurinėje, centrinėje miesto dalyse. Gyvenamųjų teritorijų plėtrą sudaro:

Gyvenamųjų zonų plėtra šiaurės-rytų miesto pusėje:

- teritorija rytinėje miesto dalyje, už esamo užstatymo (kvartalas tarp Juodupės g., Bajorų g., J. Janulionio g. ir šiaurinės miesto ribos).
- teritorijos šiaurinėje miesto dalyje, Vitaldavos gatvės gale (kvartalas tarp miesto miško ir šiaurinės miesto ribos).

Gyvenamųjų zonų plėtra vakarinėje miesto pusėje:

- teritorija vakarinėje miesto dalyje už esamo užstatymo (kvartalas tarp Pandėlio g., Pergalės g., Pajojės g. ir iki miesto vakarinės ribos).
- teritorija vakarinėje miesto dalyje už esamo gyvenamųjų namų užstatymo (kvartalas tarp Taikos g., Parko g., Aušros g. ir iki vakarinės miesto ribos).

Gyvenamųjų zonų plėtra arti centrinės miesto dalies:

- teritorija miesto istorinės dalies aplinkoje, prie esamo užstatymo (kvartalas tarp Pajojės g., Topolių g. ir Laukupės slėnio parko).
- teritorija kitapus esamos pramoninės zonos Perkūno gatvėje, šalia esamo užstatymo (kvartalas tarp Perkūno g., Kauno g., Aušros g. ir Gedimino g.).

Vystant gyvenamąsias teritorijas, siūloma įvertinti esamą inžinerinę infrastruktūrą bei gretimą teritorijų užstatymo pobūdį. Tuo tikslu bendrajame plane numatomos skirtingo užstatymo intensyvumo zonos – mažo, vidutinio ir didelio intensyvumo gyvenamosios teritorijos.

Mažo ir vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios zonos išdėstomos miesto istorinio centro aplinkoje, šiaurinėje miesto pusėje. Vakarinėje miesto pusėje numatomos intensyvaus užstatymo gyvenamosios teritorijos, kurios pratęstų esamų daugiabučių gyvenamųjų pastatų užstatymą.

3.5.2. Kvartalų kompleksinio atnaujinimo (modernizavimo) teritorijos ir jų energinio efektyvumo didinimo priemonės

Rokiškio rajono savivaldybėje renovacijos procesas palaipsniui vyksta. Iš planuojamų renovuoti 40 daugiabučių gyvenamųjų namų Rokiškio mieste 2022 m. pabaigoje pilai užbaigti 13 namų, kurie yra kvartale tarp Taikos, Respublikos ir Jaunystės gatvių. Šiuo metu Rokiškyje renovuojami dar 10 namų, esantys dviejuose kvartaluose: tai kvartalas vakarinėje miesto dalyje (tarp Vilties, P. Širvio, Panevėžio gatvių) ir kvartalas centrinėje miesto dalyje (tarp Respublikos, Laisvės, Vilniaus gatvių).

Dėl susidariusios nepalankios ekonominės situacijos ir brangstančių statybinių medžiagų gali nukentėti renovavimo darbų tempai, kokybė ir kaina. Renovacijos kaina priklauso nuo namo butų savininkų pasirinktų energetinio efektyvumo didinimo priemonių paketo, kurį sudaro: lauko sienų

šiltinimas, vamzdynų keitimas (karšto, šalto, cirkuliacinio vandens, fekalinės ir lietaus nuotekų), šildymo sistemos keitimas su šilumos mazgo įrengimu. Bendru atveju, renovuoti daugiabučiai namai sutaupo iki 40 % šildymo išlaidų.

3.5.3. Pramonės zonų plėtra

Pramonės teritorijų išdėstymas

Rokiškio mieste siūloma vystyti pramonės teritorijas šalia jau esančios veikiančios gamybos zonos, kaip buvo numatyta Rokiškio miesto 2008 m. BP. Pramonės plėtros teritorijos numatomos vystyti miesto pietinėje ir poietrytinėje dalyje, praplečiant esamą pramonės zoną iki Ežero skersgatvio ir geležinkelio linijos. Taip pat pramonės objektus numatoma vystyti efektyviau panaudojant dabartinės pramoninės zonos teritorijas.

Pramonės ir sandėliavimo zonoje nustatomas daugiafunkcinis teritorijos panaudojimas apimant tokius galimus teritorijų naudojimo tipus kaip pramonės ir sandėliavimo teritorijos, paslaugų teritorijos, socialinės infrastruktūros teritorijos, inžinerinės infrastruktūros teritorijos ir kt.

Bendrajame plane numatoma, kad pramonės ir sandėliavimo, taip pat kitų specializuotų ūkių teritorijose bet kokia planuojama ūkinė veikla privalo atitikti Lietuvos higienos normų, LR Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai bei planuojamai gyvenamajai aplinkai, žmonių sveikatai. Planuojama veikla galima, jeigu ūkinės veiklos tarša nedaro neigiamos įtakos aplinkinėms teritorijoms.

Pramonės veiklų pobūdis

Šiuo metu Rokiškio mieste esama darbo vietų pasiūla yra nepakankama, struktūros privalumas yra veiklos diversifikacija (medžio, metalo, statybos, maisto pramonės, logistikos paslaugų ir kt. įmonės). Tačiau atskiros sritys, kaip baldų, medžio apdirbimo pramonė, turi nemažai rizikų, taip pat vienas iš trūkumų – nėra pakankamai tradicinę pramonę papildančių informacinių technologijų, biotechnologijų ar kitų aukštųjų technologijų veiklų.

Vykstant natūraliems įmonių ir jų veiklos kaitos procesams, bendrasis planas nesiekia nustatyti konkrečių priemonių atskirų pramonės specializacijų vystymui. Tačiau nurodomos gairės ir galimybės pramonės, verslų teritorijų išdėstymui, numatomos priemonės reikiamos infrastruktūros suformavimui.

Rokiškio pramonę siūloma stiprinti ir vystyti išnaudojant logistikos, gamybos, taip pat geležinkelių pramonės sritis. Siūloma regeneruoti ir tvarkyti apleistas ir užterštas teritorijas, formuoti regioninio lygmens industrinį parką. Naujų pramonės zonų išdėstymas numatomas įvertinant esamą gamybinę infrastruktūrą, geografinę gyvenamųjų zonų išsidėstymo padėtį (vertinant vyraujančių vėjų poveikį), kraštovaizdžio vizualinę apsaugą. Rokiškio miesto numatomoje pramonės zonoje siūloma vystyti netaršios pramonės objektus, aukštųjų technologijų bei kitus verslo centrus.

3.5.4. Teritorijų balansas

Šiuo metu planuojamoje teritorijoje yra užstatyta apie 371,02 ha ploto. Bendrojo plano sprendiniuose numatomos naujos urbanistinės plėtros teritorijos sudaro apie 241,21 ha ploto.

Naujoms gyvenamosioms teritorijoms numatoma apie 163,19 ha ploto. Dabartiniu metu planuojamos teritorijos ribose yra apie 234,76 ha gyvenamųjų teritorijų. Gyvenamųjų teritorijų padidėjimas numatomas apie 69,51 %.

Pramonės zonų plėtrai numatoma apie 78,02 ha teritorijos ploto, o šiuo metu Rokiškio mieste jų yra apie 136,26 ha ploto. Pramonės teritorijų padidėjimas numatomas apie 57,26 %.

Bendrai urbanizuojamų užstatomų teritorijų padidėjimas planuojamoje teritorijoje numatomas apie 65,01 % (3.5.4.1 lentelė).

3.5.4.1 lentelė. Planuojamos teritorijos panaudojimo balansas

Bendras teritorijų panaudojimas	Teritorijų plotas, ha				Pokytis, ha	Teritorijų ploto pokytis, %	
	Esama būklė		Sprendiniai				
Miškai ir miškingos teritorijos	62,41	-	62,41	-	-	0,00%	-
Agrarinės teritorijos	468,12	-	226,90	-	-241,21	-51,53%	-
Vandenys	21,48	-	21,48	-	-		-
Urbanizuotos užstatytos ir užstatomos teritorijos, tame tarpe:	371,02	-	612,23	-	241,21	65,01%	-
<i>gyvenamosios teritorijos</i>		234,76		397,95	163,19	-	69,51%
<i>pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos</i>		136,26		214,28	78,02	-	57,26%
Urbanizuotos neužstatomos teritorijos*	556,97	-	556,97	-	0,00	0,00%	-
Konservacinės paskirties žemė	0,00	-	0,00	-	-	0,00%	-
Kita neužstatyta žemė	0,00	-	0,00	-	-	0,00%	-
Iš viso	1480,00	-	1480,00	-	-	-	-

3.6. Aptarnavimo centrų struktūra

Formuojant Rokikšio miesto urbanistinio karkaso struktūrą yra įvertinamas skirtingo rango centrų formavimas. Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinius, Rokikšio mieste turėtų būti užtikrinamas santykinai vidutinio, dažno ir būtinojo poreikio paslaugų teikimas. Šiuo požiūriu Rokikškyje gali būti formuojama skirtingų lygmenų aptarnavimo centrų struktūra, kuri būtų pagrįsta aptarnavimo spinduliu – formuojant pagrindinį miesto centrą ir vietinius (lokalinius) miesto dalių centrus. Siekiant optimalaus Rokikšio rajono ir Rokikšio miesto gyventojų aptarnavimo, siūloma ši gyventojų aptarnavimo paslaugų struktūra:

- Epizodinio poreikio (vidutinio dažnumo) paslaugos (kultūros, sveikatos priežiūros ir kiti objektai, kurie lankomi epizodiškai ir aptarnauja viso rajono, regiono gyventojus). Atstumas iki aptarnaujamų gyvenamųjų vietovių galėtų būti iki – 40 km arba 30 minučių kelionė automobiliu.
- Periodinio (santykinai dažno) poreikio paslaugos (platesnio asortimento prekybos ir paslaugų objektai tenkinantys įvairesnius gyventojų poreikius, lankomi vidutiniškai kartą į savaitę ir pritraukiantys gyventojus taip pat iš tolesnių teritorijų). Traukos radiusas – 8 km arba 10 minučių kelionė automobiliu.
- Kasdieninio (būtinojo) poreikio paslaugos (maisto prekių ir kitų kasdieninio poreikio buitinių prekių parduotuvės). Traukos radiusas – 1 km arba 15 minučių kelionė pėsčiomis.

Rokikšio mieste epizodinio ir periodinio poreikio paslaugos būtų teikiamos pagrindiniame miesto centre – miesto centrinėje zonoje su visais paslaugų ir aptarnavimo objektais, institucijomis. Epizodinio pobūdžio paslaugos taip pat galėtų būti išdėstomos ir kitose miesto dalyse, šalia pagrindinio urbanistinio karkaso ašių, kurias būtų patogu pasiekti miesto ir rajono gyventojams. Būtinojo poreikio paslaugų teikimas numatomas vietiniuose miesto dalių centruose. Be vietinių centrų, taip pat atskirose teritorijos dalyse, galėtų būti išdėstyti ir kiti kasdieninio pobūdžio paslaugų objektai – nedidelės maisto prekių parduotuvės, kitų paslaugų objektai, kurie sudarytų gyventojams patogesnes pasiekiamumo sąlygas.

Rokikšio miesto vietinių centrų su būtinojo poreikio paslaugų objektais išdėstymas atliekamas atsižvelgiant į susiformavusį gatvių tinklą, gyventojų tankį, esamą paslaugų objektų struktūrą ir kitus kelionių tikslus.

Miesto centrai

- Centro – istorinė senamiesčio teritorija saugoma ir tvarkoma pagal specialiuosius paveldo saugos reikalavimus (kvartalas tarp Rokiškio dvaro sodybos, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčios ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas bei jų aplinka).
- Paslaugų centrų sistemos tolesnis formavimas (prie Panevėžio, Respublikos ir A.Strazdelio gatvių sankryžos).
- Lokalinio centro formavimas (prie miesto vakarinės ribos, Taikos ir Vilties gatvių susikirtime).

3.7. Socialinė aplinka

Planuojant Rokiškio miesto teritoriją, siekiama sudaryti tinkamas sąlygas socialinei infrastruktūrai vystytis – užtikrinant efektyvų ir kokybišką švietimo, sveikatos, kultūros įstaigų ir paslaugų teikimą.

Rengiant Rokiškio miesto teritorijos bendrąjį planą, siekiama šių uždavinių:

- 1) pagerinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų paslaugų kokybę ir prieinamumą;
- 2) sudaryti sąlygas tobulinti susiklosčiusią miesto mokyklų, sveikatos priežiūros įstaigų išsidėstymo tinklą;
- 3) tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą, skatinti kokybiškų socialinių paslaugų tiekimą;
- 4) stiprinti Rokiškio miesto kultūrinį patrauklumą, gerinant miesto kaip rajono centro įvaizdį.

Socialinės infrastruktūros vystymo principai pagal LRBP

Remiantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu (LRBP), Rokiškio rajone numatyta iki 2025 m. teikti prioritetą bendrojo ugdymo įstaigų tinklo efektyvinimui. Taip pat numatoma iki 2025 m. teikti prioritetą ligoninių tinklo efektyvinimui. Iki 2030 m. numatoma prioritetą skirti nestacionarių socialinių paslaugų plėtrai institucijose ir tokių paslaugų teikimui namuose.

LRBP atsižvelgiant į demografinės senatvės koeficientą, Rokiškio rajone numatoma didinti slaugos ir ilgalaikio palaikomojo gydymo paslaugų apimtį, vystant integruotas sveikatos ir socialinės paslaugas bei teikiant šias paslaugas pacientų namuose.

Švietimo, kultūros įstaigų teikiamų paslaugų plėtra:

Rokiškio miesto švietimo vystymo pagrindas - tolygiai išdėstyti švietimo įstaigas mieste ir sudaryti palankias sąlygas miesto gyventojams pasinaudoti švietimo įstaigų paslaugomis.

2021 m. Rokiškio mieste buvo 17 švietimo įstaigų, teikiančių visas mokiniui būtinas paslaugas: 3 lopšeliai-darželiai, 1 mokykla-darželis, 1 pagrindinė mokykla, 2 progimnazijos, 1 gimnazija, 2 kito ugdymo įstaigos, 4 neformaliojo švietimo įstaigos, 2 švietimo pagalbos įstaigos, 1 profesinio mokymo įstaiga. Šis įstaigų tinklas užtikrina neblogą prieinamumą gyventojams. Tačiau dėl pastaruoju laikotarpiu sumažėjusio gyventojų skaičiaus, švietimo įstaigų tinklo efektyvumas turi būti stebimas. Pastaruoju laikotarpiu mažėjantis gimstamumas, emigracija į užsienį šeimomis ženkliai pakoregavo mokinių skaičių Rokiškio rajono ir miesto bendrojo lavinimo mokyklose. 2015–2016 ir 2020–2021 mokslo metų laikotarpyje mokinių skaičius bendro ugdymo mokyklose sumažėjo 23,5 %. Siekiant racionaliai panaudoti švietimui skiriamas lėšas bei užtikrinti jo kokybę, buvo vykdomas bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkymo planas (bendro ugdymo mokyklų skaičius tuo pačiu laikotarpiu rajone sumažėjo beveik 29 %). Vadovaujantis šiuo planu, Rokiškio mieste veikia optimalus bendrojo ugdymo mokyklų skaičius. Ateityje svarbu išlaikyti esamą Rokiškio švietimo įstaigų tinklą, o esant poreikiui, įvertinti jo plėtrą.

Bendrajame plane siūlomi šie sprendiniai:

1. Atsižvelgiant į ateityje tikėtiną gyventojų skaičiaus augimą, svarbu Rokiškio mieste išlaikyti esamą švietimo įstaigų tinklą. Taip pat būtina įvertinti jo plėtros poreikį naujose urbanistinės plėtros teritorijose.
2. Dauguma Rokiškio miesto švietimo įstaigų yra renovuotos, tačiau tolimesniam pastatų modernizavimui būtina efektyviai išnaudoti Valstybės investicijų, mokyklų modernizavimo programų bei savivaldybės lėšas, Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą.
3. Svarbu užtikrinti mokymo prieinamumo didinimą. Nuolat turi būti keliami mokytojų išsilavinimo rodikliai, sudarant jiems palankias sąlygas tobulėti, aprūpinant jaunos specialistus tinkamu būstu.

Kultūros paslaugų teikimas:

Rokiškio mieste veikia 6 kultūros objektai: Rokiškio kultūros centras; Rokiškio krašto muziejus; Medžioklės trofėjų kolekcija; Prakartėlių kolekcija; Rokiškio Šv. Apaštalo ir evangelisto Mato bažnyčios muziejus-lobynas; Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešoji biblioteka. Kultūros objektai yra renovuoti, gerai išvystytas bibliotekų tinklas, tačiau bibliotekos turi būti stiprinamos, skiriant daugiau lėšų fondų atnaujinimui, populiariausių leidinių įsigijimui ir patalpų modernizavimui.

Asmens sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų plėtra rajone:

Rokiškio miesto sveikatos apsaugos vystymo pagrindas - nuoseklus esamos sveikatos apsaugos sistemos tobulinimas ir plėtimas pagal poreikį, siekiant geriausiai išnaudoti kiekvienos įstaigos stipriąsias puses ir panaikinti arba sumažinti silpnynes, grėsmes.

Nuolat augant vyresnio amžiaus gyventojų skaičiui (65 metų ir vyresni), kurie rajone sudaro 25,4 % nuolatinį gyventojų, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų ir rūpybos įstaigų poreikis labai aktualus. Rokiškio mieste kartu su skyriais yra 8 asmens sveikatos priežiūros įstaigos: 2 ligoninės (VšĮ „Rokiškio rajono ligoninė“, VšĮ „Rokiškio psichiatrijos ligoninė“), VšĮ „Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“ su skyriais (Rokiškio greitosios medicinos pagalbos skyrius ir Rokiškio psichikos sveikatos centras), UAB „MediCA klinika“ Rokiškio filialas, 2 sveikatos priežiūros įstaigos (Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento Rokiškio skyrius). O socialinių paslaugų ir rūpybos veiklą Rokiškio mieste iš viso vykdo 15 institucijų: 1 socialinės globos namai, 2 vaikų dienos centrai, 1 savarankiško ir grupinio gyvenimo namai, 1 globos / šeimos / krizių centras, 2 medicininės įstaigos ir 8 kitų organizacijų bei draugijų.

Remiantis atliktu esamos būklės įvertinimu, nustatyta, kad gydymo įstaigoms trūksta gydytojų. Tą lemia mažėjantis specialistų paruošimas universitetuose ir jų emigravimas į užsienio šalis. Todėl vienu svarbiausiu uždaviniu tampa esamų gydytojų išlaikymas ir naujų pritraukimas.

Rokiškio mieste gyventojų apsilankymų poliklinikose ir ambulatorijose skaičius auga. Pastebimas didėjantis sergamumas psichikos ir priklausomybės ligomis – jos ne tik yra sunkiai pagydomos, bet ir įtakoja juos supančių asmenų sveikatą. Įstaigų tinklas, teikiančių psichologinę pagalbą gyventojams, mieste pakankamas.

Gerinant gyventojų sveikatingumo rodiklius, būtina daugiau dėmesio skirti sveikų gyvenimo nuostatų formavimui, vykdyti įvairias išankstinių ligų diagnozavimo programas. Šią funkciją mieste atlieka „Rokiškio rajono visuomenės sveikatos biuras“, „Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento Rokiškio skyrius“.

Įvertinus esamą socialinių paslaugų įstaigų tinklą, Rokiškio miesto ir regiono gyventojams siūloma plėsti šias paslaugas ir rūšys:

- ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims, turintiems proto negalią (sergantiems lėtinės psichikos ligomis, turintiems intelekto sutrikimų);

- ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa vaikams, turintiems proto ir fizinę negalia;
- atokvėpio paslaugos (vaikams su sunkia negalia);
- apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslauga be tėvų globos likusiems vaikams (nuo 16 metų) ar sulaukusiems pilnametystės asmenims, kuriems buvo teikta socialinė globa (rūpyba) ar kurie gyveno socialinę riziką patiriančiose šeimose, socialinės rizikos šeimoms.

Bendrajame plane siūlomi šie sprendiniai:

1. sveikatos priežiūros įstaigas aprūpinti modernia bei šiuolaikiška įranga;
2. gerinti integralios pagalbos bei dienos socialinės globos paslaugų asmens namuose poreikį;
3. plėsti dienos užimtumo centrus, kuriuose socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos būtų teikiamos suaugusiems neįgaliems asmenims;
4. teikti papildomą finansinę paramą vaiko globėjams (rūpintojams), šeimynoms;
5. pagal poreikį ir finansines galimybes steigti papildomus socialinių darbuotojų etatus ir naujas pareigybes;
6. skatinti gerosios patirties sklaidą, siekiant gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

3.8. Rekreacijos ir turizmo vystymas

3.8.1. Rekreacijos ir turizmo vystymas pagal LRBP

Remiantis LRBP Rokiškio rajono savivaldybė rekreaciniu ir turizmo požiūriu yra išskiriama kaip reikšminga rytų ir vidurio šalies partnerysčių grupės dalis, kurioje rekreacija ir turizmas plėtojamas neatsietai nuo kaimyninių savivaldybių. LRBP numatyti šie principiniai rekreacijos ir turizmo plėtojimo sprendiniai:

- Numatoma stiprinti Anykščių horizontalius partnerystės ryšius su Panevėžio–Biržų–Rokiškio kultūros paveldo reprezentaciniais centrais, naudojant ir papildomai įveiklinant Siaurojo geležinkelio atšaką Panevėžys–Rubikiai, einančią per Troškūnus ir Anykščius. Siekiama didinti rekreacijos aptarnavimo infrastruktūrą, įtraukiant nematerialaus paveldo išteklius.
- Remiantis LRBP, Rokiškio rajonas priskiriamas Panevėžio–Biržų–Rokiškio regioninės plėtros arealui, kurį formuoja regioninės reikšmės kultūros paveldo reprezentacinis centras – Panevėžys, urbanistinis centras – Biržai – valstybės istorijai reikšmingas paveldo arealas bei Rokiškio miestas. Numatoma per jų partnerystę, įtraukiant kitus regioninio lygmens centrus ir kuriant ilgalaikius funkcinius ryšius, sukurti veiksmingus regioninės plėtros modelius, gebančius generuoti didesnę kultūros paveldo išteklių potencialą. Plėtoti viešojo, privataus ir nevyriausybinio skirtingų sektorių partnerystes, siekiant kultūros paveldo išteklių disponavimo ir panaudojimo rekreacijai bei turizmo infrastruktūrai kurti ir plėsti. Arealo ribos, turinys ir sudėtis pažymėti brėžinyje Kultūros politika ir rekreacija.
- Vidurio Lietuvos partnerysčių grupės arealo kultūrinius išteklius formuoja kilnojamasis ir nekilnojamasis kultūros paveldas (pavieniai objektai, kompleksai, vietovės), taip pat visa tai integruojantis kultūrinis kraštovaizdis, kultūros keliai bei nematerialusis kultūros paveldas. Kraštovaizdžio gamtinių ir kultūrinių komponentų visuma generuoja rekreacinį ir kultūrinį potencialus, pasižyminčius dvarų sodybų, architektūrinio paveldo ties Biržais, Pasvaliu, Troškūnais, Vabalninkais, Subačium ir Kupiškium gausa, generuoja daugialypius kultūrinius kraštovaizdžius: išskirtinės vertės archajiškuosius – Nevėžio, Mušos upių deltose, kaimiškuosius dvarų sodybų aplink Biržus, Subačių, Panevėžį ir Rokiškio, Biržų, Pasvalio, Panevėžio miestovaizdžius. Planuojama įveiklinti kultūrinių kraštovaizdžių, kultūros kelių bei nematerialaus kultūros paveldo generuojamus išteklius.

- Stiprinant Panevėžio–Biržų–Rokiškio partnerystės potencialą, būtina naudoti ir įveikinti rekreacinėms reikmėms arealo kultūrinius kraštovaizdžius, Nevėžio ir Mūšos upių ir viso Lielupės upės vandens baseino rekreacinį ir paslaugų infrastruktūros potencialą, didinti jų lankomumą, lankytojų skaičių, plėtoti aptarnavimo infrastruktūrą, pasitelkti visų Panevėžio–Biržų–Rokiškio regione esančių savivaldybių partnerystes, kuriant bendrus rekreacijos ir kultūros paveldo vertybių teritorijų planavimo, bendrus rekreacijos, paslaugų infrastruktūros ir kultūros paveldo vertybių teritorijų planavimo dokumentus
- Kurti vertikalias ir mišrias partnerystes tarp regioninės reikšmės kultūros paveldo reprezentacinių centro – Panevėžio, Biržų ir Rokiškio, siekiant sustiprinti arealo kultūros paveldo potencialą, veiklos plėtros partnerystės dokumentų pagrindu bendrai jį įveikinti rekreacijos funkcijoms, naudoti partnerystes nematerialaus paveldo puoselejimui ir sklaidai.
- stiprinat Panevėžio–Biržų–Rokiškio regioninės plėtros arealą jungiančias horizontalias, vertikalias ir mišrias partnerystes, sukurtas veikiančiuose dviejose Šv. Jokūbo keliuose – Vilniaus ir Šv. Jokūbo žiede, būtina šių kelių infrastruktūros ir aptarnavimo plėtra, įveiklinant pakelės kultūros paveldo objektu bei didinant nematerialaus paveldo sklaidą keliuose.
- Saugant Lietuvos kultūros paveldo vertybes užsienyje, būtina skatinti Panevėžio, Biržų ir Rokiškio arealo partnerystę su kaimynine Latvija, šiam tikslui kurti vertikalias, horizontalias ir mišrias partnerystes, pasitelkiant Užsienio reikalų, Kultūros ir kt. ministerijų valstybinį bendradarbiavimo potencialą.

3.8.2. Rekreacijos ir turizmo vystymas Rokiškio mieste

Rokiškio miestas turi patrauklių turizmo plėtrai ypatumų. Miesto vienos didžiausių vertybių yra kultūriniai ir gamtiniai ištekliai.

Gamtiniai ištekliai. Rokiškio mieste gamtiniam ištekliams priskiriami upės, tvenkiniai, miško plotai.

Beveik centrine Rokiškio miesto dalimi, iš rytų į vakarus, per visą teritoriją vingiuoja Laukupės upė – Nemunėlio dešinysis intakas. Upė dabar nepritaikyta miesto gyventojų poilsiui ir laisvalaikio praleidimui, todėl neišnaudojamas šios teritorijos rekreacinis potencialas.

Užtvenkus Laukupės upę suformuoti penki Rokiškio miesto tvenkiniai, visi rytinėje miesto dalyje. I tvenkinio plotas - 0,009 km², krantai žemi, apaugę medžiais. Už 12 m telkšo Rokiškio II tvenkinys su žemais krantais ir dalinai apaugusiais medžiais, jo plotas – 0,029 km², tvenkinyje yra 2 arų sala. Į rytus nuo šių tvenkinių įsikūrusi buvusio Rokiškio dvaro sodyba. III tvenkinys (plotas – 0,025 km²) suformuotas rytiniame miesto pakraštyje, beveik ištisai apaugęs medžiais. Patys didžiausi IV ir V tvenkiniai. Prie abiejų tvenkinių iš rytų pusės šliejasi Juodalungės miško masyvai. IV tvenkinio plotas 0,087 km², krantai neaukšti, apaugę mišku, įrengta poilsio vieta, šiaurinėje pakrantėje įsikūrusi buvusio Rokiškio dvaro sodyba. Į pietų pusę nuo IV tvenkinio telkšo didžiausias V tvenkinys (plotas – 0,095 km²). Jo pakrantėje įrengta poilsio zona su paplūdimiu, viduryje yra 3 arų sala.

Rokiškio miesto šiaurinėje dalyje yra Velniakalnio arba Velykalnio tvenkinys, sudarytas vietoje seno užpelkėjusio tvenkinio jį išvalius ir išdidinus. Tvenkinio krantai žemi, tvenkinys nenutekantis ir priklauso Nemunėlio intako Laukupės baseinui. Aplink tvenkinį įrengta rekreacinė zona su žaidimų aikštelėmis ir paplūdimiu.

Rokiškio miesto teritorijoje miškų masyvų plotus sudaro penki miško parkai išsidėstę įvairiose miesto dalyse: Berezinkos miško parkas (šiaurės vakarų pusėje), Juodalungės miško parkas (rytų pusėje, prie IV ir V miesto tvenkinių), Apušoto miško parkas (pietrytinėje miesto pusėje, pramoninis rajonas), Parokiškės miško parkas (vakarų pusėje) ir Vytauto g. miško parkas (šiaurinėje miesto dalyje). Kiti miesto želdynai sudaro atskiruosius želdynus, tai miesto parkai, aikštės ir skverai: Nepriklausomybės aikštė, J. Smuglevičiaus aikštė, Rokiškio dvaro sodybos

parkas, Rokiškio miesto tvenkinių parkas, Tremtinių parkas, Skulptūrų parkas, Ligoninės parkas, Velniakalnio parkas, Žydų senųjų kapinių parkas, Laukupės slėnio parkas, 8 skverai.

Kultūriniai ištekliai. Rokiškio turizmo ir amatų informacijos centro duomenimis, Rokiškio rajono savivaldybėje suskaičiuojama apie 150 lankytinų vietų bei objektų, Rokiškio mieste svarbiausias yra urbanistinė nekilnojamoji kultūros vertybė – Rokiškio miesto istorinė dalis. Nemažiau reikšmingi ir populiarūs, kur vyksta įvairūs renginiai, konferencijos, edukacijos ir ekskursijos yra Rokiškio dvaro sodyba - krašto muziejus (Tyzenhauzų g. 5, Rokiškis) ir Rokiškio Šv. Apaštalo evangelisto Mato bažnyčia (Nepriklausomybės a. 1a, Rokiškis).

Nors Rokiškio rajonas pasižymi patrauklia gamtine aplinka, dideliu nekilnojamojo kultūros vertybių skaičiumi, netradicinėmis turistinėmis paslaugomis, poilsiviačių gausa, dideliu ekskursijų ir edukacijų skaičiumi, populiarinamais tradiciniais amatais, o turistų skaičius per penkerius metus padidėjo, fiksuojama labai maža užsienio turistų dalis, dominuoja vienadienis turizmas. Rokiškio rajono savivaldybės turizmo sektoriui patrauklumo neprideda ir prasta susisiekimo infrastruktūra, pėsčiųjų / dviračių takų trūkumas, nepakankamas lankytinų objektų pritaikymas lankymui. Turizmo sektorius taip pat susiduria ir sezoniškumu, pandemijos įtaka, sudėtingu kultūros paveldo apsaugos reglamentavimo procesu siekiant įveikinti objektus, daug resursų kainuojančiu kultūros paveldo išlaikymu. Rokiškio rajono savivaldybėje reikėtų atkreipti dėmesį į aktyvaus poilsio, ypač vandens turizmo, paslaugų, pažintinio ir kultūrinio turizmo plėtros galimybes, religinių ir piligriminių turizmo maršrutų kūrimą, aktyvesnį miesto ir rajono istorinio, kultūrinio bei architektūrinio paveldo įveiklinimą, turistams įdomių traukos vietų plėtrą, stovyklaviečių ir kempingų plėtrą. Didesnė turistinių, rekreacinių paslaugų pasiūla įtakotų ilgesnę turistų buvimo rajono teritorijoje trukmę, o aktyvesnis teikiamų turistinių paslaugų ir pramogų viešinimas bei bendradarbiavimo su gretimomis savivaldybėmis stiprinimas, teikiant kompleksines turistines paslaugas prisidėtų prie užsienio turistų dalies augimo.

Vystant turizmą ir rekreacinę infrastruktūrą Rokiškio mieste, siekiama šių pagrindinių uždavinių:

- 1) plėtoti lankytinų teritorijų erdvinę struktūrą, vystyti jų urbanistinę sistemą;
- 2) pritaikyti gamtos, kultūros, istorinės svarbos bei kitus rekreacijos objektus turizmo reikmėms;
- 3) išnaudoti Rokiškio miesto istorinio centro išskirtinumą, kaip urbanistikos vertybę, kaip vieną ryškiausių Lietuvoje klasicizmo epochoje susiformavusią miesto istorinę dalį su vertingu architektūriniu ansambliu (Rokiškio dvaro sodybos kompleksas, Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas).

Sprendiniai

Plėtojant rekreacinę infrastruktūrą dabartiniu laikotarpiu svarbu organizuoti kokybišką gyventojų poilsį, ieškoti naujų, efektyvesnių rekreacijos, turizmo ir sporto organizavimo formų. Taip pat svarbu pritaikyti esamus kultūrinius išteklius turizmo veiklai, siekiant juos optimaliai panaudoti.

Rekreacijos ir turizmo srities veiklai plėsti mieste numatoma:

- Tobulinti turizmo infrastruktūrą Rokiškio mieste (tvarkyti viešąsias erdves; įrengti ar rekonstruoti skverus, esamus privažiavimus, sustojimo aikšteles prie turistinių objektų; sutvarkyti kuo daugiau kultūros paveldo objektų; sukurti bendrą ir suvienodintą informacinių stendų sistemą);
- Didinti miesto ir miesto prieigų miškingumą (gausinant Rokiškio priemiesčio ir miesto miškų plotus, numatant jungtis su gamtinio karkaso teritorijomis);

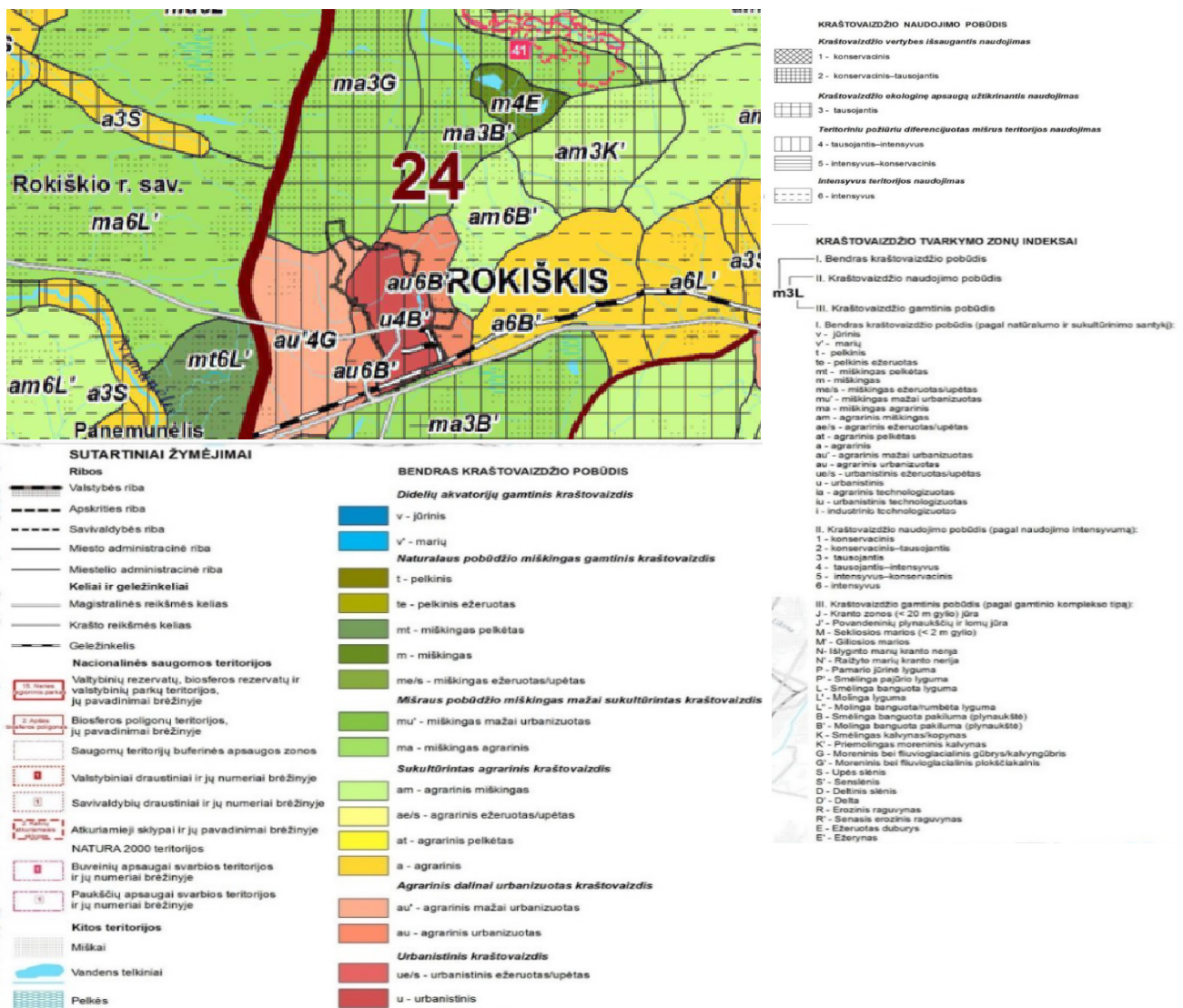
- Tvarkyti Rokiškio dvaro sodybos parko prieigų teritorijas, gerinti jos rekreacinę ir kraštovaizdinę aplinką;
- Vystyti poilsio zoną Rokiškio miesto šiaurinėje dalyje;
- Skatinti sportinę rekreaciją (aktyvų poilsį), plėtojant dviračių turizmo maršrutus, pritaikant esamus ir tiesiant naujus dviračių takus.
- Rokiškio miesto turizmą sieti su Rokiškio aerodromo vystymu bei kitais aplinkoje esančiais rekreaciniais objektais;
- Plėsti apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų tinklą, vystyti autoturizmo aptarnavimo infrastruktūrą - įrengti motelį, kempingą Rokiškio gretimybėje.

4. GAMTINĖ APLINKA

4.1. Gamtinis kraštovaizdis

Rokiškio miesto kraštovaizdis gali būti vertinamas analizuojant fizinę bei vizualinę struktūrą. Fiziniu požiūriu, kaip svarbiausi vertintini elementai, paminėtini reljefas, želdiniai, hidrografinis tinklas, užstatytos teritorijos, klimatas ir kt. Vizualiniu kraštovaizdžio vertinimo požiūriu išskirtinos bendros kraštovaizdžio erdvinės struktūros, jo estetiškas patrauklumas.

Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703, Rokiškio miestas patenka į Baltijos aukštumų ruožą – Aukštaičių aukštumos sritį, Sėlių mažai miškingą agrarinės pakilumos rajoną (plynaukštę) (4.1.1 paveikslas).

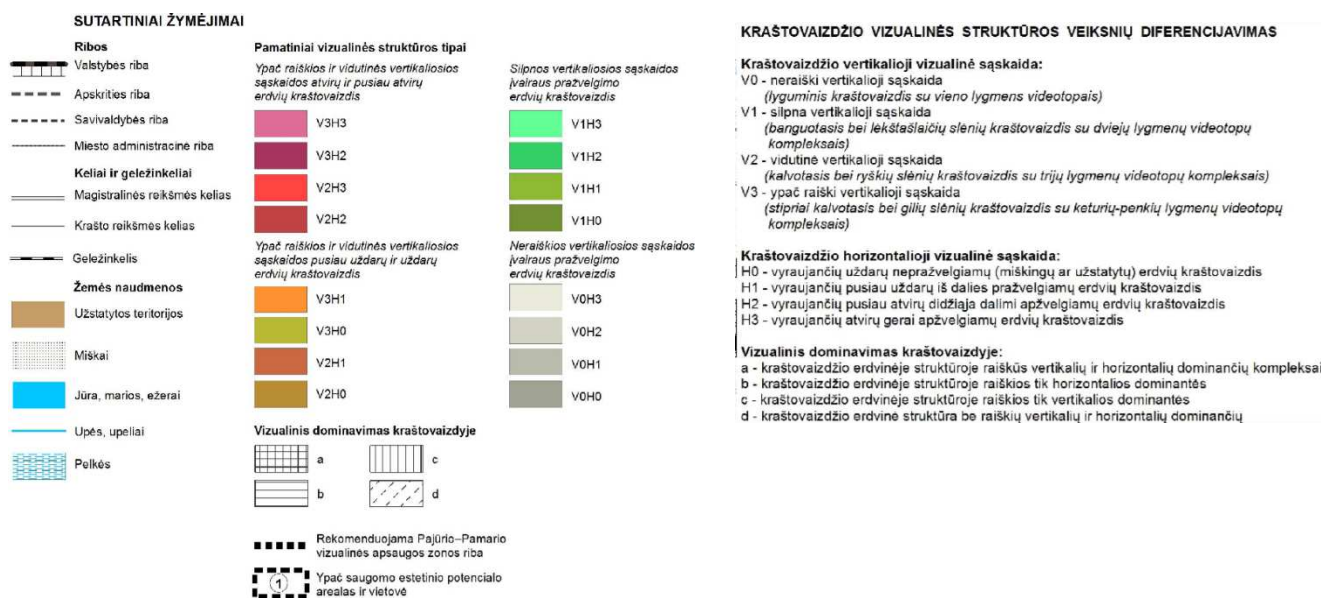
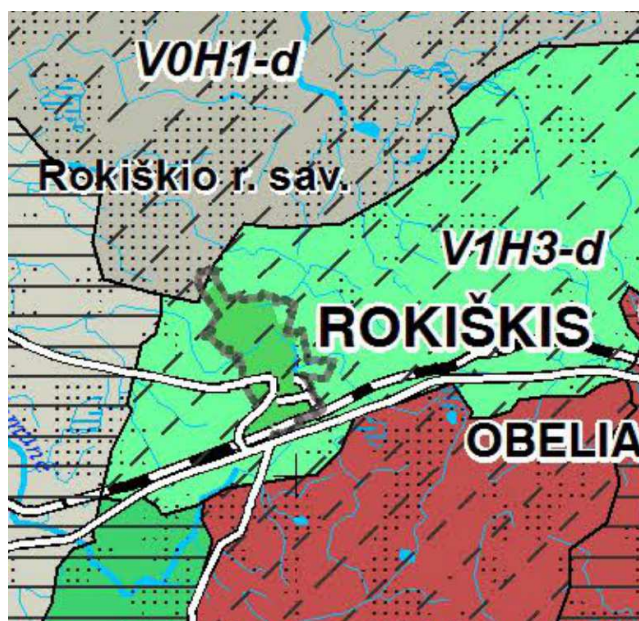

4.1.1 pav. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos Rokiškio miesto teritorijoje (ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano brėžinio „Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“, TAR, 2015-10-16, Nr. 15516)

Rokiškio miesto bendras kraštovaizdžio pobūdis – urbanistinis. Miesto kraštovaizdžio gamtinį pobūdį sudaro molinga banguota pakiluma (plynaukštė), tausojančio-intensyvaus naudojimo.

Estetinis kraštovaizdžio vertinimas kraštovaizdžio sandaros aspektu

Vertinant Rokiškio miesto kraštovaizdį, taip pat svarbu išskirti kraštovaizdžio vizualinės sąskaidos savitumus. Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą Rokiškio miestas, esantis Laukupės upės ir jos tvenkinių aplinkoje, patenka į silpnos vertikalsiosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdžio teritorijas su indeksu V1H3-b (4.1.2 paveikslas).

4.1.2 pav. Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas Rokiškio miesto savivaldybės teritorijoje (ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano brėžinio „Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas“, TAR, 2015-10-16, Nr. 15516)

4.2. Gamtinis karkasas

Gamtinis karkasas yra vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, apimantis visas gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias teritorijas, garantuojančias bendrąjį kraštovaizdžio stabilumą ir jungiantis jas į bendrą kraštovarkinę ekologinio kompensavimo zonų sistemą. Gamtinio karkaso paskirtis yra ne tik sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo sistemą, užtikrinti ryšius tarp gamtinių saugomų teritorijų, bet ir saugoti natūralų kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtinius rekreacinius išteklius, sudaryti sąlygas miškų atkūrimui, optimizuoti agrarinio kraštovaizdžio struktūrą geoekologiniu požiūriu, reguliuoti agrarinės veiklos ir kraštovaizdžio intensyvaus sukultūrinimo (užstatymo gyvenamaisiais bei pramonės rajonais) plėtrą. Gamtinį karkasą sudaro geoekologinės takoskyros, geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys bei migraciniai koridoriai. Pagal svarbą išskiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys.

Gamtinio karkaso lokalizavimas buvo atliktas 1993 metais Vilniaus universiteto Kraštovarkos grupės, vadovaujant prof. habil. dr. P. Kavaliauskui, masteliu 1: 50 000. Gamtinio karkaso schemos buvo parengtos visiems tuo metu buvusiems 44 Lietuvos rajonams. Gamtinio karkaso teritorijos yra fiksuotos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (patvirtintas 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789). Gamtinis karkasas yra pažymėtas ir anksčiau parengtame Rokiškio miesto teritorijos bendrajame plane (UAB „Urbanistika“, 2008).

Gamtinio karkaso teritorinę sudėtį Rokiškio mieste formuoja gamtinio karkaso struktūrinės dalys: migraciniai koridoriai ir vidinio stabilizavimo arealai.

Migraciniams koridoriams priskiriami slėnių ir dubaklonių ruožai:

- rajoninės svarbos Laukupės migracinio koridoriaus ruožas visoje miesto teritorijoje;
- lokalinės svarbos bevardžio dešiniojo Laukupės intako, pratekančio šiaurės vakarinėje miesto dalyje, migracinio koridoriaus ruožas;
- lokalinės svarbos dubaklonio, jungiančio Laukupės migracinį koridorių su Šiaurės Lietuvos geoekologine takoskyra migracinio koridoriaus ruožas pietrytinėje miesto dalyje.

Vidinio stabilizavimo arealams priskiriamos teritorijos:

- rajoninės svarbos Apūniškio vidinio stabilizavimo arealo dalis šiaurės vakariniame Rokiškio miesto pakraštyje (į miesto ribas patenka tik nedidelė jo dalis - Berezinkos miškas);
- lokalinės svarbos Juodalungės vidinio stabilizavimo arealas rytiniame Rokiškio miesto pakraštyje (į miesto ribas patenka tik nedidelė šio vidinio stabilizavimo arealo dalis, jis tęsiasi toliau už miesto ribų šiaurės rytų kryptimi);
- lokalinės svarbos Apušoto, Parokiškės ir Kraštų miškų vidinio stabilizavimo arealai.

Rokiškio miesto teritorijoje gamtinio karkaso funkcinės zonos yra įvairaus geoekologinio potencialo. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymui, naudojimui ir apsaugai turi būti išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis patikimo geoekologinio potencialo zonose (M1, S1), palaikomas ir didinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas riboto geoekologinio potencialo zonose (M2, S2) bei gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai silpno geoekologinio potencialo zonose (M3, S3). Gamtinio karkaso teritorijų ekologiniam optimizavimui būtina didinti želdinių - miškų, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų ploto dalį gamtinio karkaso teritorijose, o ypač Laukupės migraciniame koridoriuje, nes Rokiškio mieste tai yra labiausiai nukentėjusi gamtinio karkaso sistemos dalis.

Remiantis Gamtinio karkaso nuostatais, saugomose gamtinio karkaso teritorijose draudžiama keisti pagrindinę tikslinę konservacinę ir miškų ūkio žemės naudojimo paskirtį, išskyrus atvejus, kai tai daroma visuomenės poreikiams užtikrinti arba siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus.

4.3. Želdynai

Rokiškio gamtinį karkasą taip pat formuoja miesto želdynų sistema, kurią sudaro: miškai – miško parkai, miesto miškai ir atskirieji želdynai – aikštės, parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai. Nuo miesto teritorijoje esančių žaliųjų plotų, jų įrengimo ir sutvarkymo, priklauso miesto aplinkos ekologinė būklė, gyventojų gyvenimo sąlygos, miesto patrauklumas.

Urbanizuotos Rokiškio miesto teritorijos želdynų sistemos elementai, pagal teritorijų funkcinių zonavimą, priskiriami bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zonoms. Pagal panaudojimo intensyvumą želdynai išskiriami į intensyvaus naudojimo ir ekstensyvaus naudojimo želdynus.

Pagal panaudojimo intensyvumą išskiriamas dvi miesto želdynų grupes sudaro atskirų paskirčių želdynai.

Intensyvaus naudojimo želdynus sudaro:

- rekreacinės paskirties želdynai – parkai, žaliosios jungtys (atskirieji želdynai);
- bendro naudojimo teritorijos ir aikštės;
- rekreacinės-visualomeninės teritorijos;
- mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynai – istoriniai želdynai, kapinės (atskirieji želdynai).

Ekstensyvaus naudojimo želdynus sudaro:

- apsauginiai ir ekologinės paskirties želdynai (atskirieji želdynai, apsauginiai miškai);
- rekreacines vietovės (miško parkai, kt.).

Be šių išskiriamų intensyvaus ir ekstensyvaus naudojimo želdynų teritorijų, svarbią reikšmę želdynų sistemai taip pat turi priklausomieji želdynai visuomeninių objektų, daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų aplinkoje bei želdiniai gatvių, kelių aplinkoje.

4.3.1. Intensyvaus naudojimo želdynai

Rokiškio mieste žalieji plotai sudaro 401,1 ha. Miškai šiame bendrame plote sudaro 47,8 %, o atskirieji želdynai 52,2 %. Rokiškio miesto miškų ir atskirųjų želdynų pasiskirstymas pateiktas 4.3.1.1 lentelėje.

4.3.1.1 lentelė. Rokiškio miesto miškų ir atskirųjų želdynų pasiskirstymas

Kategorija	Teritorijos pavadinimas	Plotas (ha)	Procentai (nuo bendro žaliųjų plotų ploto)
Miškai (miškų ūkio paskirties žemė)		192,0	47,8 %
<i>Miško parkai (5 vnt.)</i>	Berezinkos	110,0	27,4 %
	Vytauto g.		
	Apušoto		
	Juodalungės		
	Parokiškės		
<i>Miesto miškai (*)</i>	Miesto miškai	82,0	20,4 %
Atskirieji želdynai (kitos paskirties žemė, bendro naudojimo teritorijos)		209,1	52,2 %
<i>Aikštės (2 vnt.)</i>	Nepriklausomybės	1,5	0,4 %
	J. Smuškevičiaus		
<i>Parkai (8 vnt.)</i>	Rokiškio dvaro sodybos	78,9	19,7 %
	Rokiškio miesto tvenkinių		
	Tremtinių		
	Skulptūrų		
	Ligoninės		
	Velniakalnio		
	Žydų senųjų kapinių		
	Laukupės slėnio		
<i>Skverai (8 vnt.)</i>	Skverai	7,5	1,9 %
<i>Žaliosios jungtys (*)</i>	Žaliosios jungtys	62,1	15,5 %
<i>Apsauginiai želdynai (*)</i>	Apsauginiai želdynai	59,1	14,7 %
Viso:		401,1	100 %

Pastaba: * - susideda iš kelių ir daugiau plotų ar atkarpų, todėl bendras kiekis nekonkretizuojamas

Rokiškio mieste miškams priklauso 5 miško parkai - Berezinkos, Vytauto g., Apušoto, Juodalungės, Parokiškės, kurie užima 110 ha plotą (27,4 % nuo bendro žaliųjų plotų ploto) ir miesto miškai užimantys 82 ha plotą (20,4 % nuo bendro žaliųjų plotų ploto). Miesto miškų pagrindinė funkcija - sudaryti gyventojams palankias sąlygas rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, gryninti miesto orą, sukuriant minimalią rekreacinę infrastruktūrą. Miesto miško parkuose gyventojų poilsiui gamtoje sudaromos platesnės galimybės, sukuriamas įvairesnis rekreacinės infrastruktūros tinklas: įrengiant aikšteles poilsiui, vaikščiojimo ir dviračių takus ir kt.

Atskiriesiems miesto želdynams priklauso 2 aikštės – Nepriklausomybės ir J. Smuškevičiaus, 8 parkai - Rokiškio dvaro sodybos, Rokiškio miesto tvenkinių, Tremtinių, Skulptūrų, Ligoninės, Velniakalnio, Žydų senųjų kapinių, Laukupės slėnio, 8 skverai, žaliosios jungtys ir apsauginiai želdynai. Bendras šių atskirųjų želdynų plotas sudaro 209,1 ha arba 52,2 % nuo bendro žaliųjų plotų ploto.

Vertinant bendrą Rokiškio miesto želdynų situaciją, reikalinga pastebėti, kad želdynų teritorijų esamose užstatytose teritorijose – gyvenamuosiuose rajonuose trūksta. Teritorijose, kurios sudaro miesto gamtinį karkasą, turėtų būti gausinami želdynai, didinant šios aplinkos ekologinį ir rekreacinį pilnavertiškumą. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų formavimui vandens telkinių aplinkoje bei intensyvaus eismo gatvių, urbanizuotų teritorijų aplinkoje.

Plėtojant Rokiškio miesto urbanistines teritorijas, numatoma kartu formuoti naujas želdynų teritorijas, žaliašias jungtis. Želdynų sistema būtų formuojama apjungiant atskiruosius želdynus, bendro naudojimo teritorijas, rekreacines teritorijas, visuomeninės paskirties teritorijas žaliosiomis juostomis, dviračių ir pėsčiųjų takais.

Iš sudėtinių želdynų sistemos dalių Rokiškio mieste išskiriamos želdynų teritorijos, kurios priskirtinos rekreacinės paskirties atskiriesiems želdynams. Šių želdynų teritorijų išdėstymui remiamasi Viešųjų atskirųjų želdynų plotų normomis. Remiantis želdynų plotų normomis, atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų ploto norma nustatoma ne mažiau 22 m² vienam gyventojui. Skaičiuojant želdynų normą, nėra vertinamos mokslinės, kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynai, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų plotai, taip pat žaliosios jungtys.

Rokiškio mieste planuojant rekreacinės paskirties želdynus, atliekamas gyvenamųjų teritorijų suskirstymas į kvartalų grupes ir gyvenamuosius rajonus. Atskiroms kvartalų grupėms skaičiuojamas vietinės reikšmės želdynų, pasiekiamų 300 m atstumu, poreikis, rajonams – rajoninių – pasiekiamų 800 m atstumu. Visai miesto teritorijai skaičiuojamas centrinės reikšmės želdynų poreikis (taikoma bendrai miesto teritorijai).

4.3.2. Ekstensyvaus naudojimo želdynai

Ekstensyvaus naudojimo želdynams planuojamoje teritorijoje priskiriami apsauginiai želdiniai, kurie dar išskiriami į inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros, pramonės teritorijų apsauginius želdinius bei ekologinės apsaugos želdinius.

Pagrindiniai kelių apsauginiai želdiniai yra ties valstybinės reikšmės keliais, pramonės zonos aplinkoje. Šie želdynai be apsauginės funkcijos atlieka ir estetinės reikšmės želdynų funkciją, nes šie želdynai yra geriausiai apžvelgiami nuo intensyviausio eismo kelių.

Ekologinės apsaugos želdiniai išskiriami upelių ir sureguliuotų kanalų aplinkoje. Šie želdiniai itin svarbūs rytinėje ir šiaurinėje miesto dalyse, kurios patenka į gamtinio karkaso teritorijas. Čia siekiama suformuoti kuo palankesnes sąlygas vandens tėkmių tinklo išlaikymui želdynų aplinkoje. Dalis tokių želdynų kartu numatoma panaudoti ir rekreacijai, poilsiui, įrengiant pėsčiųjų / dviračių takus.

Žaliosiose jungtyse esančius kanalizuotus upelius siūloma renatūralizuoti, taikant švelniosios renatūralizacijos metodus (želdinant, įrengiant kliūtis (metinius), formuojant rėvas ir kt.).

4.3.3. Memorialinės paskirties želdynai, kapinės

Rokiškio memorialinės paskirties želdynus sudaro 3 kapinės (1 veikiančios, 2 neveikiančios), kurių plotas - 2,67 ha, tai: Rokiškio miesto kapinės (Laukupio g. 14, Rokiškis), sentikių kapinės (V. Lašo g., Rokiškis), Vokietijos karių kapinės vad. Apušotas (Južintų g., Rokiškis). Greta vakarinės miesto ribos, Serapiniškių kaime yra senosios žydų kapinės (unikalus kodas - 20759).

Bendrojo plano sprendiniuose yra siūloma teritorija naujoms kapinėms už miesto šiaurinės ribos. Nuo rajoninio kelio Nr. 3604, pasukus į dešinę pusę, už 600 m. Kalneliškių kaime yra veikiančios kapinės, aplink kurias plečiasi jas aptarnaujantis verslas. Todėl kitapus kelio pusės siūloma rezervuoti teritoriją kapinių plėtrai.

4.4. Miškai

Planuojamoje teritorijoje yra nemaži miško žemės, taip pat valstybinės reikšmės miškų plotai. Vystant susisiekimo sistemos sprendinius, dalį miško žemės numatoma paversti kitomis naudmenomis.

Miško žemę numatoma keisti kitomis naudmenomis įrengiant privažiavimus prie numatomų urbanizuoti teritorijų.

Miško žemės pavertinimas kitomis naudmenomis numatomas vykdyti vadovaujantis LR Miškų įstatymo reikalavimais, Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 924 redakcija), nustatyta tvarka.

Valstybinės reikšmės miškų plotai miesto ribose gali būti perduodami savivaldybei, nustatant miškų grupę – miesto miškai.

4.5. Vandens telkinių pakrantės apsaugos juosta ir apsaugos zona

Rokiškio miesto teritorijoje tekantiems upeliams turi būti nustatoma pakrantės apsaugos juosta. Ji turi būti nustatyta remiantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 redakcija). Bendrajame plane sprendinių konkretizavimo metu numatoma pavaizduoti tik apytikrą pakrantės apsaugos juostą, kuri turi būti tikslinama rengiant atskirą projektą.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zona miesto teritorijoje sutapdinama su pakrantės apsaugos juosta.

4.6. Saugomos teritorijos

Saugomų teritorijų ir gamtos objektų Rokiškio mieste nėra.

4.7. Naudingosios iškasenos

Į Rokiškio miesto šiaurinę dalį patenka dalis parengtai išžvalgyto Bajorų durpių telkinio. Kita telkinio dalis tęsiasi nuo miesto šiaurės rytų kryptimi, Bajorų kaime. Viso telkinio plotas sudaro 31,67 ha plotą, Rokiškio mieste yra 14,13 ha telkinio teritorijos.

5. KULTŪROS PAVELDO APSAUGA

5.1. Bendros nuostatos

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga Rokiškio miesto teritorijos – nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos - dalyje nustatomos kultūros paveldo objektų saugojimo ir naudojimo gairės. Dalies „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga“ tikslas – išsaugoti nekilnojamąjį kultūros paveldą ir perduoti jį ateities kartoms, sudarant sąlygas visuomenei jį pažinti ir juo naudotis.

Planuojamai teritorijai bei jos tvarkymo ir naudojimo režimui nustatyti reikia vadovautis Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (toliau – NKPAĮ), kultūros paveldo objektų ir vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais bei nuolat atnaujinama Kultūros vertybių registro informacija, pateikta internetinėje svetainėje <http://kvr.kpd.lt>.

Konkrečių nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimą organizuoja Kultūros paveldo departamentas ir savivaldybių institucijos. Nekilnojamųjų kultūros vertybių reikšmingumą, kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingąsias savybes nustato ir jų teritorijų bei kultūros paveldo objektų apsaugos zonų ribas apibrėžia Kultūros paveldo Departamento ir savivaldybių sudarytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos. Vertinant atskirus objektus, vadovaujamesi Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašu.

Nustatant konkrečius reikalavimus, į Kultūros vertybių registrą įrašytiems objektams, kuriems apsaugos zonos nėra nustatytos, taikomi LR NKPAĮ 11 str. 5 p. reikalavimai ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862).

Geriausiai atspindinčius miesto savitumą urbanistikos, architektūros objektus, senąsias kapines, reikšmingiausias Lietuvos ir miesto istorijai kapavietes, pažymintčius svarbius Lietuvai ir regionui įvykius, meniniu požiūriu vertingus paminklus ir mažosios architektūros objektus įtraukti į turistines trasas. Būtina įrengti informacines nuorodas į kultūros paveldo objektus, parengti informacinius standus ir t.t.

Rokiškio, kaip urbanistikos vertybės tvarkymo pagrindinis tikslas - jo istorinio centro, kaip vieno ryškiausio Lietuvoje klasicizmo epochoje susiformavusio miesto istorinės dalies išsaugojimas.

Pagrindinės nuostatos:

Atlikti istorinėje dalyje esančių komunalinių statinių teritorijų konversiją – Nepriklausomybės a. prieigose – iškelti „Rokiškio komunalininko“ įmonę, rekonstruoti (arba griauti) jo teritorijoje ir kituose sklypuose centre pastatus, bei garažus prie Šatrijos g. Statiniams suteikti naują architektūrinę kokybę, vertą valstybės saugomos kultūros paveldo vietovės statuso. Panaikinti laikinų garažų teritoriją Pandėlio g., jos vietoje numatant želdynų arba mažaaukštę gyvenamąją statybą.

Nevystyti statybos tvenkinių pakrantėje prie Ažuolų gatvės rytinės kraštinės.

Atstatyti pažeistas istorines statybos linijas Nepriklausomybės a., Respublikos ir kt. istorinio centro gatvėse.

Sutvarkyti Lietuvos šimtmečio (buv. J. Šmuškevičiaus) aikštę.

Išsaugoti bažnyčios dominavimą iš vakarų ir šiaurės pusės, ypač bažnyčia ryškiai matoma artėjant prie miesto Pandėlio gatvės.

Statinių kompleksai ir statiniai (dominuoja architektūrinis vertingųjų savybių pobūdis): Statinių kompleksus ir atskirus statinius, kurie saugomi viešajam pažinimui ir naudojimui,

tvarkyti pagal LR NKPAĮ 19 str. reikalavimus, sakralinių, memorialinių statinių kompleksus ir statinius, saugomus viešajam pažinimui bei naudojimui ir viešajai pagarbai, tvarkyti vadovaujantis LR NKPAĮ 19 ir 20 str. nuostatomis.

Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkyba vykdoma, pagal nustatytus paveldosaugos reikalavimus, pagal kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentus (statybos techninius reglamentus), patvirtintus aplinkos ir kultūros ministrų, pagal kultūros ministro patvirtintus paveldo tvarkybos reglamentus, nustatčius reikalavimus konkreitiems tvarkybos darbams bei vadovaujantis nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais patvirtintų objektų ar vietovių vertingųjų savybių aprašais. Prioritetas taikomas objektams, patenkantiems į turizmo ir rekreacinės veiklos vystymo arealus, regiono kultūros paveldą atspindintiems objektams.

Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamoje kultūros vertybėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: kultūros paveldo objektą pritaikyti kitiems negu nurodyta nekilnojamosios kultūros vertybės pase, naudojimo būdams; padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius.

Rokiškio miesto istorinėje dalyje būtina atkreipti dėmesį į stambių sovietmečio statinių architektūrą, atlikti jų architektūros kokybės įvertinimą.

Pagal galimybes saugoti istorinių medinių pastatų autentiškumą.

Viešosios pagarbos kultūros paveldo objektai - laidojimo, įvykių vietos, paminklai (dominuoja memorialinis, istorinis vertingųjų savybių pobūdis):

Visos kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles.

Kultūros vertybių registre registruotų neveikiančių senųjų kapinių teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus (NKPAĮ 20 str.). Viešosios pagarbos nekilnojamojo kultūros paveldo vieta gali būti saugoma, nors ir nėra jokių žmonių, įvykių ar kitokias jos vertingąsias savybes liudijančių autentiškų dalių ar elementų. Ši vieta žymima paminklinėmis lentomis, skulptūros kūriniais, memorialiniais statiniais, buvusią įvykio ar gyvenamąją aplinką parodančiais daiktais (NKPAĮ 20 str.).

Draudžiama griauti ar žaloti statinius, skirtus tokios vietos vertingosioms savybėms pažymėti. Šie statiniai gali būti keičiami ar statomi nauji, tik gavus už tos vietos apsaugą atsakingos institucijos sutikimą.

Būtina užtikrinti šių objektų vertingųjų savybių išsaugojimą, skirti lėšas jų teritorijų ir prieigų tvarkymui. Numatyti ir įrengti privažiavimus, priėjimo takus, informacinius ženklus, nuorodas.

Užsienio valstybėms reikšmingos kapinės tvarkomos pagal „Užsienio valstybėms reikšmingo kultūros paveldo, esančio Lietuvos Respublikoje, tvarkymo taisyklės“, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016-05-02 įsakymu Nr. ĮV-354.

Ypatingą dėmesį skirti kapinių, kur yra daug Lietuvai nusipelnusių žmonių kapų, meniniu požiūriu vertingų antkapinių paminklų sutvarkymui.

5.2. Rokiškio erdvinės struktūros savitumą sudarantys elementai

Urbanistinė-architektūrinė struktūra

Svarbiausi Rokiškio miesto erdvinės struktūros savitumo elementai pradėti kurti dar XVIII a., kai miestelį pradėjo valdyti grafų Tyzenhauzų giminė. To paties amžiaus pabaigoje Ignotas Tyzenhauzas pertvarkė miestelį – suformavęs erdvę stačiakampę aikštę, kuri šiandien vadinama Nepriklausomybės aikšte – pati ilgiausia Lietuvoje centrinė miesto aikštė, nuo kurios iki dvaro veda 1 km gatvė. 1931 m. aikštės ašyje atidengtas Nepriklausomybės paminklas (skulptorius R. Antinis vyresnysis). Viename aikštės gale stovi Rokiškio Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčia, pastatyta 1877 m., kitame gale kompoziciją uždaro Rokiškio dvaro ansamblis, pastatytas 1801 m. Dvaro

sodyba yra vienas iš vertingiausių klasicizmo-istorizmo laikotarpio sodybinių ansamblių Lietuvoje. Šiandien dvare veikia Rokiškio krašto muziejus.

Rokiškio miesto centras stačiakampio plano, o senoji dalis – spindulinio plano (Pandėlio g., Laukupio g., Tyzenhauzų g.). Į aikštę sueina 3 pagrindinės gatvės (Vytauto g., Respublikos g., Kauno g.), kurios su šalutinėmis sudaro daugiausia stačiakampius kvartalus.

1969 m. Rokiškio miestas paskelbtas urbanistikos paminklu, jo senoji dalis turi ypatingą istorinę ir kultūrinę reikšmę.

Rokiškyje yra trijų konfesijų sakraliniai pastatai – Šv. apaštalo evangelisto Mato katalikų bažnyčia su Šv. Juozapo koplyčia, Šv. Aleksandro Neviškio cerkvė, Šv. Mikalojaus sentikių cerkvė.

Vienas miesto savitumų yra tai, kad Rokiškis yra Lietuvos pasienio miestas, jungiantis per geležinkelio liniją Lietuvą su Latvija. Lemiamą reikšmę Rokiškio miesto vystymuisi turėjo 1873 m. nutiestas Radviliškio–Daugpilio geležinkelis, tuomet ir prasidėjo intensyvus Rokiškio krašto ekonominis augimas. 1927 m. Rokiškyje buvo pastatyta nauja mūrinė stotis pagal kauniečio inžinieriaus E. A. Fryko projektą. Moderni stotis tuomet buvo viena brangiausių geležinkelio stočių Lietuvoje ir šiaudien žavi miesto lankytojus. Rūmų architektūrą primenantis stoties pastatas ir kiti komplekso statiniai yra vienas iš miesto savitumo elementų.

Siekiant išsaugoti miesto vidaus erdvių savitumą, numatomas esamo užstatymo pobūdžio išlaikymas. Centrinėje miesto dalyje siūlomas perimetrinio užstatymo išlaikymas. Perimetrinio užstatymo vystymas palaikomas taip pat kituose lokaliuose miesto centruose. Gamtinių teritorijų aplinkoje išlaikomas sodybinis, mažiau intensyvus užstatymo pobūdis.

Bendruoju planu taip pat nustatomi kai kurie erdvinės struktūros formavimo reikalavimai atskiriems aplinkos tvarkymo elementams, kurie formuoja miesto vidaus erdves, miesto kraštovaizdį. Bendruoju planu siūloma riboti tvorų aukštį, vieningai tvarkyti miesto viešųjų erdvių apželdinimą.

Vertinant miesto erdvinę ir urbanistinę struktūrą, ypač didelis dėmesys turi būti tiekiamas miesto istorinei daliai – centro saugomai urbanistinei teritorijai, jos užstatymo pobūdžiui. Čia svarbu išlaikyti balansą tarp mažaaukščio gyvenamojo užstatymo ir visuomeninių, komercinių teritorijų bei viešųjų erdvių.

Gamtinė aplinka

Rokiškio miesto erdvinės struktūros savitumą taip pat sudaro gamtiniai elementai – želdynai, upeliai, tvenkiniai, miškai. Rokiškio miestas neturi išraiškingo reljefo, tačiau miesto kraštovaizdį pagyvina pratekantys upeliai, jų slėniai ir šlaitai, tvenkinių aplinka.

Kaip miesto struktūros savitumui svarbūs elementai išskirtini Rokiškio miesto tvenkiniai, Laukupės upelis, miško parkai, miesto miškai, kiti želdynai, kurie bendroje erdvinės raidos kompozicijoje, įjungia miesto užstatytas teritorijas į bendrą miesto vidinę erdvinę struktūrą.

Siekiant išryškinti miesto erdvinės struktūros savitumą sudarančius elementus, numatomas Laukupės upelio, tvenkinių pakrančių aplinkos tvarkymas, pėsčiųjų – dviračių takų įrengimas. Taip pat nustatomi atitinkami funkcinio zonavimo, užstatymo formavimo reglamentai.

6. TERITORIJŲ NAUDOJIMO IR TVARKYMO REIKALAVIMAI

6.1. TERITORIJŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

1. Rokiškio miestas planuojamas remiantis Planavimo darbų programoje nustatytais planavimo tikslais ir uždaviniais. Planuojant miesto ir jam gretimas teritorijas, siekiama racionalios urbanistinės plėtros, kokybiškos gyvenamosios, darbo ir poilsio aplinkos.
2. Pateikti bendrojo plano sprendiniai atitinka teritorijų planavimo vietovės lygmenį.
3. Sąvokos ir jų apibūdinimai, kurių turi būti laikomasi įgyvendinant bendrojo plano sprendinius:
 - 3.1. Atvira erdvė – neaptverta ir pastatais neužstatyta teritorija. Atviros erdvės gali būti viešos ar privačios.
 - 3.2. Viešojo infrastruktūra – inžinerinė ir socialinė savivaldybės infrastruktūra, bendro naudojimo teritorijos, atskirieji želdynai, o taip pat kitiems savivaldybės poreikiams reikalingi objektai.
 - 3.3. Viešosios infrastruktūros teritorijos – privatiems žemės sklypams nepriskiriamos teritorijos, reikalingos inžinerinei ir socialinei savivaldybės infrastruktūrai, bendro naudojimo teritorijoms, atskiriesiems želdynams suformuoti.
 - 3.4. Kitos teisės aktuose nustatytos sąvokos.
4. Rokiškio miesto teritorijos bendrojo plano keitimo dokumente (toliau – bendrajame plane), kuris rengiamas masteliu M 1:7500, nustatomi teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai. Bendrajame plane nustatyti teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai taikomi planuojamai teritorijai.
5. Teritorijos naudojimo privalomuosius reikalavimus sudaro:
 - funkcinės zonos Nr.;
 - funkcinės zonos pavadinimas;
 - teritorijos plėtros būdas (nustatomas urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms);
 - galimi teritorijų naudojimo tipai (tipas) funkcinėje zonoje;
 - galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys;
 - didžiausias leistinas pastatų aukštis, m (H);
 - užstatymo tankis, % (UT);
 - užstatymo intensyvumas (UI);
 - didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, kv. m.;
 - teritorijos naudojimo funkcinis prioritetas (ar funkciniai prioritetai);
 - plėtros teritorijų įgyvendinimo prioritetas (nustatomas naujos plėtros teritorijoms);
 - papildomi funkcinų zonų teritorijos naudojimo reikalavimai:
 - didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius (toliau – aukštų skaičius, a.);
 - didžiausias leistinas pastatų aukštis iki karnizo, m.
 - kiti reikalavimai.
6. Bendrajame plane teritorijos skirstomos į neurbanizuojamas teritorijas bei urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas. Šios teritorijos zonuojamos nustatant atskiras funkcinės zonas. Funkcinės zonos išskirtos pagal planuojamą žemės naudojimo paskirtį bei konkrečius teritorijos panaudojimo tikslus. Funkcinių zonų sąrašas ir jų apibūdinimo struktūra pateikta 6.1.1 lentelėje. Funkcinių zonų naudojimo privalomieji reikalavimai pateikti 6.1.2 lentelėje, taip pat grafinės dalies brėžiniuose.

6.1.1 lentelė. Funkcinės zonos bendrajame plane

FUNKCINĖS ZONOS			
Apibendrintos funkcinės zonos		Detalizuojamos funkcinės zonos	
Ind.	Pavadinimas	Det. indeksai	Detalizuojamų funkcinių zonų apibūdinimas, vyraujantis panaudojimas
NEURBANIZUOJAMOS TERITORIJOS:			
MI	Miškų ir miškingų teritorijų zona	MI	Neužstatomos teritorijos
VA	Vandenių zona	VA	Neužstatomos teritorijos
ZZ	Žemės ūkio zona	ZZ	Neužstatomos teritorijos
GVz	Sodybų zona	GVz	Užstatytos teritorijos išsidėsčiusios neurbanizuojamose teritorijose
URBANIZUOTOS IR URBANIZUOJAMOS TERITORIJOS:			
Užstatomos teritorijos			
GV	Ekstensyvaus gyvenamoji zona	GV GVs	Sodybinio užstatymo teritorijos (1-2 a. pastatai) GVs - teritorijos Rokiškio miesto istorinėje dalyje
SBg	Sodininkų bendrijų / gyvenamoji zona	SBg	Sodininkų bendrijų / gyvenamoji zona
GG1	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	GG1 GGs	Gyvenamosios teritorijos užstatytos 2-3 a. pastatais GCs - teritorijos Rokiškio miesto istorinėje dalyje
GG2	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	GG2	Gyvenamosios teritorijos užstatytos 2-5 a. pastatais
GD	Intensyvaus gyvenamoji zona	GD1-2	Gyvenamosios teritorijos užstatytos daugiabučiais pastatais
GM	Mišri intensyvaus gyvenamoji zona	GM1	Mišraus užstatymo teritorijos užstatytos 3 a. pastatais
		GM2	Mišraus užstatymo teritorijos užstatytos 3-5 a. pastatais
		GM3	Mišraus užstatymo teritorijos be vienbučių-dvibučių pastatų, užstatytos 3-5 a. pastatais
GC	Centro zona	GC1 GC2 GCs	Teritorijos Rokiškio centre – 1-3 a. pastatai Teritorijos Rokiškio centre – 1-5 a. Pastatai GCs - teritorijos Rokiškio miesto istorinėje dalyje
SI	Socialinės infrastruktūros zona	SIs	Socialinės infrastruktūros objektai Rokiškio miesto istorinėje dalyje
		SI1-4	Kitos socialinės paskirties objektų teritorijos
SK	Specializuotų kompleksų zona	SK1-3	Atskiros specializuotų kompleksų teritorijos, jų tipai
PR PK	Pramonės ir sandėliavimo zona	PR1 PR2 PK	Pramonės teritorijos užstatytos 1-3 aukštų pastatais Pramonės teritorijos užstatytos 1-5 aukštų pastatais Verslų - pramonės teritorijos užstatytos 1-5 aukštų pastatais
PA	Paslaugų zona	PAs	Paslaugų objektai Rokiškio miesto istorinėje dalyje
		PA1-4	Kitos paslaugų teritorijos
GP	Gyvenamoji / pramonės zona	GP1-2	Zonos, kuriose galimos pramonės ar gyvenamųjų teritorijų vystymo alternatyvos
TI	Inžinerinės infrastruktūros zona	TI1-2	Inžinerinės infrastruktūros aptarnavimo objektų teritorijos
Neužstatomos teritorijos			
TK	Inž. infrastruktūros koridorių zona	-	Neužstatomos teritorijos
VV	Vandenvietės zona	-	Neužstatomos teritorijos
BZi	Intensyviai naudojamų želdynų zona		Galimas dalinis teritorijos užstatymas
BZe	Ekstensyviai naudojamų želdynų zona		Neužstatomos teritorijos
BZ1	Intensyviai naudojamų želdynų zona - kapinės		Galimas dalinis teritorijos užstatymas
BZ2	Apsauginių želdynų / kelio aptarnavimo objektų teritorija		Galimas dalinis teritorijos užstatymas
BZ3	Želdynų aptarnavimo objektų teritorija		Galimas dalinis teritorijos užstatymas
AI	Aikštės zona	-	Neužstatomos teritorijos
KITOS TERITORIJOS:			
C	Konservacinė zona	-	

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

6.1.2 lentelė. Rokiškio miesto ir jam gretimų teritorijų naudojimo reikalavimai

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}
MI	Miškų ir miškingų teritorijų zona	Miškų ūkio paskirties žemė / Miškai ir miškingos teritorijos	M1, M2, M3	-	-	-	-	-	-	Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Teritorija skirta miškams ir miškingoms teritorijoms, miestų miškams, miško parkams.
VA	Vandenių zona	Vandens ūkio paskirties žemė / Vandenyss	H1, H2, H3, H4	-	-	-	-	-	-	Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Upės, tvenkiniai, kiti esami didesni vandens telkiniai, skirti bendram naudojimui, rekreacijai.
ZZ	Žemės ūkio zona	Žemės ūkio paskirties žemė / Specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija	Z4	-	-	-	-	-	-	Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Teritorijos naudojamos žemės ūkio tikslais. Teritorijos neužstatomos.
SBg	Sodininkų bendrijų / gyvenamoji zona	Žemės ūkio paskirties žemė / Sodininkų bendrijų teritorija Kitos paskirties žemė/ Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija	Z1, Z5, G1, K, V, R, B, I2, E	10	20	0,5	su, ap	1-2	6	Gyv.1 / Negyv.G / Gyv.sod. / Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Sodininkų bendrijų teritorijos, kuriose gali būti atliekama teritorijos konversija į gyvenamąsias teritorijas. SB.G zonoje – sodininkų bendrijų teritorijose žemės paskirtis gali būti keičiama tik pagal parengtą sodininkų bendrijos teritorijos konversijos detalų planą. GV2 zonoje, užstatymo tankis gali būti padidintas iki 30 % tik sklypams, šalia kurių suformuojamos ne siauresnės kaip 10 m pločio gatvių juostos.
GVz	Sodybų teritorijos	Žemės ūkio paskirties žemė / rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorija, specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija; kitos paskirties žemė / paslaugų teritorija, vienbučių ir dvibučių	Z3; Z4; G1, K, V, R, B, I2, E	9	30	0,3	su / ap	1	4	Gyv.1 / Negyv.G / Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Teritorijos, kuriose išdėstytos sodybos. Jos gali būti panaudotos kaimo turizmo veiklai, paslaugų teikimui.

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}
		gyvenamųjų pastatų teritorija									
GV GVs	Ekstensyvaus užstatymo gyvenamoji zona	Kitos paskirties žemė/ Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorija	G1, V, K, R, B, I2, E	9	30	0,5	su, ap	2	-	Gyv.1 / Negyv.G / Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Ekstensyvaus užstatymo gyvenamosios teritorijos su socialine, paslaugų, inžinerine, susisiekimo ir kita infrastruktūra, želdynais. <i>Mažm. prekybos obj. bendr.plotas</i> – 300 m ² . <i>Kom.skl.</i> – 0,25 ha. GVs – pagal kultūros paveldo apsaugos reikalavimus
GG1 GGs	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	Kitos paskirties žemė/ Gyvenamoji teritorija	G1, G2, V, K, R, B, I2, E	14	35	0,8	pr / lp / su	2-3	10	Gyv. / Negyv.G / Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosios su socialine, paslaugų, inžinerine, susisiekimo ir kita infrastruktūra, želdynais. <i>Mažm. prekybos obj. bendr. plotas</i> – 300 m ² <i>Papildomi reikalavimai pastatų aukštų skaičiui</i> – atskirame kvartale 3 aukštų pastatai gali sudaryti ne daugiau 60 % užstatomo ploto. <i>Kom.skl.</i> – 0,3 ha. GGs – pagal kultūros paveldo apsaugos reikalavimus
GG2	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona		G1, G2, V, K, R, B, I2, E	17	35	1,0	pr / lp / su	4-5	-	Gyv.2 / Negyv.G / Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos, su socialine, paslaugų, inžinerine, susisiekimo ir kita infrastruktūra, želdynais. <i>Mažm. prekybos obj. bendr. plotas</i> – 300 m ² <i>Papildomi reikalavimai aukštingumui:</i> <i>Kom.skl.</i> – 0,5 ha.
GD1	Intensyvaus užstatymo gyvenamoji zona		G2, V, K, B, I2, E	14	25	1,0	lp / pr	3	-	Gyv.2 / Negyv.G / Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Intensyvaus užstatymo gyvenamosios teritorijos skirtos daugiabutei statybai su socialine, paslaugų, inžinerine, susisiekimo ir kita infrastruktūra, želdynais.

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}	
GD2				17 (30)	30	1,2		5 (9)	-		Mažm. prekybos obj. bendr. plotas – 300 m ² ; Papildomi reikalavimai aukštingumui: GD2 zonose išsidėstę esami – 9 a. pastatų akcentai. Kom.skl. – 0,5 ha.	
GM1	Mišri intensyvaus užstatymo gyvenamoji zona	Kitos žemė/ Mišri gyvenamoji teritorija	paskirties	G2, G1, V, K, R, B, I2, E	14	40	1,0	pr / su / lp	2-3	12	Gyv. / Negyv.M / Inž.	Panaudojimas. Mišri gyvenamoji teritorija su gyvenamaisiais, prekybos, kitų paslaugų pastatais, želdynais, socialine ir inžinerine infrastruktūra. GM3 zonoje vystant gyvenamąją statybą, gali būti statomi tik daugiabučiai gyvenamieji pastatai. Mažm. prekybos obj. bendr. plotas: GM1 – 300 m ² ; GM2/m- 1000 m ² ; GM2/v, GM3/v - 2000 m ² ; GM2/d, GM3/d – 5000 m ² .
GM2				G2, G1, V, K, R, B, I2, E	17	40	1,1	pr / su / lp	2-5	-	Gyv. / Negyv.M / Inž.	
GM3				G2, V, K, R, B, I2, E	17 (30)	50	1,2	pr / su / lp	4-5 (9)	-		
GCs	Centro zona	Kitos žemė/ Mišri centro teritorija	paskirties	G2, G1, V, K, R, B, I2, E	RSP	RSP	RSP		RSP	RSP	Gyv. / Negyv.M / Inž.	Panaudojimas. Pagrindinio miesto centro ir jo prieigų gyvenamoji zona su istoriškai susiklosčiusia erdvine struktūra, kurioje išsidėčiusios svarbiausios miesto visuomeninės įstaigos, prekybos objektai. Vyraujantis teritorijos užstatymo tipas perimetrinis (pastatus sublokuojant arba ne). Mažm. prekybos obj. bendr. plotas: GC1, GC2 – 300 m ² ; GC2/v– 1000 m ² ; GC2/d – 5000 m ² ; Kom.skl. – 0,5 ha.
GC1					14	50	1,2	pr / ps / su / lp	3	10		
GC2					17	60	1,4		2-5			
SI	Socialinės infrastruktūros zona	Kitos žemė/ Socialinės infrastruktūros teritorija	paskirties	V, B, I2, E	RSP	RSP	RSP		RSP	RSP	Negyv.V / Inž.	Panaudojimas: Socialinės infrastruktūros teritorijos visuomeniniams, instituciniams objektams. SI1 – cerkvė; SI2 – stadionas, SI3-5 – švietimo, kiti socialinės, kultūrinės
SI1					10	30	0,4	ap / lp	1	-		
SI2					12	10	0,2		2	-		
SI3					14	30	0,8		3	-		

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}
SI4				17	30	1,2		5	-		paskirties objektai
SI5				30	30	2,0		9	-		
SK1	Specializuotų kompleksų zona	Kitos paskirties žemė/ Specializuotų kompleksų teritorija	V, K, R, A1, B, I2, E	10	20	0,3	ap / lp	2	-	Negyv.S / Negyv. K / Inž.	Panaudojimas: teritorijos specialios paskirties objektams: sporto, mokslo, sveikatos, kultūros, turizmo, kiti paslaugų paskirties objektai. SK1 – rekreacinių paslaugų kompleksas / kempingas; SK2 – kiti specializuoti kompleksai; Mažm. prekybos obj. bendr. plotas: SK2/m – 1000 m ²
SK2				12	25	0,4		2	-		
SK3				17	30	1,2		5	-		
PR1	Pramonės sandėliavimo zona ir	Kitos paskirties žemė/ Pramonės sandėliavimo teritorija; inžinerinės infrastruktūros teritorija	P, I1, S, I2, K, V, B, E	20	80	1,2	pi / ap	3	-	Negyv.P / Inž.	Panaudojimas: Teritorijos skirtos pramonės ir sandėliavimo, didmeninės prekybos bei kitiems gamybos, verslų, paslaugų objektams. Mažm. prekybos obj. bendr. plotas – PR1, PR2, PR3– 300 m ² ; PR1/m – 1000 m ² ; PR2/d – 5000 m ²
PR2				25	80	1,6		5			
PK	Visuomeninių paslaugų ir pramonės zona	Kitos paskirties žemė/ Paslaugų teritorija; pramonės sandėliavimo teritorija; inžinerinės infrastruktūros teritorija	K, V, P, I1, S, I2, B, E	25	80	1,6	pi / ap / pr	5		Negyv.V / Negyv.S / Negyv.M / Negyv.P / Inž.	Panaudojimas: Teritorijos skirtos verslų, komercijos, visuomeninių paslaugų, taip pat pramonės ir sandėliavimo, didmeninės prekybos bei kitiems paslaugų objektams. Prioritetas teikiamas visuomenines paslaugas teikiantiems objektams. Mažm. prekybos obj. bendr. plotas – PK/d – 5000 m ²
PAs	Paslaugų zona	Kitos paskirties žemė/ Paslaugų teritorija	K, V, I1, I2, B, E	RSP	RSP	RSP		RSP	RSP	Negyv.M / Inž.	Panaudojimas. Teritorijos skirtos prekybos, paslaugų, pramogų objektams. PA1– turgus; PA2, PA3, PA4, PA5, PA6 –
PA1				10	40	0,6	1-2	-			
PA2				14	40	1,0	1-3	-			

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}
PA3				14	40	0,8		1-3	-		paslaugų ir kiti obj. <i>Mažm. prekybos obj. bendr. plotas:</i> PA2, PA3, PA4, PA5, PA6 – 300 m ² ; PA1/d – 5000 m ² (turgus). PA6/v– 1000 m ² ; PA6/d – 5000 m ² ;
PA4				17	40	1,4		2-5			
GP1	Gyvenamoji / pramonės zona	Kitos žemė/ Mišri gyvenamoji pramonės sandėliavimo teritorija; ir	P, K, V, II, I2, E, G1	17	40/60	1,2	pi / pr / su	1-5	-	I alt. - Gyv. I / Negyv. G / Inž. II alt. - Negyv. P / Inž.	Panaudojimas. Alternatyvaus panaudojimo teritorijos. GP1 zonose vystant komercinę / gamybinę veiklą, gali būti pritaikomi greta esančios pramonės ir sandėliavimo zonos reglamentai. Teritorijose ir toliau gali būti išlaikoma gyvenamoji funkcija, jei aplinkiniai pramonės objektai nekelia grėsmės visuomenės sveikatai. GP2 zonose prioritetas teikiamas visuomeninės paskirties, gyvenamųjų teritorijų vystymui. <i>Mažm. prekybos obj. bendr. plotas:</i> GP1, GP2 – 300 m ²
GP2			V, G2, K, E, P, II, I2	17	40/60	1,2	pi / pr / su	1-5	17	I – Gyv. 2 / Negyv. G / Inž. II – Negyv. P / Inž.	
TI1	Inžinerinės infrastruktūros zona	Kitos žemė/ Inžinerinės infrastruktūros teritorija	II, V, I2, B, E	10	15	0,2	pi	2	-	Negyv. I / Inž.	Panaudojimas. Teritorijos skirtos susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektams. <i>TI1 – autobusų stotis</i> <i>TIvb – infr. teritorija su vandentiekio bokštu</i> <i>TI1 – infrastruktūros obj., garažų teritorijos</i> <i>TI2 – geležinkelių infr. teritorijos</i>
TI2			II, P, V, I2, B, E	10	60	1		2			
TK	Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona	Kitos žemė/ Inžinerinės infrastruktūros koridorius; bendro naudojimo erdvių, želdynų	I2, E, B, V	-	-	-		-	-	Inž.	Panaudojimas. Teritorijos skirtos keliams, gatvėms, geležinkeliams, takams ir kitiems susisiekimo ir inžinerinių tinklų elementams.

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}
		teritorija									
VV	Vandenvietės zona	Kitos paskirties žemė/ Vandenvietė	I1, I2	tp ⁴	tp ⁴	tp ⁴	pi	1	-	Negyv.I / Inž.	Panaudojimas. Teritorijos skirtos vandenvietėms.
BZi	Intensyviai naudojamų želdynų zona	Kitos paskirties žemė / Miškų ūkio paskirties žemė / Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija; miškai ir miškingos teritorijos	B, E, V, I2, M3	4	2	0,02	ap	1	-	Inž./ Negyv.S	Panaudojimas. Teritorijos skirtos intensyviai naudojamiems rekreacinės paskirties želdynams, parkams, skverams, taip pat kitoms bendro naudojimo erdvėms, miško parkams. Teritorijose gali būti išdėstomi visuomeniniai teritorijas aptarnaujantys objektai.
BZe	Ekstensyviai naudojamų želdynų zona	Kitos paskirties žemė / Miškų ūkio paskirties žemė / žemės ūkio paskirties žemė Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija; miškai ir miškingos teritorijos; specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija	B, E, I2, M2, M3; Z4	-	-	-	-	-	-	Inž.	Panaudojimas. Teritorijos skirtos ekstensyvaus naudojimo želdynams – parkams, atskiriesiems apsauginiams, estetinės reikšmės želdynams, kitoms bendro naudojimo erdvėms, miestų miškams, izoliacinėms želdinių zonoms..
BZ1	Intensyviai naudojamų želdynų zona - kapinės	Kitos paskirties žemė/ Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija	B, E, V, I2,	12	5	0,05	ap	1	-	Inž./ Negyv.S	Panaudojimas. Kapinių teritorijos. Teritorijose gali būti išdėstomi sakraliniai objektai, jų prieigose - ritualinių paslaugų objektai.
BZ2	Apsauginių želdynų / kelio aptarnavimo objektų teritorija	Kitos paskirties žemė / Miškų ūkio paskirties žemė / žemės ūkio paskirties žemė Bendro naudojimo	B, E, I2, M2, M3, V, K; Z4	6	10	0,1	ap	1	-	Inž./ Negyv.D	Panaudojimas. Teritorijos skirtos ekstensyvaus naudojimo želdynams – parkams, atskiriesiems apsauginiams, estetinės reikšmės želdynams, kitoms bendro naudojimo erdvėms, miestų miškams. Zonose gali būti išdėstomos degalinės, kelio

ROKIŠKIO MIESTO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
SPRENDINIAI

Nr. (ind.)	FUNKCINĖS ZONOS	Žemės naudojimo paskirtis / Teritorijų naudojimo tipai ar tipas	Žemės naudojimo būdai ¹	H, m	UT, %	UI	Užstatymo tipai ²	Aukštų skaičius	Aukštis iki karnizo, m	Statinių paskirtys ⁵	Aprašymas / kiti reikalavimai ^{3,4}
		erdvių, želdynų teritorija; paslaugų teritorija; miškai ir miškingos teritorijos; specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorija									aptarnavimo objektai. Šiuose objektuose gali būti vykdoma mažmeninė prekyba užimant iki 200 m ² bendro ploto.
BZ3	Želdynų aptarnavimo objektų teritorija	Kitos paskirties žemė Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija; paslaugų teritorija;		9	35	0,4	ap	1	-	Inž./ Negyv.K	<i>Panaudojimas.</i> Miesto parko aptarnavimo objektų zona. Teritorijoje gali būti išdėstomi visuomeninės paskirties objektai, maitinimo objektai, pramogų paslaugų objektai.
AI	Aikštė	Kitos paskirties žemė/ Aikštė	B, I2, V		-	-	-	-	-	Inž.	<i>Panaudojimas.</i> Miesto aikščių teritorijos.
C2	Konservacinė zona	Konservacinės paskirties žemė; kitos paskirties žemė Kultūros paveldo sklypai; kiti teritorijos naudojimą atitinkantys teritorijos naudojimo tipai	C2		-*	-*	-*	-*	-*	-*	<i>*Tvarkyba.</i> Kultūros paveldo objektų tvarkyba vykdoma pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus.

Paaiškinimai:

¹ Žemės naudojimo būdų sąrašą žr. 6.1.3 lentelėje.

² Užstatymo tipų, teritorijų aptvėrimo ir kitus užstatymo reikalavimus žr. 3 skyriuje.

³ Reikalavimas „Kom.skl.“ – didžiausias galimas sklypas komercinės paskirties objektų teritorijoms, ha.

⁴ Užstatymo reikalavimų sutrumpinimų paaiškinimas: „tp“ – pastato parametrai nustatomi rengiant techninį projektą pagal technologinius reikalavimus; „RSP“ – Rokiškio miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 17102) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas, 2011 m.

⁵ Statinių paskirčių sutrumpinimų paaiškinimai:

Gyvenamieji pastatai:

- Gyv. —Visų tipų gyvenamosios paskirties pastatai;
- Gyv.1 – Vieno ir dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatai su pagalbiniu ūkio paskirties pastatais;
- Gyv. 2 – Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos;
- Gyv.sod. – pastatai sodininkų bendrijų teritorijose.

Negyv. – negyvenamieji pastatai:

- Negyv.G – gyventojų kasdieninių poreikių aptarnavimui skirti prekybos, paslaugų (išskyrus autoservisus, plovyklas, laidojimo namus, krematoriumus), maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai;
- Negyv.M – negyvenamieji administracinės, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, kultūros, mokslo, gydymo, sporto, poilsio, religinės paskirties pastatai; gali būti transporto, garažų ir kiti negyvenamosios paskirties pastatai, kuriuose vykdoma veikla nesukelia neigiamo poveikio esamai ar planuojamai aplinkai;
- Negyv.V – Negyvenamieji kultūros, mokslo, gydymo, sporto, religinės paskirties pastatai;
- Negyv.S – Negyvenamieji mokslo, gydymo, sporto, religinės, kultūros, poilsio, kempingų, specialiosios paskirties pastatai;
- Negyv.P – Negyvenamieji transporto, garažų, gamybos ir pramonės, sandėliavimo, specialiosios paskirties pastatai; pagrindinės ūkinės veiklos aptarnavimui skirti negyvenamieji prekybos, paslaugų, maitinimo paskirties pastatai;
- Negyv. I – Negyvenamieji transporto, garažų, gamybos ir pramonės, sandėliavimo paskirties pastatai, elektroninių ryšių infrastruktūros ir inžinerinių tinklų maitinimo šaltinių statiniai; pagrindinės ūkinės veiklos aptarnavimui skirti negyvenamieji prekybos, paslaugų, maitinimo paskirties pastatai;
- Negyv.sod. – negyvenamieji sodininkų bendrijų gyvenamieji pastatai (bendrajame plane nustatytas ne didesnis nei 50 m² bendrasis plotas);
- Negyv. D – degalinės, kelio aptarnavimo objektai.
- Negyv. K – želdynų aptarnavimo objektai – kavinės, valgyklos, pramogų paslaugų objektai.

Inž. – inžineriniai statiniai.

6.1.2 lentelėje pateiktų teritorijos naudojimo privalomųjų reikalavimų papildymai ir taikymo nurodymai:

- a) Visose funkcinėse zonose galimi kultūros paveldo objektų sklypai.
- b) Teritorijose GG, GC, GV, GM, GP statant vienbučius ir dvibučius gyvenamuosius pastatus, užstatymo tankis ir intensyvumas tikslinamas pagal STR. 2.02.09:2005, bet nedidesnis nei nurodyta bendrajame plane. Išimtis nustatoma gamtinio karakaso teritorijose, kuriose užstatymo tankis negali būti didesnis nei 30 %.
- c) GC zonose, nesuardant užstatymo struktūros ir viešųjų erdvių vaizdo, kvartalų vidaus erdvėse gali būti įrengiami mažieji autoservisai, mažosios mašinų plovyklos. Tai nedideli, ne daugiau 3 vietų mašinų remontui ar plovimui, valymui skirti pastatai. Sklypo ar naudojamos teritorijos plotas – iki 0,1 ha. Visos medžiagos ir įranga turi būti laikomi uždarame pastate ar lauko aikštelėje, esančioje vidiniame kieme.

- d) GV, GG, GC, GM zonose gali būti įrengiami mažieji turgūs. Mažieji turgūs - tai turgūs, skirti įvairios produkcijos, kuri nėra susijusi su stambios technikos bei kitų stambių gabaritų objektais, prekybai. Mažųjų turgų prekybos plotas uždaroje patalpose gali būti ne daugiau 15 % teritorijos. Teritorijos sklypo plotas gali būti iki 1 ha.
- e) BZi zonose gali būti įrengiamos vasaros kavinės, parkų paviljonai. Tai lengvų konstrukcijų vieno aukšto pastatai, išdėstomi viešojoje erdvėje. Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zonoje šiems pastatams sklypai neformuojami, pastatai statomi atskiru dokumentu ar planu nustatomoje želdyno teritorijos dalyje pagal teritorijos sutvarkymo planą ir sutartį su savivaldybės administracija. Zonose įrengiama viešoji rekreacinė infrastruktūra (takai, žaidimų, poilsio aikštelės, tualetai, sporto infrastruktūra ir pan.). Visuomeninės reikšmės (kultūros, sporto) objektų parametrai - pastatų aukštis, užstatymo tankis, užstatymo intensyvumas tikslinami pagal urbanistinių-architektūrinių idėjinių konkursų projektus ir/ar detaliuosius planus, techninius projektus.
- f) Bendrajame plane, rengiant žemesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus kvartalų grupėms masteliu 1:2000, atskirose teritorijose nustatytas didžiausias leistinas užstatymo tankis, intensyvumas, gali būti sumažintas ar padidintas, nustatant konkrečius žemės sklypų dydžius ar jų formavimo principus. Užstatymo tankis ir intensyvumas, esant urbanistiniam pagrindimui, nekeliant neigiamo poveikio aplinkai, neprieštaraujant gamtinio karkaso ir kitiems reikalavimams, atskiruose sklypuose gali būti padidintas, jei, atliekant išskirtos funkcinės zonos detalizavimą kompleksinio teritorijų planavimo dokumentais, šalia formuojami papildomi atskirųjų želdynų, susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių sklypai, o bendras užstatymo tankis ir intensyvumas išskirtos funkcinės zonos ribose nebus didesnis nei nustatyta bendrajame plane.
- g) Visoje planuojamoje teritorijoje galima naujų elektros perdavimo linijų statyba, esamų elektros perdavimo linijų rekonstravimas bei esamų transformatorių pastočių rekonstravimas.
- h) Kitos paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijose skirtose transformatorių pastočių ir skirstyklų statybai galimas maksimalus užstatymo aukštis - 55 metrai.

Pastabos:

- a) Teritorijų naudojimo tipų turinys (žemės naudojimo paskirtis, galimi žemės naudojimo būdai) pateiktas vadovaujantis Teritorijų planavimo normomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 (TAR, 2014-01-08, Nr. 91).
- b) Žemės naudojimo būdai nustatyti pagal Žemės naudojimo būdų turinio aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-830/D1-920 (Žin., 2005, Nr. 14-450; 2013, Nr.128-6536).
- c) Papildomai prie funkcinės zonos indekso gali būti pridėti simboliai, išskiriantys papildomus teritorijos naudojimo reikalavimus: „*“ – prioritentinė plėtra (nauja plėtra), „**“ – neprioritentinė plėtra (nauja plėtra); „‘“ – neprioritentinė plėtra užstatytose teritorijose.

6.1.3 lentelė. Bendrajame plane naudojamų žemės naudojimo būdų sąrašas

Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Indeksas	Žemės naudojimo būdai
Žemės ūkio paskirties žemė	Z1	Mėgėjų sodų žemės sklypai
	Z4	Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai
Miškų ūkio paskirties žemė	M1	Ekosistemų apsaugos miškų sklypai
	M2	Rekreacinių miškų sklypai
	M3	Apsauginių miškų sklypai
	M4	Ūkinių miškų sklypai
Vandens ūkio paskirties žemė	H1	Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai
	H2	Rekreaciniai vandens telkiniai
	H3	Ekosistemas saugantys vandens telkiniai
	H4	Bendrojo naudojimo vandens telkiniai
Konservacinės paskirties žemė	C2	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai
Kitos paskirties žemė	G1	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos
	G2	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos
	V	Visuomeninės paskirties teritorijos
	P	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos
	K	Komercinės paskirties objektų teritorijos
	I1	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos
	I2	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos
	N	Naudingųjų iškasenų teritorijos
	R	Rekreacinės teritorijos
	B	Bendrojo naudojimo teritorijos
	S	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos
	A1	Teritorijos krašto apsaugos tikslams
	E	Atskirųjų želdynų teritorijos

7. Aiškinamajame rašte 6.1.2 lentelėje pateikti sprendiniai turi būti naudojami kartu su grafine dalimi (brėžiniais). Brėžiniuose teritorijų naudojimo reikalavimai funkcinėms zonoms išskirti spalva ir indeksu.

8. Jei esamų užstatytų teritorijų žemės naudojimo paskirtis ir būdas nėra nurodyti teritorijų naudojimo reikalavimų lentelėje (6.1.2 lentelėje), užstatytos teritorijos ir toliau gali būti naudojamos pagal esamą žemės naudojimo paskirtį ir būdą. Tokių teritorijų veikla gali būti vykdoma nenumatant naujos plėtros ir nekeliant neigiamo poveikio visuomenės sveikatai.

9. Teritorijos naudojimo reikalavimai nurodyti 6.1.2 lentelėje detalizuojami rengiant bendruosius planus mastelyje M 1:2000, detaliuosius planus, o taip pat specialiojo teritorijų planavimo dokumentus.

10. Bendrieji teritorijų formavimo reikalavimai

10.1. Bendraisiais teritorijų formavimo reikalavimais nustatoma pagrindinių teritorijos dalių, kaip: urbanizuotų ir urbanizuojamų bei neurbanizuojamų teritorijų, taip pat užstatomų ir neužstatomų teritorijų suformavimo tvarka. Pagrindiniame brėžinyje išskirtos teritorijų

zonos formuojamos laikantis šių reikalavimų:

- 10.2. Į tam tikrą funkcinę zoną patenkantiems sklypams nustatomi tai zonai taikomi reikalavimai. Atliekant žemės sklypų formavimą ar pertvarkymą, naujos žemės sklypų ribos išdėstomos įvertinant funkcinių zonų ribas.
- 10.3. Bendrajame plane nustatytos funkcinės zonos nurodo, kokie teritorijų naudojimo reikalavimai taikomi konkrečioms teritorijoms, žemės sklypams ar jų dalims. Todėl vystant teritorijas, turi būti laikomasi šių žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo reikalavimų:
 - 10.3.1. Žemės sklypai turi būti pertvarkomi atsižvelgiant į funkcinių zonų ribas, kai:
 - 10.3.1.1. žemės sklypai patenka kartu į urbanizuotų (ar urbanizuojamų) ir į neurbanizuojamų teritorijų zonas;
 - 10.3.1.2. žemės sklypai patenka į urbanizuotų teritorijų užstatomų ir neužstatomų teritorijų zonas,
 - 10.3.2. Žemės sklypai gali būti nepertvarkomi, kai:
 - 10.3.2.1. žemės sklypai patenka į miškų ir miškingų teritorijų zonas MI ir želdynų zonas BZi, BZe.
 - 10.3.2.2. žemės sklypai patenka tik į urbanizuotų teritorijų užstatomų teritorijų zonas;
 - 10.3.2.3. žemės sklypai patenka tik į urbanizuotų teritorijų neužstatomų teritorijų zonas.
 - 10.3.3. Jei žemės sklypai nepertvarkomi, konkrečios sklypų dalys tvarkomos laikantis atitinkamoms funkcinėms zonoms nustatytų teritorijos naudojimo reikalavimų.

6.2. Viešųjų teritorijų suformavimo būdai

- 1.
2. Bendroju planu išskiriamos pagrindinės teritorijos, kurios reikalingos inžinerinei ir socialinei savivaldybės infrastruktūrai, bendro naudojimo teritorijoms, atskiriesiems želdynams, o taip pat kitiems savivaldybės poreikiams (toliau – viešoji infrastruktūra). Papildomos viešosios infrastruktūros teritorijos gali būti suformuojamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, vykdant žemės paskirties ir/ar naudojimo būdo keitimą.
3. Viešosios infrastruktūros teritorijų suformavimui savivaldybė gali naudoti skirtingus metodus. Bendrajame plane įvertinami du galimi viešosios infrastruktūros teritorijų suformavimo būdai, kai: a) atliekamas žemės sklypų pertvarkymas konsolidavus planuojamos teritorijos sklypus ar b) atliekama žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra.
4. Kokį viešosios infrastruktūros teritorijų suformavimo metodą taikyti, savivaldybė gali pasirinkti įvertindama konkrečią planuojamos teritorijos situaciją.
5. Naujos plėtros teritorijose viešosios infrastruktūros teritorijų suformavimui, kaip pagrindinis, rekomenduojamas žemės sklypų pertvarkymo metodas konsolidavus planuojamos teritorijos sklypus.
6. Naujos plėtros teritorijose, taikant žemės sklypų pertvarkymo metodą konsolidavus planuojamos teritorijos sklypus, reikiamos teritorijos viešajai infrastruktūrai formuojamos pagal parengtų kompleksinio teritorijų suplanavimo dokumentų sprendinius vientisame teritoriniame vienetė (ne mažesnėje teritorijoje nei kvartalas ar kvartalų grupė įskaitant supančias gatvių teritorijas). Teritoriniame vienetė turi būti konsoliduojami visi žemės sklypai ir pertvarkomi taip, kad atitiktų bendrojo plano sprendinius. Atliekant žemės sklypų pertvarkymą, proporcingos teritorijų dalys nuo kiekvieno žemės sklypo skiriamos viešosios infrastruktūros teritorijoms bei kitiems savivaldybės poreikiams šia tvarka:
 - 6.1. Rokiškio miesto ir jo prieigų urbanizuojamose teritorijose viešosios erdvės, kita inžinerinė ir socialinė infrastruktūra bendroje sudėtyje turi sudaryti ne mažiau 35–40 %.
 - 6.2. Viešosios infrastruktūros teritorijas numatoma formuoti šiomis dalimis:
 - 6.2.1. Susisiekimo infrastruktūros teritorijoms, komunikacijų koridoriams – 20–25 %.
 - 6.2.2. Bendro naudojimo teritorijoms, atskirųjų želdynų teritorijoms – 10–15 %.
 - 6.2.3. Kitoms socialinės infrastruktūros teritorijoms ir / ar savivaldybės poreikiams – apie 5 %.

- 6.3. Žemės savininkų prisidėjimo dalis tikslinama pagal teritorijos poreikį reikalingą viešajai infrastruktūrai įrengti. Šis reikalingas teritorijos poreikis turi būti įvertinamas tokia teritoriniame vienetu, kuris apimtų visus gyvenamosios teritorijos aptarnavimui reikalingus elementus: gatvių tinklą, socialinę infrastruktūrą, atskirųjų želdynų teritorijas, bendro naudojimo teritorijas, kitą inžinerinę infrastruktūrą. Visais atvejais naujos plėtros teritorijose prisidėjimo dalis negali būti mažesnė nei nustatyta bendrajame plane – ne mažiau 35 %. Jei viešosios infrastruktūros suformavimui reikalingas mažesnis teritorijos plotas, savivaldybė gali perimti likutinę teritorijos dalį, kuri būtų naudojama žemės trūkumui kompensuoti kitose miesto dalyse ar naudojama kitiems savivaldybės poreikiams.
- 6.4. Prie viešosios infrastruktūros teritorijų suformavimo visi žemės sklypų savininkai prisideda proporcingai pagal jų valdomo žemės sklypo plotą ir/ar vertę. Prisidėjimas galimas žemės sklypo dalimi ir/ar finansine įmoka.
7. Viešajai infrastruktūrai reikalingų teritorijų skyrimas laikomas būtinu sprendiniu, siekiant užtikrinti tinkamą urbanizuotos teritorijos funkcionavimą, gyvenamosios aplinkos kokybę bei atitinkamai užtikrinti aukštą statybinių žemės sklypų vertę ilgalaikėje perspektyvoje.
8. Išlaidos susidariusios dėl viešosios infrastruktūros įrengimo padengiamos papildoma prisidėjimo dalimi remiantis LR Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu.
9. Suformuotos inžinerinės infrastruktūros koridorių teritorijos, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų, ir kitos viešos infrastruktūros teritorijos naudojamos žemės sklypų savininkų ar perimamos savivaldybės. Iki teritorijos bus perimtos savivaldybės jos gali būti naudojamos žemės savininkų.

6.3. UŽSTATOMŲ ŽEMĖS SKLYPŲ FORMAVIMAS IR TVARKYMAS

Bendrajame plane yra nustatomi teritorijų užstatymo reikalavimai – užstatymo tipas, pastatų aukštų skaičius, leistinas pastatų aukštis nuo žemės paviršiaus, leistinas pastatų aukštis nuo žemės paviršiaus iki karnizo ir kt.

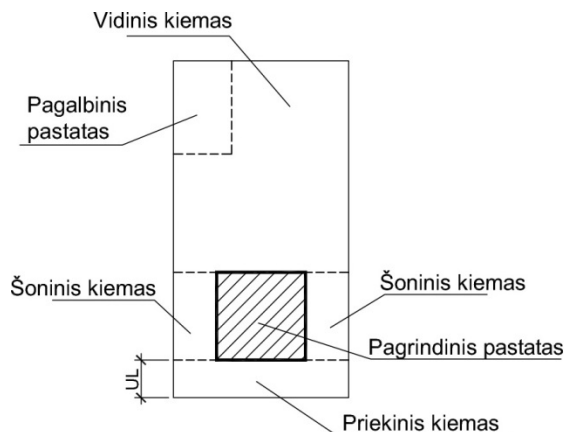
6.3.1. Statybos zona

Bendrojo plano pagrindiniame brėžinyje, kuris parengtas masteliu M 1:7500, konkrečios statybos zonos nėra nustatomos. Jos turės būti nustatomos rengiant bendruosius planus masteliu M 1:2000 ar detaliuosius planus. Planuojamoje teritorijoje nustatant statybos zonų reglamentą, turės būti įvertintos kelių apsaugos zonos, kuriose statyba galima tik tuo atveju, jei ši veikla atitinka Pritarimo projektui ar numatomai veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo (patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353) reikalavimus.

6.3.2. Užstatymo tipai

1. Bendrajame plane užstatymo tipai parinkti pagal Teritorijų planavimo normose nustatytus tipus. Apibūdinant užstatomų sklypų principinę struktūrą, išskiriami ir naudojami šie pagrindiniai teritorijų užstatymo tipai:
 - 1.1. Sodybinis (su);
 - 1.2. Perimetrinis (pr);
 - 1.3. Perimetrinis-sodybinis (ps) (tai mišrus užstatymo tipas nurodantis, kad pagrindinis pastatas išdėstytas prie gatvės raudonosios linijos, bet atitrauktas nuo šoninių sklypo ribų);
 - 1.4. Laisvo planavimo užstatymas (lp);
 - 1.5. Atskirai stovintys pastatai (pavienis užstatymas) (ap);
 - 1.6. Pramonės ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų užstatymas (pi).
2. Sodybinis (su), perimetrinis (pr), perimetrinio sodybinio (ps) užstatymo tipai skirti gyvenamosios paskirties pastatams, taip pat pastatams su mišria patalpų sudėtimi ar komercinės ir kitos paskirties negyvenamiems pastatams.
Bendrajame plane taikomi šie sodybinio (su), perimetrinio (pr), perimetrinio sodybinio (ps) užstatymo tipų formavimo reikalavimai:

- 2.1. Pagrindinio pastato priekinis fasadas turi būti lygiagretus gatvei (išskyrus istoriškai susiklosčiusią erdvinę struktūrą). Pagrindinis pastatas statomas prie nustatytos statybos linijos (bendrąisiais planai M 1:2000 ar detaliaisiais planais). Atskiros pastato dalys ne daugiau 40 % priekinio fasado ilgio gali būti nuo statybos linijos atitrauktos.
- 2.2. Jei esamuose kvartaluose statybos linija nenustatyta (nėra parengta detaliųjų planų ar bendrųjų planų masteliu 1:2000), pastatas statomas, atsižvelgiant į vyraujančią kvartalo pagrindinių pastatų užstatymo liniją ir išsidėstymo pobūdį (priimama daugiau nei 60 % pagrindinių užstatymo vienetų).
- 2.3. Pagalbiniai pastatai gali būti išdėstomi šoniniuose ar vidiniame kieme (sklypo kiemų išsidėstymo principinę schemą žr. 6.3.2.1 pav.). Siekiant taupyti sklypo erdvę bei geriau ją organizuoti, pagalbiniai pastatai gali būti išdėstomi prie sklypo ribų.

GATVĖ

6.3.2.1 pav. Sklypo kiemų išsidėstymo principinė schema – principinis pavyzdys (*pastaba - kiemų išsidėstymas ir jų struktūra netaisyklinguose sklypuose, o taip pat sudėtingose reljefo sąlygose gali būti kitokia*)

- 2.4. Gyvenamosiose zonose, statant garažus, taip pat juos blokuojant prie pagrindinio pastato ar integruojant į jį, jie negali būti ištraukti arčiau gatvės nei pagrindinis pastatas ar kitos pagrindinio pastato dalys. GV zonose rekomenduojama garažus atitraukti bent 7 m į sklypo gilumą ar išdėstyti juos vidiniame sklypo kieme atskirame pastate.
 - 2.5. Perimetrinio užstatymo ir vienbučio blokuoto užstatymo atveju, blokuojant pastatus, vienoje pastatų grupėje iš eilės negali būti sublokuoti daugiau nei 4 tipiniai pastatai. Blokuojant pastatus, gali būti įrengiamas pravažiavimas į vidinį kiemą broma.
 - 2.6. Esamose užstatytose teritorijose, nerengiant detaliojo plano, naujai formuojamo sklypo plotis turi atitikti vidutinį kvartalo ilgyje esančių žemės sklypų plotį – leistinas nuokrypio koef. 1,5 (išimtys taikomos formuojant visuomeninės paskirties objektų sklypus).
3. Laisvo planavimo užstatymas bendrajame plane skirtas daugiabučių gyvenamųjų pastatų išdėstymui, taip pat visuomeninės paskirties, paslaugų objektams, jų kompleksams. Teritorijoje išdėstomi pastatai tvoromis neaptveriami, galimas fragmentinis iki 0,4 m aukščio atitvarų išdėstymas organizuojant pėsčiųjų eismą.
 1. Atskirai stovinčių pastatų (pavienis) užstatymas bendrajame plane skirtas visuomeninės, komercinės paskirties pastatams, apsuptiems želdynų teritorijū, viešųjų erdvių. Statant atskirai stovinčius pastatus, turi būti įvertinamos viešosios prieigos (patekimas ar apėjimas) iš visų pastato pusių.
 5. Pramonės ir inžinerinės infrastruktūros teritorijų užstatymas bendrajame plane numatomas pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros teritorijose. Šiose zonose pastatai išdėstomi atsižvelgiant į technologinius jų funkcionavimo reikalavimus.

6.3.3. Būstų skaičius, pagrindinių pastatų skaičius sklype

1. Formuojant gyvenamųjų pastatų teritorijas GG, GM, GC zonose, vieno sklypo pagrindinių pastatų skaičius, taip pat būstų skaičius nustatomas rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus.
2. Remiantis bendrojo plano sprendiniais, GG, GM, GC zonose, vienbučio blokuoto, perimetrinio ir laisvo užstatymo teritorijose, viename sklype gali būti išdėstomi keli pagrindiniai pastatai. Išdėstant kelis pagrindinius pastatus, bent vienas pastatas turi būti pastatomas pagal nustatytą užstatymo liniją arba užstatymo ribą prie gatvės. Kiti pastatai išdėstomi šia tvarka:
 - 2.1. perimetrinio užstatymo teritorijose – priglaudžiami prie šoninių ir/ar galinės sklypo ribos;
 - 2.2. laisvo planavimo teritorijose – išdėstomi įvertinant bendrą viso kvartalo ar kvartalo grupės teritorijos užstatymo kompoziciją;
 - 2.3. vienbučio blokuoto užstatymo teritorijoje – išdėstomi įvertinant kvartalo užstatymo pobūdį, gali būti glaudžiami prie šoninių ribų ar atitraukiami nuo jų.
3. Pastatų užstatymo ir išdėstymo reikalavimai tikslinami ar keičiami rengiant bendruosius planus masteliu M 1:2000 ar detaliuosius planus, ne mažesnei teritorijai nei kvartalas.
4. Išdėstant gyvenamuosius pastatus, kvartaluose turi būti numatomos atskirų pastatų gyventojų bendrai naudojamos teritorijos vaikų žaidimams, poilsio aikštelėms, automobilių stovėjimui, atliekų konteineriams ir kt.

6.3.4. Bendrieji užstatymo formavimo reikalavimai

1. Visi statybiniuose sklypuose išdėstomi pagrindiniai pastatai (išskyrus laisvo planavimo užstatymą ir išskyrus pramonės zonos pastatus) turi būti orientuoti į gatvę. Pagalbiniai ar ūkiniai įėjimai gali būti šoniniuose ar galiniame fasade. Gyvenamosiose, paslaugų zonose nuo gatvės pusės pagrindinio pastato pirmo aukšto lygyje privalo būti langai.
2. Gyvenamuosiuose sodybinio užstatymo sklypuose (užstatymo tipai Sod., PS.) pagrindinis pastatas pirmo aukšto lygyje turi turėti langus visose pusėse.
3. Komercinės paskirties prekybos, maitinimo pastatų ar patalpų išdėstomų ar įrengiamų gyvenamosiose zonose GG, GC, GM, taip pat paslaugų zonose PA, pirmo aukšto langai gatvės pusėje turi būti permatomi ir užimti ne mažiau kaip 40 % pastato gatvės fasado ilgio. Įėjimai įrengiami nuo gatvės pusės (gali būti įrengiami tiesiogiai ar atitraukti kitose pastato dalyse).
4. Daugiabučiai gyvenamieji pastatai, kurie išdėstomi prie gatvių, pirmame aukšte turi turėti komercinei veiklai pritaikomas patalpas.
5. Daugiabučiai gyvenamieji pastatai, taip pat prekybos, paslaugų ir kiti visuomeninės paskirties pastatai, kurie išdėstomi prie gatvių, pirmo aukšto lygyje negali turėti uždarų ar atvirų garažų.
6. GV, GC, GG, PA zonose, vykdant ūkinę veiklą, veikla, išskyrus krovą, turi vykti pastatų viduje. Jei prie pastato reikalinga rampa, ji turi būti prieinama iš vidinio kiemo. Teritorijoje išdėstomi ūkinės veiklos statiniai, įranga, medžiagos neturi sudaryti vizualinės taršos nuo gatvės pusės.
7. Statant pastatus arčiau kaip 3 m nuo sklypo ribos, taip pat toliau kaip 3 m, jei pastato aukštis didesnis nei 8,5 m, būtina vadovautis Statybos techniniu reglamentu STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ dėl rašytinio besiribojančio žemės sklypo savininko ar valdytojo sutikimo.
8. Išdėstant pastatus žemės sklype, turi būti užtikrinti priešgaisrinės saugos reikalavimai gretimų pastatų atžvilgiu.
9. Nerengiant teritorijų planavimo dokumentų, bet vystant statybą esamose užstatytose ar užstatymui suformuotose teritorijose, pastatai turi būti išdėstomi taip, kad vėliau būtų galima suformuoti teritoriją, reikalingą inžinerinių komunikacijų koridoriams, kurie nustatyti bendrajame plane.
10. Raudonųjų linijų ribose – gatvių erdvėje negali būti įrengiamos įvažos į požeminius garažus, taip pat pandusai į juos. Išimtyms taikomos sudėtingo reljefo sąlygomis.
11. Nustatyti užstatymo tankio reikalavimai gali būti padidinami GD zonoje formuojant atskirus žemės sklypus konkreitiems objektams (pastatams, atskiriesiems želdynams), rengiant kvartalo ar kvartalo grupės detaliuosius planus. Visais atvejais kvartalo ar kvartalo grupės teritorijoje

bendras užstatymo tankis negali būti didesnis nei jis būtų apskaičiuojamas vertinant kartu suformuojamus užstatomus ir atskirųjų želdynų žemės sklypus.

6.3.5. Užstatymo ir pastatų aukščio reglamentavimas:

1. Bendrajame plane pateikiami teritorijų pastatų aukščio reglamentai – nurodomas leistinas pastatų aukštų skaičius, leistinas užstatymo aukštis nuo žemės paviršiaus (6.1.2 lentelė). Leistinas užstatymo aukštis reglamentuojamas nurodant maksimalų pastatų aukštį iki karnizo ir iki stogo viršaus.
2. Bendrajame plane skaičiuojant aukštus, cokoliniai ir mansardiniai aukštai neskaičiuojami. Nustatyti pastatų aukštų skaičiaus bei didžiausio leistino pastatų aukščio reikalavimai gali būti sugriežtinti, saugant kultūros paveldo objektus bei jų aplinką, vertingus kraštovaizdžio fragmentus, savitas gatvių vidaus perspektyvas, formuojant miesto tūrinę erdvinę kompoziciją.
3. Visais atvejais pastatų aukštis turi atitikti norminius insoliacijos, sanitarinius bei kitų įstatymų reikalavimus.
4. Pastatų aukščio reikalavimai netaikomi bažnyčioms, paminklams, vandens bokštams, techniniams antstatams (kai jie atitraukti daugiau nei 6 m nuo pastato gatvės fasado sienos krašto), apžvalgos bokštams, transmisijos bokštams, elevatoriams, kaminams, dūmtraukiams, konvejeriams, vėliavų stiebams, antenoms. Tačiau visais atvejais, jei kitaip nenurodyta funkcinių zonų reikalavimuose, šie objektai negali būti aukštesni nei 30 m.
5. Bendrajame plane yra pažymėti esami 30 m ir aukštesni inžineriniai statiniai (GSM bokštai, kaminai). Nauji inžinerinės infrastruktūros statiniai (kaminai, ryšio bokštai ar stiebai, išskyrus vėjo jėgaines), kurie dėl technologinių reikalavimų turi būti 30 m ir aukštesni, galimi pramonės ir sandėliavimo zonoje PR1, PR2, GP1.
6. Rokiškio miestas patenka į krašto apsaugos objektų ir teritorijų apsaugos zonų ribas, pagal 2016 m. vasario 15 d. Lietuvos kariuomenės vado įsakymu patvirtintą Lietuvos Respublikos teritorijų žemėlapi. Šiame žemėlapyje nurodytos teritorijos, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai ir kt.

6.3.6. Mažmeninės prekybos objektų išdėstymo reikalavimai

1. Didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendrasis plotas nustatytas atsiželgiant į pagrindinius transporto srautus, pagrindines miesto kompozicines ašis. Didžiuosius prekybos objektus siūloma išdėstyti peitinėje miesto dalyje prie pagrindinių susisiekimo kelių – Panevėžio g., Taikos g., Vilties g., Respublikos g.
2. Bendrajame plane yra nustatyti mažmeninės prekybos objektų iki 300 m², iki 800 m², iki 1000 m² ir iki 5000 m² išdėstymo reikalavimai.
3. Zonose GG prekybos objektų plotas gali būti padidintas prie pagrindinių gatvių iki 600 m² rengiant detaliuosius planus, jei objektų išdėstymas nekelia neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, nepablogina vizualinės estetinės aplinkos kokybės gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu.

6.3.7. Reikalavimai statybinių žemės sklypų tvoroms

1. Formuojant miesto vidaus erdves, reikiamas dėmesys turi būti kreipiamas aplinkos tvarkymo elementams. Tuo tikslu bendrajame plane nustatomi atskiri reikalavimai sklypų aptvėrimui ir tvoroms.
2. Reikalavimai tvoroms GC, GM, GV, GG zonose:
 - 2.1. Sodybinio užstatymo atveju rekomenduojamas tvorų aukštis priekinio kiemo aptvėrimui iki 1,2 m. Galimos konstrukcijos, medžiagos – medžio vertikalių lentų, mūro su tinko apdaila ar pan.
 - 2.2. Laisvo užstatymo gyvenamieji pastatai GD zonose tvoromis neaptveriami, pastatų teritorijų ribų žymėjimui gali būti naudojami želdiniai, jų grupės, taip pat atskiros barjerų atkarpos

(galimas ne didesnis nei 15 % atskirų ruožų aptvėrimas).

3. Reikalavimai tvoroms PA zonose:
 - 3.1. PA zonose žemės sklypus rekomenduojama tvoromis neaptverti, teritorijas tvarkyti kaip susiliejančias su aplinkinėmis viešosiomis ir/ar želdynų erdvėmis.
 - 3.2. Formuojant atskirai stovinčių pastatų užstatymą, gali būti aptverta vidinio kiemo dalis, atitveriant komercinės paskirties objekto ūkinę dalį. Tvorų aukštis iki 2 m.
4. Reikalavimai tvoroms PR zonose:
 - 4.1. PR teritorijos gali būti aptvertos tvoromis ne aukštesnėmis nei 2 m. Atskirais atvejais, pagrindus dėl vykdomos veiklos specifikos, teritorija gali būti aptverta aukštesne tvora.
 - 4.2. PR teritorijų priekinį kiemą su administracinių pastatų fasadais rekomenduojama neaptverti.
5. BZ zonose, bendruoju atveju, tvoros netveriamos. Zonose tvoros gali būti išdėstomos šiais atvejais:
 - 5.1. BZ zonose aptveriamos kapinių teritorijos.
 - 5.2. Zonose gali būti aptveriamos šunų mankštinimo aikštelės.
 - 5.3. Aptveriamos sporto aikštelės ar kiti, funkcinio ir eksploatacinio požiūriu, reikalingi aptverti objektai. Tvoros turi būti ažūrinės.
6. Nenatūralaus žemės reljefo formavimas, grunto pylimai tarp užstatymo ir gatvių negalimi.
7. Gyvenamosiose zonose tvoroms negalima naudoti medžiagų, kaip: skardos, plastiko lakštų.
8. Išimtyms tvorų aukščiui taikomos sudėtingo reljefo sąlygomis.

6.3.8. Reikalavimai saulės elektrinių modulių išdėstymui užstatomose teritorijose

1. Saulės elektrinių moduliai gali būti išdėstomi ant pastatų stogų, išskyrus kultūros paveldo objektus.
2. Saulės elektrinės užstatomose teritorijose, ne ant pastatų stogų, gali būti įrengiamos tik vidiniame kieme.

7. SUSISIEKIMO SISTEMOS VYSTYMAS

7.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS

7.1.1. Automobilių keliai

Rokiškio miesto pagrindinius susisiekimo elementus sudaro valstybinės reikšmės krašto ir rajoniniai keliai, taip pat pagrindinės miesto vidaus susisiekimo gatvės.

Išorės susisiekimo kontekste pagrindinę urbanistinės integracijos ašį sudaro krašto kelio ir geležinkelio Daugpilis – Panevėžys koridorius. Šiam koridoriui suteikta tarptautinės urbanistinės integracijos ašies I B kategorija. Biržų ir Svėdasų kryptimis vedantys keliai sudaro regioninio lygmens ašis.

Pro Rokiškio miesto praeinantis tranzitinis eismas yra išskaidomas taikant eismo ribojimus, nukrepiant pagrindinius tranzitinius srautus nuo miesto centrinės dalies. Tačiau tranzitinis eismas vyksta pro gyvenamąsias teritorijas, dėl to kai kurios transportinės problemos Rokiškio mieste išlieka aktualios (oro taršos, eismo saugumo, kt.).

Rokiškio miesto susisiekimo sistemos plėtojimui ir vystymui numatomi šie pagrindiniai sprendiniai:

- Susisiekimui pagerinti ir sumažinti tranzitinių automobilių eismą Rokiškio miesto centrinėje dalyje, išlaikomas numatyto šiaurinio-vakarinio miesto aplinkkelio koridorius.
- Siekiant sumažinti autoįvykių skaičių mieste, numatoma tobulinti susisiekimo sistemą - įrengti šaligatvius, perėjas, kitą eismo saugumą didinančią infrastruktūrą.
- Siekiant pagerinti darniojo judumo sąlygas, numatomas naujų pėsčiųjų ir dviračių takų vystymas.
- Eismo kokybei pagerinti mieste, įvertinamas kelių ir gatvių rekonstravimas, gatvių juostų išplatinimas.

Bendrajame plane taip pat numatomi nauji funkciniai ryšiai naujos plėtros teritorijose. Naujose plėtros teritorijose numatomas aptarnaujančių ir pagalbinių gatvių tinklas.

Bendrajame plane gatvių įrengimo pirmumas nustatomas prioritinės plėtros teritorijose suplanuotoms gatvėms. Gatvės įrengiamos atsižvelgiant į atskirų miesto dalių sprendinių įgyvendinimo eilę.

Bendrajame plane Rokiškio aplinkeliui nustatoma 50 m kelio apsaugos zona.

Bendrieji nurodymai susisiekimo tinklo vystymui:

1. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 12 straipsniu, valstybinės reikšmės kelių ir kitos valstybinės reikšmės susisiekimo infrastruktūros vystymas sprendžiamas valstybės lygmens bendruosiuose planuose;
2. Planuojamos ir (ar) pertvarkomos susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių (gatvių)) sujungimo su valstybinės reikšmės kelių tinklu vietos turi atitikti kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3, XI skyriaus reikalavimus, o valstybinės reikšmės kelių ruožuose, pažymėtuose nurodomaisiais kelio ženklais Nr. 550 „Gyvenvietės pradžia“ ir Nr. 551 „Gyvenvietės pabaiga“ – pagal statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533, VIII skyriaus reikalavimus;
3. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) su šalutiniais keliais kiekis valstybinės reikšmės keliuose griežtai ribojamas, susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turi būti numatomi planuojamais lygiagrečiais su valstybinės reikšmės keliais jungiamaisiais keliais (gatvėmis), kuriais būtų užtikrinta galimybė privažiuoti prie

- numatomų plėtoti teritorijų; atitinkamai turi būti įvertinti pavienių nuovažų valstybinės reikšmės keliuose apjungimo (panaikinimo) galimybės.
4. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius)
 5. Visiems valstybinės reikšmės keliams, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 17 ir 18 straipsniais, taikomos kelių apsaugos zonos;
 6. Pastatai ir statiniai kelių apsaugos zonose galėtų būti planuojami tik tokiu atveju, jei tai atitiktų Pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353, kriterijus;
 7. GSM bokštai ir stiebai bei kiti aukšti statiniai nuo valstybinės reikšmės kelių turi būti išdėstyti tokiu atstumu kuris neprieštarautų Pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353, reikalavimus.

7.1.2. Geležinkelis

Rokiškio miestą kerta geležinkelio linija Klaipėda–Šiauliai–Panevėžys–Daugpilis, linija tarp Lietuvos ir Latvijos. Sovietmečiu keleiviniai traukiniai per Rokiškį kasdien vyko maršrutais Maskva–Kaliningradas, Šiauliai–Daugpilis. 1982 m. iš Rokiškio į Obelius buvo nutiestas antrasis kelias, kuris 2002 m. išardytas. Atkūrus nepriklausomybę, sumažėjo keleivių, nebeliko Rusijos tranzitinių traukinių. Nuo 1996 m. maršrutas Šiauliai–Daugpilis sutrumpėjo iki Obelių, 2001 m. – iki Rokiškio. Vėliau traukinys į Rokiškį važiuavo vos dukart per savaitę – penktadieniais ir sekmadieniais, bei per didžiąsias šventes. Šiuo metu Rokiškio geležinkelio stotis pagrindine tarnauja tik krovinių pervežimui, kurių apimtys taip pat mažėja.

Rokiškio geležinkelio stotis. 1878 m. pastatyta pirmoji medinė Rokiškio geležinkelio stotis, tuomet ir prasidėjo intensyvus Rokiškio krašto ekonominis augimas. 1919 m. medinė stotis buvo sudeginta, o 1927 m. pastatyta nauja mūrinė stotis pagal kauniečio inžinieriaus E. A. Fryko projektą. Stoties komplekso statinių per kelis dešimtmečius smarkiai sumažėjo, ypač sandėlių, nebuvo poreikio krovinius sandėliuoti, ištuštėjo ir stoties keleivių salė, nes bilietai keleiviams parduodami traukiniuose.

Rokiškio mieste geležinkelį kerta pervažos ir viadukas.

Bendrojo plano sprendiniais yra įvertinamos esamos geležinkelių teritorijos. Geležinkeliui yra nustatoma geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zona.

Geležinkelio aplinkoje yra įvertinamos esamos gyvenamųjų pastatų teritorijos. Tai esamos vienkiemų sodybos, jų grupės, vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai su priklausiniais. Šiose teritorijose numatytos statybos zonos, kurios sudaro galimybes rekonstruoti esamą užstatymą, statyti naujus priklausinius. Bendrajame plane numatoma, kad geležinkelio triukšmo ir vibracijos taršos poveikio zonoje negali atsirasti nauji pastatai, kuriems taikomi triukšmo HN 33:2011 ir vibracijos HN 50:2016 ribiniai dydžiai, o jeigu tokie pastatai atsirastų, tai techninio projektavimo stadijos metu tokie pastatai (pastatų patalpos) ir jų aplinka turi atitikti geležinkelio transporto keliamos triukšmo ir vibracijos taršos normų reikalavimus. Nustačius taršos viršijimus, apsaugos nuo taršos priemonės turi būti įgyvendinamos statytojo lėšomis, užtikrinant, kad nebūtų pažeistos higienos normos bei nebūtų pažeisti AB „LTG Infra“, kaip trečiosios šalies, interesai ir nebūtų apribota galimybė vykdyti esamą veiklą.

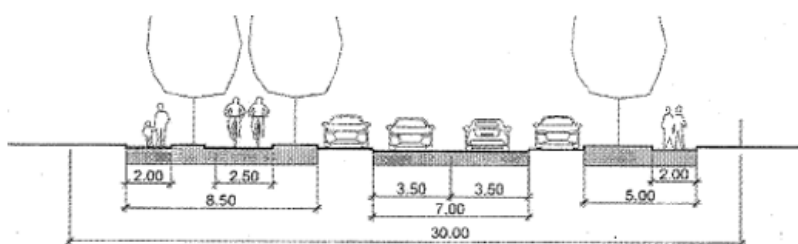
Vykdamas veiklą geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose turi būti laikomasi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimų.

7.2.SUSISIEKIMO ELEMENTŲ FORMAVIMO REIKALAVIMAI

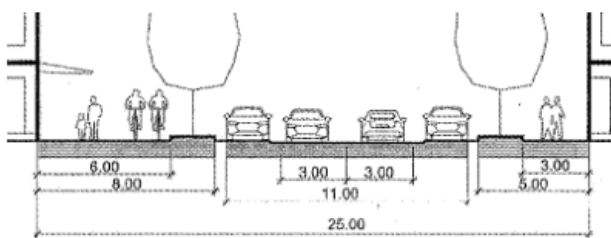
Susisiekimo sistemos sprendiniai sudaro sąlygas atsirasti integruotai transporto sistemai, leidžiančiai pasiekti darnaus judumo tikslus.

7.2.1. Gatvių tinklo plėtra

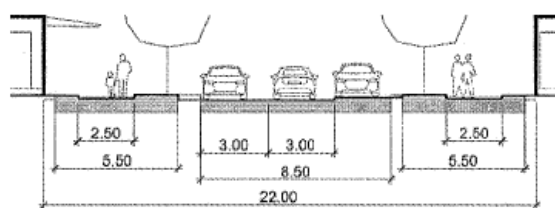
1. Didinant susisiekimo sistemos rišlumą bei vystant urbanizaciją numatomos naujos gatvės, kurioms nustatomos kategorijos, minimalus gatvių juostų plotis (raudonosios linijos) ir rekomenduojami gatvių skersinio profiliai.
2. Formuojant bendrajame plane numatytą gatvių tinklą, turi būti laikomasi šių gatvių formavimo reikalavimų:
 - 2.1. Naujai planuojamų B kategorijos gatvių plotis turi būti ne mažesnis nei 30 m;
 - 2.2. Naujai planuojamų C kategorijos gatvių plotis turi būti ne mažesnis nei 25 m;
 - 2.3. Naujai planuojamos D kategorijos D-1 tipo gatvių plotis turi būti ne mažesnis nei 20 m;
 - 2.4. Naujai planuojamos D kategorijos D-2 tipo gatvių plotis turi būti ne mažesnis nei 14 m;
 - 2.5. Gatvės, kurios formuojamos konvertuojamose sodininkų bendrijų teritorijose ar esamose tankiai užstatybose teritorijose, išskiriamos kaip Ds kategorijos gatvės. Jų plotis pasirenkamas individualiai – rekomenduojama ne mažiau 8-12 m.
3. Bendrajame plane nustatyti minimalūs gatvių pločiai gali būti mažinami esamose užstatybose teritorijose, prisitaikant prie esamų pastatų išdėstymo.
4. Rekomenduojami planuojamai teritorijai naujų gatvių skersiniai profiliai pateikti 7.2.1.1 pav.

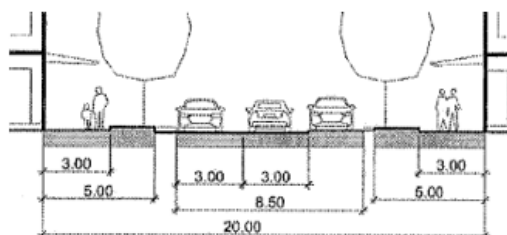
B kategorijos gatvės skersinis profilis

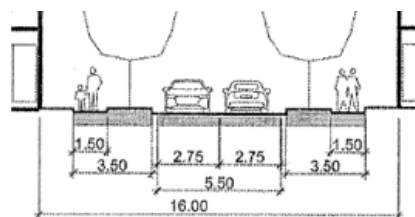
C kategorijos gatvės skersinis profilis

C kategorijos gatvės skersinis profilis tankiau užstatybose teritorijose, centro zonoje ir jo prieigose

D kategorijos D-1 tipo gatvės skersinis profilis

D kategorijos D-2 tipo gatvės skersinis profilis

7.2.1.1 pav. Rekomenduojami gatvių skersiniai profiliai

5. Gatvių tinklo sprendiniai gali būti detalizuojami (gali būti numatomi papildomi susisiekimo elementai).
6. Detalizuojant kvartalų sprendinius GG, GV zonose, akligatviai negali būti formuojami ilgesni nei 150 m, o kvartalų ilgis negali būti didesnis nei 250 m.
7. Formuojant papildomų gatvių tinklą, atstumai tarp sankryžų nustatomi pagal STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ ir KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ nuostatas.
8. Gatvių sprendinius siūloma rengti atsižvelgiant į rekomenduojamus skersinius profilius.
9. Nerengiant teritorijų planavimo dokumentų, bet vystant statybą esamose užstatytose ar užstatymui suformuotose teritorijose, pastatai turi būti išdėstomi taip, kad vėliau būtų galima suformuoti teritoriją, reikalingą inžinerinių komunikacijų koridoriams, kurie nustatyti bendrajame plane.
10. Raudonųjų linijų ribose – gatvių erdvėje negali būti įrengiamos įvažos į požeminius garažus, taip pat pandusai į juos. Išimtyms taikomos sudėtingo reljefo sąlygomis.
11. Bendrajame plane pažymėtas numatytas Rokiškio miesto aplinkkelis. Aplinkkelio įrengimui išskirta inžinerinės infrastruktūros koridoriaus zona. Aplinkkelio sankryžos ir sankirtos su kitais automobilių keliais ir pėsčiųjų takais detalizuojamos rengiant specialiuosius ir / ar techninius projektus. Aplinkkeliui nustatyta 50 m apsaugos zona.

7.2.2. Darnaus judumo sprendiniai

Darnaus judumo planas

1. Parengti strateginį dokumentą – Rokiškio miesto darnaus judumo planą, jame numatant:
 - 1.1. Bevariklio transporto integraciją;
 - 1.2. Viešojo transporto skatinimą;
 - 1.3. Eismo saugos ir saugumo priemones;
 - 1.4. Eismo organizavimo tobulinimą, įskaitant automobilių stovėjimo apmokestinimo galimybes;
 - 1.5. Informacinių technologijų diegimą Rokiškio mieste.
2. Vadovaujantis darnaus judumo principais, prioritetą teikti kelionės aplinką tausojančioms transporto priemonėms bei viešajam transportui.
3. Darnaus judumo plano sprendiniai turėtų būti įgyvendinami rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus.

Bevariklio transporto infrastruktūra

4. Bendrajame plane numatytas rišlus dviračių takų tinklas, pritaikytas tiek susisiekimui, tiek rekreacijai.
5. Plėtojant pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūrą numatytos pagrindinės naujos trasos pėstiesiems ir dviratininkams.
6. Dviračių takų trasos turėtų būti tikslinamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (jei reikia).
7. Prie naujai rengiamų B, C, D kategorijos D-1, D-2 tipų gatvių rengti pėsčiųjų, dviračių arba subendrintus pėsčiųjų-dviračių takus, atskirtus želdiniais ar pan. (žr. pavyzdžius 7.2.1.1 pav.).
8. Bevariklio transporto infrastruktūra turi būti įrengiama kartu su naujų gatvių įrengimu.
9. Prie esamų gatvių rengti šaligatvio tipo pėsčiųjų takus.
10. Rekomenduojama rengti dviračių takus (dviračių juostas) su asfalto danga.
11. Dviračių takų sąrašas, rengimo prioritetai turėtų būti tikslinami darnaus judumo plane.
12. Įrengiant gatves ir pėsčiųjų ar dviračių takus, turi būti numatytos dviračių/paspirtukų statymo vietos, kitos bevariklio transporto aptarnavimo priemonės.

Viešasis transportas

13. Esamas viešojo transporto tinklas yra pakankamas, tačiau reisų dažnumas per retas.
14. Parengti studiją viešojo transporto modernizavimui: autobusų parko atnaujinimui, elektrinių

autobusų diegimui, stotelių modernizavimui, e-bilieto ir kitų priemonių diegimui.

15. Parengti studiją viešojo transporto maršrutų tinklo formavimui naujai urbanizuojamose teritorijose.
16. Viešojo transporto stotelių, galinių punktų įrengimas turi būti atliekamas kartu su naujų gatvių įrengimu.

Eismo sauga

17. Remiantis avaringumo duomenimis, eismo saugos situacija Rokiškio mieste yra gera, tačiau išlieka esminės saugaus eismo problemos.
18. Pagrindinės kryptys gerinant eismo saugą:
 - 18.1. Įrengti saugius įvažiavimus į miestą: žiedines ar šviesoforais reguliuojamas sankryžas, miesto vartus ar pan;
 - 18.2. Vadovaujantis 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/40/ES, 2-o straipsnio 1-os dalies IV punktu, rekonstruojant esamas ar rengiant naujas šviesoforines sankryžas, reikalinga įgyvendinti adaptyviojo šviesoforinio reguliavimo principą. Kiekvienu atskiru atveju projektinių pasiūlymų etape būtina įvertinti galimybę diegti viešojo transporto prioritetą;
 - 18.3. Įrengti pėsčiųjų ir dviračių takus (atskirtus ar šaligatvio tipo) prie gatvių, ties intensyvaus eismo gatvėmis/sankryžomis, šaligatviuose rengti atitvarus pėstiesiems;
 - 18.4. Rengti greičio mažinimo kalnelius, saugos saleles, sferinius veidrodžius ir kitas priemones saugumo didinimui.
 - 18.5. Diegti automatizuotos greičio kontrolės priemones ir pan.

7.2.3. Kiti susisiekimo sistemos sprendiniai

Degalinių tinklas

1. Remiantis ES žaliojo kurso nuostatomis, planuojamame laikotarpyje turėtų mažėti iškastinį kurą naudojančių automobilių skaičius. Bendrajame plane naujų iškastinį kurą naudojančių degalinių įrengimo galimybė paliekama prie Panevėžio g., numatyto perspektyvinio aplinkkelio ir kt.;
2. Elektromobilių pakrovimo aikštelės/vietos turi būti numatomos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais, strateginiais dokumentais, projektais remiantis Statybos įstatymo reikalavimais.

Automobilių parkavimas

3. Vertinant situaciją darnaus judumo aspektu, automobilių stovėjimo vietų skaičius, ypač miesto centre, neturėtų būti plečiamas, kad nebūtų pritraukti papildomi transporto srautai.
4. Automobilių stovėjimų vietas rengti remiantis STR 2.06.04:2014 XIII skyriaus „Automobilių stovėjimo reglamentavimas“ nuostatomis, neviršijant minimalių reikalavimų.
5. Naujas automobilių stovėjimo aikšteles ties rekreaciniais, kultūros paveldo ir kt. objektais rengti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais, prieš tai pagrindus jų rengimo būtinumą.
6. Remiantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, planuojamoje teritorijoje nustatytas minimalus automobilių stovėjimo vietų skaičius gali būti mažinamas arba didinamas savivaldybės tarybos sprendimu. Bendrojo plano sprendiniais nustatoma, kad Rokiškio centrinėje dalyje– bendrajame plane išskiriamoje funkcinėje zonoje GC, nustatomas automobilių stovėjimo vietų skaičiaus koeficientas – 0,5, funkcinėse zonose GM – 0,75, likusiose zonose – 1. Bendrajame plane nustatyti koeficientai gali būti tikslinami savivaldybės tarybos sprendimu, neatliekant bendrojo plano koregavimo.

Raudonosios linijos

7. Gatvių raudonųjų linijų, kategorijų nustatymas atliekamas žemės formavimo ir pertvarkymo projektais ar detaliesiais planais.
8. Konkretūs atvejai (susiaurėjimai ar išplatėjimai) sprendžiami gatvių įrengimo techniniais

projektais.

7.2.4. Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonos

1. Planuojamoje teritorijoje Rokiškio mieste ir užmiestyje yra šie valstybinės reikšmės keliai (7.2.4.1 lentelė):

7.2.4.1 lentelė. Valstybinės reikšmės keliai planuojamoje teritorijoje

Eil. Nr.	Kelio numeris	Kelio pavadinimas	Kelio reikšmė	Apsaugos zona, m	Pastabos
1	122	Daugpilis–Kupiškis–Panevėžys	Krašto	50 m į abi puses nuo kelio briaunų	Praeina miesto pietiniu pakraščiu, už miesto ribų
2	123	Rokiškis–Pandėlis–Biržai	Krašto	50 m į abi puses nuo kelio briaunų	Miesto ribose sutampa su Taikos, Panevėžio, Respublikos g.
3	3601	Rokiškis–Juodupė	Rajoninis	20 m į abi puses nuo kelio briaunų	Miesto ribose sutampa Respublikos ir Juodupės g.
4	3604	Rokiškis–Maineivos–Naujasodė	Rajoninis	20 m į abi puses nuo kelio briaunų	Miesto ribose sutampa su Vytauto g.
5	3611	Rokiškis–Skemai–Strepeikiai	Rajoninis	20 m į abi puses nuo kelio briaunų	Už Rokiškio miesto ribų
6	3623	Rokiškis–Žiobiškis–Paliepis	Rajoninis	20 m į abi puses nuo kelio briaunų	Miesto ribose sutampa su Pandėlio g.

2. Statyba kelių apsaugos zonose galima tik tuo atveju, jei ši veikla atitinka Pritarimo projektui ar numatomai veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo (patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353) reikalavimus.

7.2.5. Kelių ir gatvių planavimas esamose sodininkų bendrijose

1. Konvertuojant sodininkų bendrijų teritorijas į gyvenamąsias teritorijas numatyti komunikacijų koridorius platinant esamas raudonąsias linijas, gatves iki 8-12 m pločio (Ds, D kat.).

2. Įgyvendinimas atliekamas žemės formavimo ir pertvarkymo projektais ar detaliesiais planais.

3. Konkretūs atvejai (susiaurėjimai ar išplatėjimai) sprendžiami gatvių įrengimo techniniais projektais.

8. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Rokiškio miesto inžinerinė infrastruktūra apima techninės infrastruktūros sritis:

- Ekoinžinerijos (vandentvarkos);
- Energetikos (elektros ir šilumos tiekimo);
- Ryšių ir telekomunikacijų sistemą;
- Atliekų tvarkymo sistemą.

Inžinerinė infrastruktūra gali ir privalo užtikrinti darnų šiuolaikinio miesto funkcionavimą, didele dalimi įtakoja aplinkos kokybę, gyventojų sveikatą.

Tik gerai išvystyta moderni inžinerinė infrastruktūra gali užtikrinti gyventojų bei miesto svečių buitinių poreikių ir gamybinių reikmių tenkinimą, komfortą, sudaryti galimybę efektyviai užgesinti kilusius gaisrus.

Nuo inžinerinės infrastruktūros išvystymo lygio priklauso Rokiškio miesto patrauklumas, nulemiantis investuotojų apsisprendimą, žymiai įtakojantis gyventojų gyvenimo kokybę.

Šio bendrojo plano siūlomų sprendinių tikslas - įvertinant dabartinę inžinerinės infrastruktūros sistemų būklę, jos kitimo tendencijas ir reikmes, siūlyti technines priemones, įgalinančias:

- gerinti miesto gyventojų buitines sąlygas ir svečių, t. sk. turistų, komfortą;
- tobulinti ir modernizuoti inžinerinės infrastruktūros sistemas jų ekonomiškiesnio eksploatavimo tikslu;

- užtikrinti patikimą naujai atsirasiančių pramoninių pajėgumų energinį, inžinerinį - techninį aprūpinimą;

- efektyviau gesinti kilusius gaisrus;
- reikšmingai pagerinti miesto aplinkos būklę.

Visoje Rokiškio miesto teritorijoje yra įrengtos ir veikiančios šiuolaikinės inžinerinės infrastruktūros sistemos. Vienuose kvartaluose jos labai gerai išvystytos, apimančios visą teritoriją, kituose - tik dalinai ir yra poreikis vykdyti tolimesnę plėtrą juose, tobulinti esamas sistemas. Daugelis sistemų tėra patenkinamos būklės, dėl to jas būtina atnaujinti.

Vandentvarkos sistemas tinkamai, kokybiškai eksploatuoja UAB „Rokiškio vandenys“.

Rokiškio mieste įgyvendinant reguliuojama, darnia inžinerinės infrastruktūros plėtra šiais sprendiniais suformuluotas inžinerinės infrastruktūros vystymo nuostatas, galės būti užtikrintas sistemingas miesto vystymas. Palapsniui, prioritetų tvarka įgyvendinant siūlomus sprendinius, bus efektyviai panaudojami finansiniai ištekliai, darant mažiausią neigiamą poveikį aplinkai. Šių siūlymų įgyvendinimas padidins gyventojų gerovę ir pagerins aplinkos kokybę.

8.1. Vandens tiekimas

8.1.1. Geriamojo vandens tiekimas

Rokiškio miesto teritorijoje visiems vartotojams – gyventojams, įstaigoms ir organizacijoms, gamybinėms įmonėms yra centralizuotai tiekiamas geriamasis vanduo, išgaunamas tik iš požeminių vandens šaltinių. Rokiškio vandenvietės požeminis vanduo yra gerinamas nugeležinimo įrenginiuose ir savo kokybe atitinkantis Lietuvos higienos normą HN 24: 2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ tiekiamas vartotojams. Vandenvietė turi vandens išteklių rezervą,

Rokiškio miesto vandentiekio tinklų sistema yra gerai išvystyta ir apima beveik visą teritoriją, tačiau miesto pakraščiuose kai kurie kvartalai centralizuotu vandentikiu nesinaudoja. Šiaurinėje dalyje esančiuose Velniakalnio sodų kvartaluose tarp Velniakalnio g. ir Mėnulio g. vandentiekio tinklų nėra.

Miesto vandentiekio tinkluose yra sumontuoti priešgaisriniai hidrantai, atjungimo ir kita reikalinga armatūra.

Nemaža tinklų dalis - šakotinė, nesudaryta nepertraukiamo vandens tiekimo struktūra, tinklus sujungiant į žiedinę sistemą, kas yra itin svarbu kilusių gaisrų gesinimo metu.

Nedidelė Rokiškio miesto gyventojų, neprišijungusių prie centralizuoto vandentiekio, dalis tebe naudoja vandenį iš šachtinių šulinių.

Iš Rokiškio miesto vandentiekio sistemos geriamasis vanduo yra tiekiamas ir Kavoliškio kaimo, Bajorų ir Juozapavos, esančių už miesto ribų, vartotojams.

ŠIO BENDROJO PLANO SPRENDINIAI:

- Toliau vystyti esamą miesto viešojo vandentiekio sistemą, sudarant galimybę visiems, tiek esamiems, tiek būsimiems gyventojams bei įmonėms naudoti viešojo vandentiekio vandenį, pirmiausia linijas nutiesiant į naujai užstatomus gyvenamuosius ir pramoninius kvartalus;
- Centralizuotai tiekti vandenį, atitinkantį Lietuvos higienos normą HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“;
- Didesniam vartotojų, esančių už miesto ribos, skaičiui tiekti viešojo vandentiekio vandenį, didinant aglomeraciją, tuo užtikrinant gretimų kaimų gyventojams geresnes higienines sąlygas;
- Sistemos plėtrą vykdyti pagal prioritetus, numatytus „Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimo plane“ (UAB „Daugėla“, Vilnius, 2020 m.), pakoreguojant tuo SP įformintas Rokiškio miesto aglomeracijos ribas ir suderinant jas su šio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu, t. y. 10 metų bėgyje, numatomu miesto teritorijų vystymu;
- Vandentiekio tinklus projektuoti, parengus užstatomų teritorijų detaliuosius planus;
- Didinti vandens tiekimo patikimumą, reikiamo skersmens vamzdynais sužiedinant vandentiekio linijas ir 150 - 200 m atstumu išdėstant gaisrinius hidrantus;

- Atnaujinti bei techniškai tobulinti esamus blogos būklės vandentiekio tinklus, pirmiausia perklojant vamzdynus, kuriuose dažnai įvyksta avariniai gedimai;

8.1.2. Priešgaisrinis vandentiekis

- Rokiškio mieste geriamojo vandens tiekimas ir priešgaisrinio vandens tiekimas vykdomas bendru tinklu. Gaisriniai hidrantai yra įrengti tik ten, kur yra pakankamo skersmens geriamojo vandentiekio tinklai. Gaisrų gesinimui reikalinga vandens atsarga, laikoma rezervuare, yra pakankamo dydžio.

SPRENDINIAI:

- Užtikrinti nepertraukiamą vandens tiekimą tinkluose, reikiamo skersmens vamzdynais sužiedinant vandentiekio linijas ir 150 - 200 m atstumu išdėstant gaisrinius hidrantus;
- Užstatytose miesto dalyse, kuriose nėra vandentiekio tinklų arba jų vamzdynų skersmenys gaisrinių hidrantų įmontavimui yra per maži, įrengti reikiamą gaisrinių rezervuarų bei vandens talpyklų kiekį su tvirtos dangos privažiavimais ir aikštelėmis gaisrinėms mašinoms.

8.2. Nuotekų tvarkymas

8.2.1. Buitinių nuotekų tvarkymas

Rokiškio mieste veikia gerai išvystyta centralizuoto buitinių nuotekų surinkimo ir jų tvarkymo sistema, apimanti beveik visą užstatytą miesto teritoriją, daugiausia išplėtotą centrinėje miesto dalyje, tačiau kai kuriuose miesto pakraščiuose esančiuose sodybinio tipo gyvenamųjų namų kvartaluose nuotekų surinkimo tinklų nėra, pvz. nuotakynų nėra šiaurinėje miesto dalyje esančiuose Velniakalnio sodų kvartaluose (tarp Velniakalnio ir Mėnulio gatvių).

Buitinių nuotekų valykla, įrengta už Rokiškio miesto vakarinės ribos, nuotekas valo mechaniniu ir biologiniu būdu. Išvalytos nuotekos yra išleidžiamos į Laukupės upę. Yra pajėgumų rezervas. Šiuose įrenginiuose valomos ir už miesto ribų esančio Kavoliškio kaimo buitinės nuotekos, patenkančios čia slėgine linija.

Į nuotekų valyklą nukreipiamų nuotekų kiekį padidina ir gruntinių vandenių infiltracija, vykstanti į buitinių nuotekų surinkimo tinklus. Į Rokiškio miesto nuotekų valymo įrenginius yra atvežamos ir iš privačių gyvenamųjų namų kaupimo rezervuarų išsiurbtos nuotekos. Šią paslaugą vykdo AB "Rokiškio komunalininkas".

SPRENDINIAI:

- Toliau vystyti miesto nuotekų tvarkymo sistemą, sudarant tiek esamiems, tiek būsimiems gyventojams bei įmonėms galimybę naudotis centralizuotu nuotakynu, pirmiausia jo vamzdynus nutiesiant į naujai užstatomus gyvenamuosius ir pramoninius kvartalus;
- Didesniam vandens vartotojų, esančių už miesto ribos, skaičiui sudaryti galimybę naudotis Rokiškio centralizuotu buitinių vandenių nuotakynu, didinant aglomeraciją, tuo užtikrinant gretimų kaimų gyventojams geresnes higienines sąlygas;
- Sistemos plėtrą ir tobulinimą vykdyti pagal prioritetus, numatytus „Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimo plane“ (UAB „Daugėla“, Vilnius, 2020 m.), pakoreguojant tuo SP įformintas Rokiškio miesto aglomeracijos ribas ir suderinant jas su šio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu, t. y. 10 metų bėgyje, numatomu miesto teritorijų vystymu;
- Kvartalinius nuotekų tinklus projektuoti, parengus užstatomų teritorijų detaliuosius planus;
- Atnaujinti bei techniškai tobulinti esamus blogos būklės nuotekų tinklus, pirmiausia - vamzdynus, kuriuose dažnai įvyksta užsikimšimai, dėl vamzdžių jungčių nesandarumų yra didelė gruntinio vandens infiltracija ir paviršinių vandenių patekimas į juos.

8.2.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas

Rokiškio mieste yra paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir jų nuvedimo sistema, tačiau tai - mažiausiai išplėtotą miesto inžinerinės infrastruktūros sritis. Tik dalyje svarbiausių gatvių yra pakloti vamzdynai ir kolektoriai.

Lietaus vandenų surinkimo sistema Rokiškio mieste yra atskira nuo buitinių nuotekų surinkimo sistemos. Surenkamas lietaus vanduo, prieš išleidžiant į paviršinius vandenis, neapvalomas.

SPRENDINIAI:

- Toliau vystyti esamą paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistemą;
- Įrengti nuotekų valyklas prie išleistuvių, tuo sumažinant į aplinką patenkančių kenksmingų medžiagų kiekį;
- Svarbiausiose gatvėse bei aikštėse, kitose viešosiose erdvėse pakloti paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo, nuvedimo tinklus, pirmiausia juos nutiesiant naujai įrengiamose ir rekonstruojamose gatvėse;
- Rezervuoti teritorijas paviršinių nuotekų valymo įrenginiams.

8.3. Elektros energijos tiekimas

Vakarinėje Rokiškio miesto teritorijos dalyje yra nutiesta 110 kV įtampos orinė elektros perdavimo linija, sudaranti galimybę Rokiškio miesto vartotojams tiekti labai didelius elektros energijos kiekius.

Rokiškio miesto teritorijoje esančią elektros energijos sistemą sudaro:

- 110 kV elektros perdavimo linija,
- Elektros tiekimo įrengimai ir linijos:
- 110/10 kV įtampos transformatorių pastotė.

Elektros tiekimo tinklų dalis yra sukabaluota, o kita dalis yra nutiesta orinėmis ETL.

Veikia labai gerai išvystyta elektrosenergijos sistema, užtikrinanti patikimą ir kokybišką elektros energijos tiekimą visiems vartotojams, reikiama galia ir įtampa. Transformatorių pastotė turi galios rezervą.

SPRENDINIAI:

- Išlaikyti esamą tiekimo schemą;
- Susidėvėjusius elektros tinklus ekonstruoti, tuo užtikrinant elektros tiekimo patikimumo ir kokybės reikalavimus, didinant elektros tiekimo efektyvumą;
- Ties esamais ir planuojamais elektros tiekimo tinklais ir įrenginiais turi būti išlaikomos apsaugos zonos bei jų tvarkymo režimas;
- Į naujai užstatomus kvartalus žemos įtampos tinklus kloti tik požeminėmis kabelinėmis linijomis, būtinai – suformuotuose inžinerinių komunikacijų koridoriuose;
- Miesto istorinėje dalyje esamas orines žemos įtampos linijas išmontuoti, perklojant jas požeminėmis kabelinėmis;
- Mieste turi būti skatinamas efektyvus elektros vartojimas. Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas gatvių bei viešųjų erdvių apšvietimo sistemas, ir toliau diegti efektyvaus elektros vartojimo priemones.

8.4. Šilumos energijos tiekimas

Rokiškyje funkcionuoja centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistema. Šiluma gaminama Rokiškio rajoninėje katilinėje ir tiekama vartotojams šakotine sistema šilumotiekiais.

AB "Panevėžio energija" Rokiškio šilumos tinklų rajonas gamina ir parduoda gyventojams bei įmonėms šilumos energiją patalpų šildymui ir karšto vandens ruošimui bei technologinėms reikmėms, pramonei tiekia technologinį garą. Didžioji šilumos tiekimo linijų dalis yra atnaujinta, paklota bekanaliais vamzdynais.

Bendrovė ekonomiškai pagrįstomis kainomis užtikrina patikimą ir kokybišką šilumos bei karšto vandens tiekimą visiems Rokiškio miesto vartotojams. Įmonė racionaliai panaudoja atsinaujinančius energijos išteklius, mažindama iškastinio kuro naudojimą.

SPRENDINIAI:

- Išlaikyti esamą CŠT sistemą;
- Siekiant, kad šilumos vartotojai Rokiškio mieste būtų aprūpinami šiluma mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant didžiausio leidžiamo poveikio aplinkai, turi būti įgyvendinamos

„Rokiškio rajono šilumos ūkio specialiojo plano“ nuostatos bei priemonės. Šiame plane atskiroms miesto teritorijoms – zonoms – yra nurodytas kaip privalomas pastatų aprūpinimo šiluma būdas. Šiuo specialiuoju planu vadovautis, projektuojant naujus ir rekonstruojant esamus miesto objektus;

- Neatnaujintas šilumos tiekimo linijas perkloti bekanalinėmis, keičiant jas palaipsniui, pirmenybę teikiant tom, kuriose šilumos nuostoliai yra didžiausi;
- Efektyvesniam šilumos energijos naudojimui atnaujinti nerenovuotus pastatus;
- Instaliuojant naujus galingumus katilinėse, turi būti atsižvelgta į urbanizacijos lygio tendencijas.

8.5. Ryšiai ir telekomunikacijos

Telekomunikacijų (fiksuitojo ir judriojo telefoninio ryšio, interneto, signalizacijos) infrastruktūra Rokiškio mieste yra pakankamai išplėtotą ir apima visą teritoriją.

AB „Lietuvos pašto“ tinklas teikia įvairias paslaugas, įskaitant finansines. Fiksuitojo telefoninio ryšio paslaugas teikia AB „Telia Lietuva“.

Internetu Rokiškio mieste galima naudotis viešose interneto prieigose (švietimo įstaigose, bibliotekose, kultūros namuose, seniūnijoje, bendruomenių centruose, Rokiškio pašto skyriuje ir kt.).

Ant miesto vandentiekio bokšto yra sumontuoti judriojo (mobiliojo) ryšio infrastruktūros įrenginiai - šio ryšio antenos.

SPRENDINIAI:

- Rokiškio mieste užtikrinti fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūros plėtrą. Turi būti numatytos teritorijos planuojamiems telekomunikacijų ir ryšių įrenginiams ir jų apsaugos zonoms;
- Laidinių ryšių į naujai užstatomas teritorijas tiesti vartotojams ir paslaugų tiekėjams tarpusavyje susitarus;
- Plėsti viešųjų interneto prieigos taškų tinklą. Svarbu, kad nauji taškai būtų diegiami labiausiai lankomose visuomeninės paskirties įstaigose – pašto skyriuose, bibliotekose, muziejuje ir pan.;
- Miesto gyventojų kompiuteriniam raštingumui skatinti organizuoti seminarus ir mokymus informacinių technologijų klausimais;
- Išlaikyti esamus AB „Lietuvos pašto“ padalinius;
- Modernizuoti, techniškai tobulinti esama ryšių ir telekomunikacijų sistemą;
- Naujai užstatomuose gyvenamosios ir pramoninės paskirties kvartaluose ryšių kabelius kloti tik suformuotuose inžinerinių komunikacijų koridoriuose.

8.6. Atliekų tvarkymas

Rokiškyje funkcionuoja konteinerinė atliekų surinkimo sistema. Gyventojų butyje, įstaigose, viešuosiuose pastatuose susidariusios išrūšiuotos atliekos yra surenkamos konteinriais tam skirtose aikštelėse. Tinkamos perdirbimui atliekos yra nukreipiamos pramonei. Likusios po išrūšiavimo, netinkamos perdirbimui ar antriniam naudojimui atliekos yra išvežamos į Panevėžio regiono nepavojingų atliekų sąvartyną.

Didelių gabaritų atliekos (seni baldai, naudotos padangos ir pan.) bei buitines pavojingos atliekos (galvaniniai elementai, lakai, dažai, klizai, tirpikliai, plovikliai, tepalų filtrai, dienos šviesos lempos, gyvsidabrio termometrai, butyje susidariusios elektronikos atliekos) yra surenkamos DGSA aikštelėje.

Ruzgų k., Rokiškio r. įrengta ir veikia žaliųjų atliekų (nupjautos žolės, sugrėbtų lapų, nugenėtų medžių ir krūmų šakų, augalų šaknų, piktžolių, vaisių, daržovių atliekų, medžio žievės, pjuvenų, drožlių, skiedrų,) surinkimo ir kompostavimo aikštelė (ŽAKA).

SPRENDINIAI:

- Įrengti daugiau atliekų surinkimui ir rūšiavimui skirtų aikštelių, plėtoti žaliųjų atliekų surinkimą ir kompostavimą;

- Plėtojama komunalinių antrinių žaliavų atliekų surinkimo sistemai rezervuoti teritorijas;
- Užtikrinti, kad atliekos būtų tvarkomos nesukeliant grėsmės žmonių sveikatai ir nenaudojant aplinkai galinčių pakenkti procesų ar metodų, prisilaikant Europos Sąjungos teisės aktais nustatytą atliekų tvarkymo principų bei prioritetų.

8.7. Išvados ir apibendrinimai:

- Rokiškio mieste vandens tiekimo ir buitinių nuotekų šalinimo centralizuotos sistemos yra išvystytos, bet nepakankamai išplėtos. Reikia vystyti šias sistemas, kad jos tiekėtų vandenį ir vykdytų nuotekų surinkimo paslaugas didesniai miesto ir kaimo gyventojų skaičiui. Siekiant sumažinti dirvožemio ir gruntinio vandens taršą, požemio vandens išteklių taršos riziką, išplėsti centralizuotai vandentvarkos paslaugas gaunančių gyventojų skaičių ir pagerinti BP teritorijoje teikiamų vandentvarkos paslaugų kokybę;
- Numaoma plėtoti esamą vandentiekio tinklų sistemą įrengiant reikiamą priešgaisrinių hidrantų skaičių;
- Koreguoti „Rokiškio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koregavimo plane“ įformintas Rokiškio miesto aglomeracijos ribas, suderinant jas su šio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu, t. y. 10 metų bėgyje, numatomu miesto teritorijų vystymu;
- Paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema nepakankamai išvystyta, ji plėstina visu sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu. Įrengti lietaus nuotekų valykla;
- Rokiškio miesto aprūpinimo elektra sistema yra išplėta ir galinti patikimai aprūpinti vartotojų elektros poreikius. Prie sistemos nediegiant naujų pajėgumų transformatorių pastotėje, gali būti prijungta naujų vartotojų ir elektros energijos gamintojų. Sistema techniškai modernizuotina. Orines žemos įtampos linijas miesto istorinėje dalyje sukabliuoti, paklojant požeminius kabelius;
- Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas gatvių apšvietimo sistemas, diegti efektyvaus elektros vartojimo priemones;
- Plėsti saulės elektrinių parkus;
- Centralizuoto šilumos tiekimo sistema yra išvystyta, atitinka poreikius. Neatnaujintas šilumos tiekimo linijas perkloti bekanalinėmis, efektyvesniam šilumos energijos naudojimui atnaujinti nerenovuotus pastatus;
- Numatant statyti vidutinio ar didesnio tūrio pastatus atokiai nuo esamų centralizuoto šilumos tiekimo tinklų, įvertinti geoterminio šildymo įrengimo tikslingumą;
- Fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūra Rokiškio mieste yra pakankamai išvystyta. Užtikrinti fiksuotojo ir judriojo telefoninio ryšio infrastruktūros plėtrą, kad vartotojams būtų pasiūlytos kokybiškos ir modernios paslaugos. Plėsti viešųjų interneto prieigos taškų tinklą. Išsaugoti, pritaikyti prie besikeičiančių reikių esamus pašto skyrius;
- Rokiškyje gerai veikia atliekų surinkimo ir rūšiavimo sistema. Surinktos atliekos tinkamai tvarkomos, žaliosios, biologiškai skaidžios atliekos kompostuojamos. Numatoma įrengti daugiau atliekų surinkimui ir rūšiavimui skirtų aikštelių, plėtoti žaliųjų atliekų surinkimą ir kompostavimą. Plėtojama komunalinių antrinių žaliavų atliekų surinkimo sistemai rezervuoti teritorijas;
- Brėžinyje S-2 esamos ir sprendinių įgyvendinimo laikotarpiui numatomos komunikacijos yra pažymėtos principiniai – schematiškai. Jų trasų patikslinimas turi būti atliekamas detalesnio projektavimo metu;
- Mieste suformuoti komunikacijų koridorius– žemės juostas, skirtas inžinerinių komunikacijų įrengimui ir jų eksploatavimui, racionaliam žemės naudojimui;
- Tuo atveju, jei šie siūlomi inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai nebūtų įgyvendinami, Rokiškio mieste vykstanti menkai reguliuojama inžinerinės infrastruktūros plėtra lemtų mažiau efektyvų finansinių išteklių naudojimą.

8.8. Priešgaisrinė sauga

Rokiškio rajono savivaldybėje yra įsteigta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Panevėžio priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Rokiškio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (PAGD prie VRM Panevėžio PGV Rokiškio PGT).

Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą sudaro Administracijos skyrius Rokiškyje (Respublikos g. 64, LT-42129 Rokiškis) ir 9 ugniagesių komandos - Čedasų, Juodupės, Jūžintų, Kamajų, Kriaunų, Laibgalių, Obelių, Pandėlio, Panemunėlio.

Nuo Rokiškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos išdėstymo vietos – Respublikos g. 64, LT-42129 Rokiškis, užstatytos ir užstatomos miesto teritorijos gali būti pasiekiamos iki 5 km atstumu, kuris remiantis teritorijų planavimo normomis yra maksimalus atstumas mieste. Naujų ugniagesių komandų išdėstymo vietų Rokiškio mieste nėra numatoma.

9. SUGRIEŽTINTO NAUDOJIMO TERITORIJOS

9.1. Poveikis visuomenės sveikatai

Bendrajame plane teritorijos vystomos įvertinant esamą susiklosčiusią padėtį, nenumatant naujų funkcinių zonų, kuriose galėtų atsirasti taršūs ir visuomenės sveikatai kenksmingi objektai.

Pagrindinės pramonės zonos yra išlaikomos, jų veiklai yra rezervuojamos greta esančios laisvos ir neužstatytos teritorijos. Nauji taršūs objektai bendruoju planu nėra numatomi.

Steigiantis naujoms įmonėms, jų veiklos keliamas triukšmo ir oro taršos lygis turės būti nustatomas atskirai rengiant konkretų planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.

Pagal bendrojo plano sprendinius įsikursiančios įmonės ar kita numatoma veikla negali pažeisti teisės aktų, kaip: Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604; Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885; ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. D1-329/V-469 redakcija), Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. D1-585/V-611 redakcija) reikalavimų.

9.2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos

1. Bendrojo plano sprendiniuose yra pažymėtos atskiros sugriežtinto naudojimo zonos, kuriose galioja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862) bei kitų teisės aktų reikalavimai. Bendrajame plane įvertintos šios teritorijų sugriežtinto naudojimo zonos:

- 1.1. kelių apsaugos zonos (nuo kelio briaunos): magistraliniams keliams – 70 m, krašto keliams – 50 m, rajoniniams keliams – 20 m, vietiniams keliams (neurbanizuojamose teritorijose) – 10 m;
- 1.2. geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos;
- 1.3. aerodromo apsaugos zonos (Rokiškio aerodromo D apsaugos zona);
- 1.4. buitinių nuotekų valyklų sanitarinės apsaugos zonos;
- 1.5. požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos;

- 1.6. elektros linijų apsaugos zonos;
 - 1.7. magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės teritorijos, magistralinio dujotiekio ir jo įrenginių apsaugos zonos (už miesto ribų);
 - 1.8. nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijos ir apsaugos zonos;
 - 1.9. naudingųjų iškasenų telkinių teritorijos;
 - 1.10. gamtinio karkaso teritorijos;
 - 1.11. paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos;
 - 1.12. paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos (pastaba: urbanizuotose teritorijose apsaugos juostos konkretizuojamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus) ir kt.
2. Paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos gali būti tikslinamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar kitais dokumentais ir planais, kuriais nustatomos teritorijų prie paviršinių vandens telkinių naudojimo sąlygos.
 3. Remiantis Teritorijų planavimo įstatymo 15 straipsnio 7 dalimi, Bendroju planu yra įvertinamas teritorijų poreikis objektams, kurių išdėstymas planuojamoje teritorijoje priklauso nuo jų veiklos poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai. Tuo tikslu yra nustatytos atskiros gamybos objektų zonos, kuriose gali būti vystomi nauji minėto pobūdžio objektai. Kartu paminėtina, kad Rokiškio mieste ir jo apylinkėse veikia įvairaus pobūdžio gamybos įmonės, kurioms taip pat turi būti nustatytos ir įregistruotos sanitarinės apsaugos zonos. Sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) turi būti nustatytos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, įvertinant vykdomos veiklos pobūdį bei jos plėtros perspektyvas. Įregistravus naujas žemės ūkio, pramonės, komunalinių, transporto įmonių sanitarines apsaugos zonas, o taip pat kitas apsaugos zonas, turi būti vadovaujama naujai įregistruotoms zonoms taikomais Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862) reikalavimais.
 4. Naujos sanitarinės apsaugos zonos ar kitos apsaugos zonos, taip pat kultūros paveldo objektų teritorijos, saugomos teritorijos gali būti nustatytos neatliekant Bendrojo plano koregavimo ir /ar keitimo procedūros. Nustačius naujas teritorijų sugriežtinto režimo zonas, turi būti vadovaujama toms zonoms taikomais reikalavimais.

10. BENDROJO PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

Siekiant kryptingo teritorijų panaudojimo bei darnaus urbanistinio planavimo, šio Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui turi būti atlikti atitinkami organizaciniai bei kiti teritorijų planavimo darbai. Tokius svarbiausius darbus apimtų:

- Bendrąjį planą detalizuojančių teritorijų planavimo dokumentų (kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, specialiojo teritorijų planavimo dokumentų) parengimas;
- parengtų teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimo organizavimas;
- sprendinių įgyvendinimo priežiūra ir kontrolė.

Organizuojant teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimą, būtina įvertinti kryptingą valstybės ir privačių investicijų sutelkimą vystant urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas, rengiant, keičiant ar koreguojant teritorijų planavimo dokumentus.

10.1. Naujos plėtros teritorijų vystymas

Remiantis Teritorijų planavimo normomis, Bendrojo plano sprendiniuose nustatomi urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros būdai (teritorijų vystymo režimai): saugojimas, modernizavimas, konversija (pertvarkymas), nauja plėtra, rezervavimas, be esminių pokyčių (status quo).

Rokiškio miesto teritorijų vystymo etapai nustatyti išskiriant skirtingo prioriteto naujos plėtros teritorijas: prioritetingos plėtros, neprioritetingos plėtros. Prioritetingos plėtros teritorijos sudaro pirmąjį bendrojo plano įgyvendinimo etapą, neprioritetingos – antrąjį. Prioritetingose plėtros teritorijose vystoma prioritetinga savivaldybės infrastruktūra, kurią įsipareigoja vystyti savivaldybė,

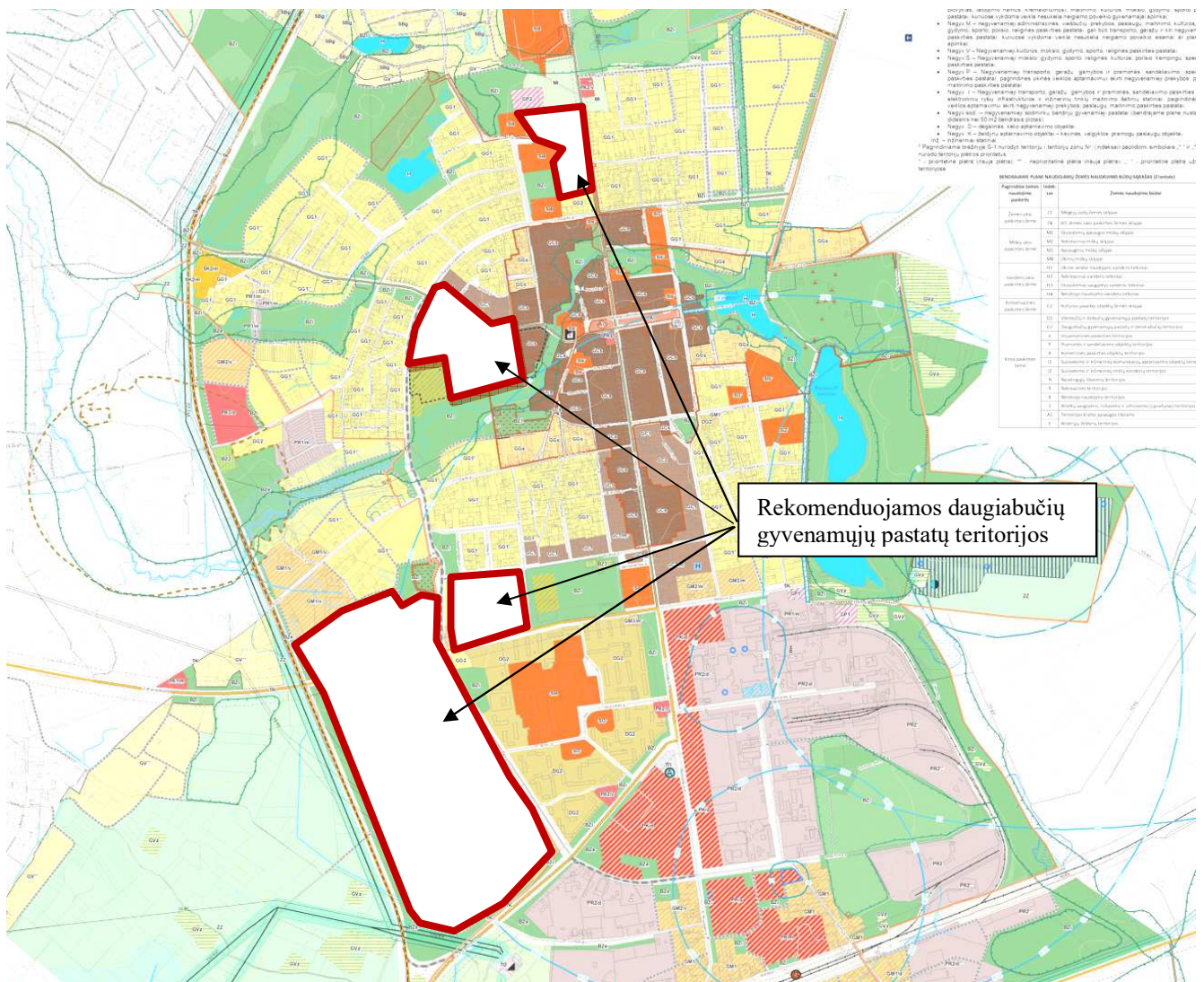
neprioritetinėse plėtros teritorijose – neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra, kurios vystyti savivaldybė neįsipareigoja.

Planuojamame laikotarpyje savivaldybė turi parengti sprendinių įgyvendinimo priemones ir nustatyti reikiamą lėšų poreikį inžinerinės bei socialinės infrastruktūros įrengimui, prioritetinės plėtros teritorijų vystymui. Įvertinant savivaldybės galimybes, atitinkamai gali būti nustatytos neprioritetinės plėtros teritorijų įgyvendinimo priemonės, papildomai detalizuoti jų vystymo etapai. Teritorijos, kurios bendrojo plano koncepcijoje nustatytos kaip rezervinės, gali būti vystomos tik atlikus bendrojo plano keitimą ir nustatčius pagrįstą naujos urbanistinės plėtros poreikį.

10.2. Daugiabučių gyvenamųjų pastatų statybos prioritetų nustatymas

Siekiant vystyti kompaktiškas ir gyvybingas naujos plėtros teritorijas, savivaldybė gali nustatyti skatinančiąsias priemones daugiabučių gyvenamųjų pastatų statybai bendrajame plane numatytose teritorijose. Be konkrečių teritorijų daugiabučių gyvenamųjų pastatų statybai, jų statyba galima ir kitose teritorijose pagal bendrajame plane nustatytus teritorijų naudojimo reikalavimus.

Rekomenduojamos rezervuoti teritorijos daugiabutei statybai pateikiamos 10.2.1 pav.

10.2.1 pav. Rekomenduojamos daugiabučių gyvenamųjų pastatų teritorijos

10.3. Bendrojo plano sprendinių detalizavimas

Bendrojo plano sprendiniai detalizuojami rengiant kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, įvertinant teritorijos vystymo poreikį ir savivaldybės galimybes.

Siekiant gerinti Rokiškio rajono centrinės dalies planinę erdvinę struktūrą, numatoma atlikti esamų žemės sklypų pertvarkymą naujos plėtros teritorijoje tarp Pandėlio, Topolių, Laukupio ir Daržų gatvių.

Naujos plėtros teritorijose sprendinių detalizavimui turi būti vykdomas tolimesnis teritorijų planavimas įvertinant bendrajame plane nustatytą žemės sklypų pertvarkymo metodo vykdymą.

Idėjiniai architektūriniai – urbanistiniai konkursai organizuojami susidarius reikiamam poreikiui ir esant savivaldybės galimybėms. Siūloma urbanistinius-architektūrinius idėjinius konkursus rengti visuomeninės reikšmės (kultūros, sporto) objektų teritorijų vystymui.

PV Evaldas Ramanauskas

GRAFINĖ DALIS

S-1 Pagrindinis brėžinys M 1:7500

S-2 Inžinerinės infrastruktūros vystymo planas M 1:7500

S-3 Susisiekimo infrastruktūra M 1:7500

S-4 Erdvinės struktūros formavimas M 1:7500

S-5 Urbanistinės plėtros prioritetai, M 1:7500

S-6 Gamtinis karkasas; M 1:7500

S-7 Rekreacinės paskirties želdynų sistemos formavimas, M 1:7500